

" Vóór en mét elkaar ! "

Beleidsplan
Wet maatschappelijke ondersteuning
2008 t/m 2011

Gemeente Brunssum
Versie vergadering Gemeenteraad d.d.
11 december 2007

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	pag. 2
1 Inleiding	pag. 5
1.1 Totstandkoming	pag. 5
1.2 Procedure	pag. 5
2 Wettelijk kader	pag. 6
2.1 Inleiding	pag. 6
2.2 Waarom de Wet maatschappelijke ondersteuning ?	pag. 6
2.3 Doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning	pag. 6
2.4 Meedoen !	pag. 6
2.5 Bundeling wetten en regelingen	pag. 7
2.6 Prestatievelden	pag. 7
2.7 Rollen en taken gemeenten	pag. 7
2.8 Wettelijke taken beleidsplan	pag. 8
3 Beleid	pag. 9
3.1 Inleiding	pag. 9
3.2 Beleidsterreinen	pag. 9
3.3 Samenhangend beleid	pag. 9
3.4 Vastgestelde documenten / gemeentelijk kader	pag. 12
3.5 Plan van Aanpak	pag. 12
3.6 Acties, stappen en tijdsplanning beleidsplan Wmo	pag. 12
3.7 Wmo-raad en burgerparticipatie	pag. 13
3.8 Cliëntenparticipatie	pag. 13
3.9 Klanttevredenheidsonderzoek	pag. 14
4 Beleidsplan Wmo Brunssum 2008-2011	pag. 15
4.1 Visie algemeen	pag. 15
4.2 Hoofddoelstelling en uitgangspunten Wmo Brunssum	pag. 15
4.3 Subsidiërelatie met professionele instellingen en adviesraden	pag. 15
4.4 Regionale samenwerking	pag. 16
4.5 Onderzoek Wmo-doelgroepen	pag. 17
4.6 Rekenkamercommissies Parkstad Limburg	pag. 18
4.7 Wmo-proof ?	pag. 18
5 Prestatieveld 1: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen en buurten	pag. 19
5.1 Doelstelling Kadernota	pag. 19
5.2 Doelstelling Raad- / Collegeprogramma	pag. 19
5.3 Visie en ambities	pag. 19
5.4.1 Wijkregie	pag. 21
5.4.2 Masterplan wonen, welzijn en zorg	pag. 22
5.4.3 Stedelijke vernieuwing / masterplannen Centrum, West en Zuid	pag. 23
5.4.4 Integraal veiligheidsbeleid	pag. 24
5.5 Begroting 2007 als basis	pag. 26

6	Prestatieveld 2: op preventie gerichte ondersteuning van jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden	pag. 27
6.1	Doelstelling Kadernota	pag. 27
6.2	Doelstelling Raad- / Collegeprogramma	pag. 27
6.3	Visie en ambities	pag. 27
6.4	Waar sta ik in..: wat is anders/beter..; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?	pag. 30
6.5	Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011	pag. 31
6.6	Begroting 2007 als basis	pag. 31
7	Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	pag. 32
7.1	Doelstelling Kadernota	pag. 32
7.2	Doelstelling Raad- / Collegeprogramma	pag. 33
7.3	Visie en ambities	pag. 33
7.4	Waar sta ik in..: wat is anders/beter..; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?	pag. 33
7.5	Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011	pag. 36
7.6	Begroting 2007 als basis	pag. 37
8	Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	pag. 38
8.1	Doelstelling Kadernota	pag. 38
8.2	Doelstelling Raad- / Collegeprogramma	pag. 38
8.3	Visie en ambities	pag. 38
8.4	Waar sta ik in..: wat is anders/beter..; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?	pag. 39
8.5	Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011	pag. 41
8.6	Begroting 2007 als basis	pag. 41
9	Prestatieveld 5: het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking	pag. 42
9.1	Doelstelling Kadernota	pag. 42
9.2	Doelstelling Raad- / Collegeprogramma	pag. 42
9.3	Visie en ambities	pag. 43
9.4	Waar sta ik in..: wat is anders/beter..; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?	pag. 43
9.5	Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011	pag. 44
9.6	Begroting 2007 als basis	pag. 44
10	Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met beperking	pag. 45
10.1	Doelstelling Kadernota	pag. 45
10.2	Doelstelling Raad- / Collegeprogramma	pag. 45
10.3	Visie en ambities	pag. 45
10.4	Inbedding Wmo	pag. 46
10.5	Prioriteren investeringen in algemene voorzieningen boven individuele voorzieningen	pag. 47
10.6	HbH Intake, eigen bijdrage, PGB	pag. 48
10.7	HbH effectief en efficiënt	pag. 49
10.8	Betrokkenheid woningbouwcorporaties m.b.t. aanbrengen van voorzieningen	pag. 50
10.9	Betrokkenheid woningcorporaties m.b.t. het toewijzen van aangepaste woningen	pag. 50

10.10	Verhuizen versus woningaanpassing	pag. 51
10.11	Begroting 2007 als basis	pag. 51
11	Prestatieveld 7, 8 en 9: maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, huiselijk geweld, OGGZ en verslavingsbeleid	pag. 52
11.1	Doelstelling Kadernota	pag. 52
11.2	Doelstelling Raad- / Collegeprogramma	pag. 52
11.3	Visie en ambities	pag. 52
11.4	Complexiteit prestatievelden 7 t/m 9	pag. 53
11.5	Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	pag. 53
11.6	Huiselijk geweld	pag. 58
11.7	Openbare geestelijke gezondheidszorg	pag. 60
11.8	Verslavingsbeleid	pag. 61
11.9	Begroting 2007 als basis	pag. 63
12	Communicatie	pag. 64
12.1	Inleiding	pag. 64
12.2	Communicatieplan	pag. 64
13	Financiën	pag. 65
13.1	Financieel overzicht	pag. 65
13.2	Samenwerking	pag. 65
13.3	Wmo-budget voor huishoudelijke hulp en PGB vanaf 2008	pag. 65

BIJLAGEN

A	Lijst van afkortingen	pag. 66
B	Voorbeelden van regionale samenwerking op de verschillende prestatievelden	pag. 67
	Voorbeeld 1: sociale cohesie en leefbaarheid (prestatieveld 1)	
	Voorbeeld 2: voortijdig schoolverlaten (prestatieveld 2)	
	Voorbeeld 3: preventief jeugdbeleid (prestatieveld 2)	
	Voorbeeld 4: mantelzorg (prestatieveld 4)	
	Voorbeeld 5: bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer (prestatieveld 5)	
	Voorbeeld 6: maatschappelijke opvang, huiselijk geweld, vrouwenopvang, OGGZ, ambulante verslavingszorg (prestatievelden 7, 8 en 9)	
C	Financiële middelen Wmo (2006 en 2007)	pag. 82
D	Totaaloverzicht uitvoeringskosten HbH 2007, de Wmo-uitkering 2007 en Wmo-uitkering subsidieregelingen 2007	pag. 84

1 INLEIDING.

De Wmo is sinds 1 januari 2007 van kracht. Doel van deze wet is dat alle mensen meedoen in de samenleving en daartoe in staat gesteld worden. In deze wet zijn de Wvg, de Welzijnswet, de OGGZ uit de WCPV, Hulp bij het huishouden uit de AWBZ en een aantal subsidieregelingen uit de AWBZ opgegaan. Vervolgens is deze bundeling van wetten en regelgevingen vertaald in een 9-tal prestatievelden.

De Wmo kent een aantal procesverplichtingen, waaronder het vaststellen van een 4-jarig beleidsplan Wmo vóór 1 januari 2008. Om te komen tot een op maat gesneden beleidsplan, is in het tweede kwartaal van 2007, aan de hand van een lokaal Plan van Aanpak, op een intensieve wijze gestart met de beleidsvoorbereidingen.

Gedurende de voorbereidingen op de inwerkingtreding van deze wet is door de Gemeente Brunssum met name gefocused op de organisatie en zorgvuldige uitvoering van de wettelijk verplichte taken "het compenseren van mensen met beperkingen" (prestatieveld 6) en "het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning" (prestatieveld 3). De uitvoering binnen deze twee prestatievelden vindt vanaf 1 januari j.l. plaats en wordt systematisch gemonitord en zonodig bijgesteld.

Naast beleidsuitvoering moet er ook beleidsvorming plaatsvinden. Het beleid op de overige 7 prestatievelden is in 2007 voortgezet op basis van 2006.

1.1 Totstandkoming.

Om te komen tot vaststelling van het conceptplan dat nu voorligt, is het van belang dat er breed commitment is voor wat betreft het gemeentelijk ambitieniveau en de kaders die de Wmo daarvoor biedt. Daarom is ook de Wmo-raad betrokken bij de beleidsvoorbereiding.

Het beleidsplan is volgens een dynamisch proces, als groeimodel, ontwikkeld waarbij, ook in het vervolg, de integrale aanpak niet uit het oog verloren zal worden en waarbij zoveel mogelijk aangesloten wordt bij de gedachte "van abstract naar concreet".

In dit concept-plan is vooralsnog gekozen voor een aanpak waarbij de verschillende prestatievelden afzonderlijk in beeld gebracht worden. De reden hiervan is dat de herkenbaarheid hierdoor aanmerkelijk wordt vergroot waardoor de Wmo-uitgangspunten inzichtelijk blijven. Opgemerkt wordt dat de integrale aanpak bij de verdere uitwerking (vervolgplannen) een vanzelfsprekende plaats zal krijgen.

1.2 Procedure.

Voordat het beleidsplan aan de Raad werd voorgelegd heeft de Wmo-raad inhoudelijk advies uitgebracht. De opmerkingen uit dit advies ("Nota van Aanbevelingen" d.d. 30 augustus 2007) werden (deels) verwerkt in het uiteindelijke beleidsplan.

Na een informatieve Raadsconferentie Wmo (d.d. 26 september 2007) en een gezamenlijke commissievergadering (d.d. 20 november 2007), wordt het beleidsplan - nadat gedurende 6 weken voor ingezetenen en belanghebbenden de gelegenheid tot inspraak is geboden - vervolgens aan de Raad (d.d. 11 december 2007) ter besluitvorming voorgelegd.

Het beleidsplan treedt in werking op 1 januari 2008. De planperiode bedraagt vier jaar (+/m 2011).

2 WETTELIJK KADER.

2.1 Inleiding.

In dit hoofdstuk staat het wettelijk kader van de Wmo beschreven en wordt het huidige gemeentelijke beleid in relatie gebracht met de 9 prestatievelden van de Wmo.

2.2 Waarom de Wet maatschappelijke ondersteuning ?

De Wet maatschappelijke ondersteuning is een wet die ingevoerd is in het kader van o.a. de vermaatschappelijking van de zorg en de daarmee samenhangende modernisering van de AWBZ. De demografische ontwikkeling is dat Nederland een groeiende groep ouderen heeft en daardoor stijgende kosten heeft in de zorg. Om deze kosten te reguleren en op cliëntniveau meer maatwerk te leveren heeft het rijk het accent in de zorg en welzijn verlegd; van intramuraal naar extramuraal, via decentralisatie van overheidstaken.

2.3 Doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

De Wmo is een participatiewet, met het doel dat iedereen aan de samenleving kan meedoen. Jong, oud, mensen mét en zónder een beperking. Van belang is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig, in de eigen omgeving en op een prettige manier wonen en zo lang mogelijk deelnemen aan het sociaal-maatschappelijk verkeer.

Dit betekent dat onze burgers hiertoe in staat moeten zijn. De Wmo benadrukt hierbij de eigen verantwoordelijkheid van burgers ten opzichte van zichzelf en van elkaar. Zodra burgers niet in staat zijn om zo lang mogelijk in de eigen omgeving te wonen en te participeren in sociaal verband, kunnen zij een beroep op de gemeente doen.

2.4 Meedoen !

"Meedoen" is het devies van de Wmo. Meedoen over de volle breedte van de Nederlandse bevolking: jong en oud, ongeacht iemands maatschappelijke of economische positie, ongeacht beperkingen.

Voor veel mensen is "deelnemen aan de samenleving" en "zich inzetten voor anderen" een vanzelfsprekendheid. Soms lukt dat meedoen niet op eigen kracht. Dat kan zijn omdat burgers de weg niet weten, de regie kwijt zijn, problemen hebben met het opgroeien of opvoeden van hun kinderen. Soms gaat het om mensen die zelf de hulpverlening niet weten te vinden: ouderen in een isolement, mensen die zich schamen zorg te vragen of mensen die geen zorg willen vragen terwijl ze dat eigenlijk wel nodig hebben ("zorgwekkende zorgmijders"). Anderen hebben enige mate van ondersteuning nodig, omdat ze sommige dingen vanwege een beperking niet zelf kunnen.

Het gaat erom dat mensen, indien nodig, ondersteund worden in hun bijdrage aan de samenleving en dat een herstel van de zelfredzaamheid plaatsvindt. Mensen dienen te worden toegerust om maatschappelijk te kunnen participeren. Niet iedereen kan dat en niet iedereen zit in eenzelfde stadium van "al dan niet meedoen". Daarom moet ingestoken worden op de verschillende uitgangssituaties van de bevolking van de gemeente Brunssum, met als doel de sociaal-maatschappelijke participatie te vergroten, opdat een civil society ("de vrijwillige samenwerkende gemeenschap"¹) in Brunssum, (nog) meer tot zijn recht komt.

¹ Zie "Wil tot verschil", een publicatie van de Commissie Toekomst Lokaal Bestuur.

2.5 Bundeling wetten en regelingen.

Om de zelfredzaamheid en participatie mogelijk te maken is een aantal wetten en regelingen vanaf 1 januari 2007 opgegaan in de Wmo, te weten:

1. de Welzijnswet;
2. de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg);
3. de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) uit de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV);
4. de Hulp bij het huishouden uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ);
5. een aantal subsidieregelingen uit de AWBZ (CVTM, ZVP ggz, BBAG, VTA, CPGGZ, DBWZ).

De AWBZ blijft overeind om te verzekeren dat er zware, chronische en continue zorg gegarandeerd blijft, die particulier niet te verzekeren is.

2.6 Prestatievelden.

De vertaling van de Wmo vindt plaats in een 9-tal prestatievelden:

- 1 het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten
- 2 op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden
- 3 het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning
- 4 het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarmaken, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers
- 5 het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem
- 6 het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer
- 7 het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd
- 8 het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen
- 9 het bevorderen van verslavingsbeleid

2.7 Rollen en taken gemeenten.

Gemeenten hebben in het kader van de Wmo een regierol. De regiefunctie is te omschrijven als een bijzondere vorm van sturen, die gericht is op het afstemmen van doelen en het verbinden van het handelen van actoren in het veld van wonen, welzijn, werk en inkomen, onderwijs, sport en zorg.

De regie wordt op drie niveau's ingericht:

- a) het organiseren (faciliteren en stimuleren) van samenwerking tussen lokale / regionale (professionele) organisaties;
- b) het samenbrengen van professionele en informele (niet betaalde) ondersteuningsactiviteiten;
- c) het mobiliseren van lokale collectieve vormen van solidariteit (o.a. vrouwenwerk).

Naast regievoerder zijn gemeenten ook verstrekker van informatie, advies, cliëntondersteuning en individuele voorzieningen.

Door de bundeling van wetten en regelingen in de Wmo, en de gewijzigde sturingsfilosofie, is het de taak van gemeenten om integraal en inclusief beleid te vormen op de 9 prestatievelden en daarvoor verantwoording af te leggen aan haar burgers i.p.v. het rijk.

Op operationeel niveau heeft de gemeente in het kader van prestatieveld 3 en 6 de taak individuele voorzieningen te verstrekken, informatie, advies en cliëntondersteuning te geven.

2.8 Wettelijke taken beleidsplan.

Ingevolge de Wmo betreft de gemeente de ingezetenen van de gemeente en de, in de gemeente, belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen, bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning. Alvorens een voordracht tot vaststelling door de Raad te doen, vraagt het College over het ontwerpplan advies aan de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van de kant van vragers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning (Wmo-raad).

Het beleidsplan kan tussentijds worden gewijzigd door de gemeenteraad. De wet zegt in artikel 3 van de Wmo het volgende:

1. de gemeenteraad stelt één of meer plannen vast, die richting geven aan de door de Raad en het College te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning;
2. het plan geldt voor ten hoogste vier jaar en kan tussentijds gewijzigd worden;
3. het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente gevoerde Wmo-beleid;
4. in het plan wordt in ieder geval aandacht gegeven aan:
 - wat de gemeentelijke doelstellingen zijn op de verschillende prestatievelden;
 - hoe het samenhangende beleid wordt uitgevoerd en welke acties worden ondernomen in de periode die het plan bestrijkt;
 - welke resultaten de gemeente wenst te behalen in de periode die het plan bestrijkt;
 - welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om de kwaliteit te borgen van de uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning;
 - welke maatregelen worden genomen om de keuzevrijheid te bevorderen voor degenen aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend.

Daarnaast moet het plan de resultaten van het meningvormende totstandkomingsproces met burgers en organisaties beschrijven. Het beleidsplan omvat dus het lokale, samenhangende beleid gericht op mensen met beperkingen of problemen. Het plan geeft invulling aan de verruimde verantwoordelijkheden voor gemeenten als het gaat om het versterken van de sociale samenhang, het voorkómen van problemen en het bevorderen van deelname van alle inwoners aan de samenleving.

3 BELEID.

3.1 Inleiding.

Een groot deel van het beleid op de 9 prestatievelden is niet nieuw. Zo is er in het verleden beleid ontwikkeld en uitgevoerd op grond van de Welzijnswet, Wvg en de WCPV. Om zicht te krijgen op het reeds bestaande beleid is hieronder een (niet uitputtende) opsomming gemaakt.

3.2 Beleidsterreinen.

Binnen de 9 prestatievelden van de Wmo vallen o.a. de volgende, reeds bestaande, beleidsterreinen en doelgroepen.

1. Leefbaarheid en samenhang buurt en wijk	<ul style="list-style-type: none">- Integrale veiligheid- Wonen, Welzijn en Zorg- Lokaal sociaal beleid- Buurtgericht werken- Sport- Cultuur
2. Preventieve voorzieningen voor jeugd	<ul style="list-style-type: none">- Voor- en vroegschoolse educatie- Peuterspeelzaalwerk- Jeugd
3. Informatie, advies en cliëntondersteuning	<ul style="list-style-type: none">- Welzijn- Zorg- Schuldhulpverlening
4. Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	<ul style="list-style-type: none">- Mantelzorg- Vrijwilligerswerk
5. Participatie mensen met beperkingen	<ul style="list-style-type: none">- Vervoer- Minima- Ouderen- Mensen met een functiebeperking
6. Voorzieningen mensen met beperkingen	<ul style="list-style-type: none">- Individuele voorzieningen- Ouderen- Mensen met een functiebeperking
7. Maatschappelijke opvang 8. Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) 9. Verslavingsbeleid	<ul style="list-style-type: none">- Dak- en thuislozen- Huiselijk geweld- Verslavingsbeleid

3.3 Samenhangend beleid.

In deze paragraaf wordt (op hoofdlijnen) aangegeven wat het samenhangend beleid is tussen zowel de prestatievelden onderling als in relatie met andere beleidsvelden.

Uit de input van de raadsconferentie op 26 september 2007 zijn nog zaken gedestilleerd die de samenhang met andere beleidsterreinen buiten de Wmo vertonen.

Onderstaand schema (inclusief toelichting) moet opgevat worden als groeimodel waarbij op onderdelen ter verduidelijking voorbeelden worden gegeven.

Schema samenhangend beleid.

Samenhangend beleid met Prestatieveld (PV)	1	2	3	4	5	6	7 t/m 9
Prestatieveld 1		X	X	X	X	X	X
Prestatieveld 2	X		X	X	X	X	X
Prestatieveld 3	X	X		X	X	X	X
Prestatieveld 4	X	X	X		X	X	X
Prestatieveld 5	X	X	X	X		X	X
Prestatieveld 6	X	-	X	X	X		X
Prestatievelden 7, 8 en 9	X	X	X	X	X	X	

Toelichting per prestatieveld (aan de hand van voorbeelden).

Prestatieveld 1, samenhangend beleid met:

PV 2: participatie jeugd in wijk/buurt, overlastbestrijding jeugd

PV 3: afgestemde informatie/advies/ondersteuningsfunctie op wijk/buurniveau

PV 4: vrijwilligers leveren een grote bijdrage aan de sociale samenhang in de buurt

PV 5: algemene en collectieve voorzieningen op buurniveau

PV 6: afname van consumptie van individuele voorzieningen (o.a. door een goede infrastructuur)

PV 7 t/m 9: terugdringen van overlast van drugsverslaafden

Andere beleidsvelden/plannen: veiligheidsbeleid, beleid stedelijke vernieuwing, welzijnsbeleid, sportbeleid, cultuurbeleid, jeugdbeleid, onderwijs, masterplan Wonen, Welzijn Zorg, Plan Centrum West/Zuid, Brede maatschappelijke voorziening (Zuid), gezondheidsbeleid, lokaal sociaal beleid,

Prestatieveld 2, samenhangend beleid met:

PV 1: leefbaarheid en terugdringen overlast van jeugd

PV 3: informatievoorziening, advies en cliëntondersteuning voor jeugdigen en opvoeders

PV 4: vrijwilligersbeleid en toename van jeugd in vrijwilligerswerk

PV 5: gebruikmaking van algemene en collectieve voorzieningen

PV 6: gebruikmaking van individuele voorzieningen

PV 7 t/m 9: maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingspreventie bij jeugdigen

Andere beleidsvelden/plannen: Jeugdbeleid, onderwijs (voortijdig schoolverlaten), peuterspeelzaalbeleid, gezondheidsbeleid.

Prestatieveld 3, samenhangend beleid met:

PV 1: informatie, advies en ondersteuning op buurtniveau

PV 2: informatie, advies en ondersteuning voor jeugdigen en opvoeders

PV 4: informatie, advies en ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers

PV 5: informatie, advies en ondersteuning voor kwetsbare groepen m.b.t. collectieve voorzieningen

PV 6: informatie, advies en ondersteuning voor kwetsbare groepen m.b.t. individuele voorzieningen

PV 7 t/m 9: informatie, advies en ondersteuning voor OGGZ doelgroepen

Andere beleidsvelden/plannen: veiligheidsbeleid, beleid stedelijke vernieuwing, welzijnsbeleid, sportbeleid, cultuurbeleid, jeugdbeleid, onderwijs, masterplan Wonen, Welzijn Zorg, Plan Centrum West/Zuid, Brede maatschappelijke voorziening (Zuid), armoedebeleid.

Prestatieveld 4, samenhangend beleid met:

PV 1: met behulp van de dagelijkse inzet van de vele vrijwilligers de leefbaarheid en de sociale samenhang van wijken, kernen en dorpen te bevorderen

PV 2: jonge mantelzorgers en jeugdvrijwilligers

PV 3: informatievoorziening en ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers

PV 5: mantelzorgers ontlasten middels algemene en collectieve voorzieningen

PV 6: mantelzorgers ontlasten middels individuele voorzieningen

PV 7 t/m 9: vrijwilligers (o.a. "buddies") in relatie tot de OGGZ doelgroep

Andere beleidsvelden/plannen: vrijwilligersbeleid, welzijnsbeleid, WWB-beleid (sociale activering), ouderenbeleid.

Prestatieveld 5, samenhangend beleid met:

PV 1: adequaat aanbod algemene en collectieve voorzieningen op buurtniveau

PV 2: jeugd en opvoeders maken gebruik van algemene en collectieve voorzieningen

PV 3: informatie-, advies- en ondersteuningsvoorziening voor algemene en collectieve voorzieningen

PV 4: mantelzorgers ontlasten middels algemene en collectieve voorzieningen

PV 6: algemene en collectieve voorzieningen gaan voor individuele voorzieningen

PV 7 t/m 9: primaire en secundaire preventie in relatie tot curatie van OGGZ doelgroepen

Andere beleidsvelden/plannen: (openbaar) vervoersbeleid, onderwijs (leerlingenvervoer), aanbestedingsbeleid, vrijwilligersbeleid, WSW-beleid (arbeidsmarkttoeleiding), WWB-beleid (reïntegratie), volkshuisvestingsbeleid (toegankelijkheid), armoedebeleid.

Prestatieveld 6, samenhangend beleid met:

PV 1: samenhang en leefbaarheid in wijken en buurten, informatievoorziening en ondersteuning

PV 3: informatie en cliëntondersteuning

PV 4: mantelzorgers ontlasten middels individuele voorzieningen. Vrijwilligers (scootmobielstalling, belbus). Ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers (inventarisatie, steunpunt mantelzorg, vrijwilligers vacaturebank)

PV 5: collectieve voorzieningen gaan voor individuele voorzieningen. WSW (scootmobielstalling) Collectief-/openbaar vervoer.

PV 7 t/m 9: inzet individuele voorzieningen voor OGGZ doelgroepen

Andere beleidsvelden/plannen: aanbestedingsbeleid, volkshuisvestingsbeleid.

Prestatieveld 7 t/m 9, samenhangend beleid met:

PV 1: afname overlast daklozen, drugs- en alcoholverslaafden

PV 2: voorkómen van financiële en mentale problemen bij de jeugd

PV 3: informatievoorziening en ondersteuning voor OGGZ doelgroepen

PV 4: OGGZ doelgroepen in uitkering toeleiden naar aangepast vrijwilligerswerk

PV 5: OGGZ doelgroepen toeleiden naar collectieve voorzieningen

PV 6: individuele voorzieningen voor OGGZ doelgroepen

Andere beleidsvelden/plannen: gezondheidsbeleid, maatschappelijk werk, verslavingsbeleid.

3.4 Vastgestelde documenten / gemeentelijk kader.

Naast het wettelijk kader, waarin de Wmo ingebed is, is er ook een gemeentelijk kader en heeft er reeds besluitvorming plaatsgevonden op een aantal (nieuwe) onderdelen van de Wmo.

In dit kader worden genoemd:

- Kadernota Wmo (Raad, september 2006)
- Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Gemeente Brunssum (Raad, december 2006)
- Besluit individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Gemeente Brunssum (College, december 2006)
- Doorontwikkeling Wmo 2007 (College, maart 2007)
- Plan van Aanpak (College, april 2007)

3.5 Plan van Aanpak.

Eén van de procesverplichtingen van de Wmo is het vaststellen van een 4-jarig beleidsplan vóór 1 januari 2008. In het door het College in april 2007 vastgestelde Plan van Aanpak wordt ingegaan op hoe de gemeente Brunssum komt tot een 4-jarig beleidsplan, welke instrumenten daarvoor nodig zijn, welke acties/stappen genomen worden, binnen welke tijdspanne dat gebeurt, en welke overleggrems daar een rol in spelen. De personele invulling per overlegvorm is daarin overigens meegenomen. Uit het Plan van Aanpak blijkt dat trefwoorden als participatie, integraal, interactief en draagvlak van essentieel belang zijn om het beleidsplan te doen slagen. Dit impliceert tevens dat alle interne en externe overleggrems hierin veel tijd en energie zullen investeren. Hierbij wordt tevens aangesloten bij de Kadernota Wmo en de notitie inzake de doorontwikkeling van de Wmo.

3.6 Acties, stappen en tijdsplanning beleidsplan Wmo.

Algemene voorbereiding (periode april / mei 2007) :

- Aanwijzen beleidscoördinerende ambtenaren per prestatieveld
- Besluitvorming Plan van Aanpak
- Startbijeenkomst / presentatie Beleidsgroep plus Stuurgroep (intern)
- Kennismaken met Bestuur van de Stichting Wmo-raad (extern)
- Oriëntatie stand van zaken en benodigde acties Wmo
- Eerste bijeenkomst Stuurgroep (intern)
- Eerste bijeenkomst Monitorgroep (intern)

Tranche 1: interne beleidsvoorbereiding (periode april / mei 2007) :

- Verzamelen beleidsinput
- Formuleren uitgangs- en speerpunten Wmo voor beleidsplan
- Ontwikkelen beleidsplan op hoofdlijnen
- Besluitvorming B&W m.b.t. visie en conceptbeleidsplan

Tranche 2 : externe beleidsvoorbereiding (periode juni / juli / augustus 2007) :

- Advisering Wmo-raad m.b.t conceptbeleidsplan
- Burgerparticipatie raadplegen m.b.t. conceptbeleidsplan
- Uitwerken van toekomstig beleidsplan

Tranche 3 : advisering (periode september, oktober 2007) :

- Fine-tunen beleidsplan
- Conceptbeleidsplan voorleggen aan Beleidsgroep en Stuurgroep
- Raadsconferentie
- Conceptbeleidsplan ter advisering voorleggen aan Wmo-raad / inspraakprocedure
- Beleidsplan ter besluitvorming voorleggen aan College

Besluitvorming (periode december 2007) :

- Beleidsplan ter besluitvorming voorleggen aan Commissie / Raad

Beleidsmonitoring (continu) :

- Monitoring beleidsuitvoering prestatievelden 3 & 6

3.7 Wmo-raad en burgerparticipatie.

In overleg met de Wmo-raad wordt vastgesteld op welke wijze de Wmo-ketenpartners (professionele instellingen met een functie voor de Wmo-doelgroep) worden betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan.

In overleg met de Wmo-raad zullen in 2008 voorstellen worden gedaan ten aanzien van de participatie van de burgers. Dit zal dan nader geconcretiseerd worden binnen prestatieveld 3.

3.8 Cliëntenparticipatie.

Participatie in het kader van de Wmo heeft niet uitsluitend betrekking op het compenseren van persoonlijke beperkingen, maar ook op het leveren van een bijdrage aan de beleidsontwikkeling in de gemeente.

Er zijn meerdere manieren waarop aan deze participatie inhoud kan worden gegeven. De vraag is niet "of en op welk moment" de burger in beeld komt, maar "hoe wordt dit georganiseerd". De te kiezen manier is afhankelijk van het doel dat de gemeente met de participatie beoogt. In de onderstaande tabel wordt een relatie gelegd tussen het beoogde doel (of de mate van participatie) en de daartoe in te zetten instrumenten. Aangezien in deze eerste Wmo-beleidsplanperiode vooral wordt ingezet op een beleidsarme overgang naar de Wmo, is gekozen voor continuering van de huidige vormen van inspraak en overleg door en met maatschappelijke groeperingen of gemeentelijke adviesraden in 2007 en mogelijk 2008. Dit ook conform de nota "Are you being served?".

Doel	Instrumenten
Informeren	Informatieavonden, huis-aan-huisblad, campagnes, excursies, internet
Raadplegen	Inspraakavonden, hoorzittingen, digitale peilingen, enquêtes, prijsvragen, debatten en groepsgesprekken
Adviseren	Adviesraden, wijk- en dorpsraden, expertmeetings, rondetafelgesprekken
Co-producen	Overleggroepen, convenants, werkateliers, projectgroepen

3.9 Klanttevredenheidsonderzoek.

Voor de gemeente is het belangrijk om te weten hoe de burger de dienstverlening van de gemeente ervaart en waardeert. Om dit meetbaar te maken wordt jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. Dit onderzoek wordt op landelijk niveau georganiseerd en zal voldoende op de lokale situatie zijn toegesneden om conclusies over het lokale beleid te kunnen trekken.

Het landelijke onderzoek maakt een vergelijking tussen gemeenten mogelijk. Effectiviteit en efficiëntie van beleid en beleidsuitvoering zijn daarmee voor alle gemeentelijke organen en burgers inzichtelijk en toegankelijk. De uitvoering van het klanttevredenheidsonderzoek wordt niet alleen door het Ministerie van VWS geïnitieerd, maar ook door een landelijke organisatie (SGBO) uitgevoerd.

4 BELEIDSPLAN Wmo BRUNSSUM 2008-2011.

4.1 Visie algemeen.

Het doel van de Wmo is maatschappelijke participatie. De persoonlijke verantwoordelijkheid van burgers is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Bij de Wmo gaat het om de verantwoordelijkheden van de lokale overheid en de lokale samenleving voor mensen die maatschappelijke ondersteuning nodig hebben. De gemeente krijgt van het rijk de opdracht samenhang in het beleid aan te brengen. Dit gaat verder dan alleen het beleid waarvoor de gemeente direct verantwoordelijk is. De Wmo legt een zwaarder accent op de persoonlijke verantwoordelijkheid van burgers en verwacht daarbij veel van de civil society. De Wmo is breder en richt zich op de participatie van mensen met een beperking, maar ook op bijvoorbeeld leefbaarheid en veiligheid in de wijken. De samenhang tussen de prestatievelden is de civil society. Bij de beoordeling of het beleid voldoende samenhang bevat, wordt in het bijzonder "Wonen Welzijn en Zorg" betrokken.

Cruciaal voor het welslagen van de Wmo is de relatie tussen burgers onderling. Een goed functionerende civil society, waarin inwoners elkaar informele zorg bieden, betekent waarschijnlijk dat het beroep op individuele voorzieningen beperkt zal zijn. Over de bereidheid van burgers om zich voor elkaar in te zetten is zowel veel twijfel als optimisme. De cijfers tonen dat Nederland veel onderlinge betrokkenheid kent in de vorm van informele zorg en verbanden in buurten en vriendengroepen, verenigingsleven en vrijwilligerswerk. In Brunssum baseren wij de Wmo op de sociale samenhang en de onderlinge verbanden (buurt, wijk, vereniging) die onze gemeente rijk is.

4.2 Hoofddoelstelling en uitgangspunten Wmo Brunssum.

De hoofddoelstelling van de Wmo is: "de inwoners van Brunssum wonen zo lang mogelijk zelfstandig op een prettige manier in hun eigen omgeving en nemen zo lang mogelijk deel aan het sociaal en maatschappelijk verkeer".

Uitgangspunten hierbij zijn draagvlak en participatie, onder het motto "vóór en mét elkaar".

Een ander uitgangspunt is om een en ander via de geleidelijke weg en zoveel mogelijk gebruikmakend van het bestaand beleid/de huidige voorzieningen, in te voeren. Hiervoor geldt dit 4 jaren beleidsplan en de uitwerking ervan in 9 prestatievelden.

4.3 Subsidierelatie met professionele instellingen en adviesraden.

Hoewel beleidsvrijheid voor gemeenten het uitgangspunt is voor de Wmo, bevatten zowel de concept-wettekst als de memorie van toelichting en nota's van wijziging betreffende de Wmo een aantal voorschriften voor gemeenten. Eén van die voorschriften is het zogenaamde "primaat van privaat", de verplichting om ondersteuningsactiviteiten zo veel mogelijk privaat in te kopen (de uitvoering van diensten en het leveren van zaken door derden).

De gemeente wenst te komen tot een verzakelijking van haar subsidierelaties met professionele uitvoeringsorganisaties en een versterking van haar opdrachtgeverschap in die relaties. In het beleidsplan dient t.z.t. opgenomen te worden in hoeverre zaken efficiënter georganiseerd kunnen worden en of zaken die de gemeente nu nog subsidieert zonder problemen overgenomen kunnen worden door de markt. Voorgesteld wordt om de beleidsbepaling, los van de te ontwerpen subsidieverordening 2008, in gang te zetten.

Onder prestatieveld 3 wordt een verkennende fase voor 2008 opgenomen. De Wmo-raad, waarvan de leden de zorgafnemers mede vertegenwoordigen, zal om advies gevraagd worden, bij deze keuze geleid door de klantgerichtheid. Wat leeft er bij de zorgafnemer op dit vlak ?

Dit als start van de verkennende fase, waarna de instellingen vervolgens worden betrokken. In 2008 zullen aan de Raad voorstellen worden gedaan inzake de subsidierelatie met de instanties waarbij het uitgangspunt van "primaat van privaat" wordt gehanteerd, een en ander afgezet tegen het klantbelang. Daarnaast zal er ook aandacht zijn voor andere vormen van cliëntondersteuning, belangenbehartiging en advisering, en de vraag of het zinvol is om deze zaken toekomstig te stroomlijnen.

4.4 Regionale samenwerking.

Op basis van besluitvorming binnen het portefeuillehoudersoverleg Welzijn en Zorg in Parkstad Limburg verband zijn in het voorjaar van 2005 tien gemeenten regionaal gaan samenwerken ter voorbereiding op de komst van de Wmo. Het betreft de gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals en Voerendaal, gemakshalve aangeduid als Parkstad Limburg Plus. Uitgangspunt van deze samenwerking was en is "lokaal wat lokaal kan en regionaal wat regionaal moet". Op het moment dat regionale uitvoering een duidelijke meerwaarde heeft prevaleert dit boven lokale uitvoering.

Het samenwerkingsverband Parkstad Limburg Plus was tevens gericht op samenwerking met andere regio's. Een van de voorbeelden hiervan is de samenwerking tussen deze regio en Tripool. De pilot "ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk" is een concreet project dat op Zuid-Limburgse schaal wordt ontwikkeld en uitgevoerd onder aansturing van Tripool. De gemeenten Nuth en Gulpen-Wittern nemen deel aan het overleg van de klankbordgemeenten ter beoordeling van de pilots van VWS. De regio participeert in de klankbordgroep van de VNG en VWS en er wordt actief afgestemd met de G27 gemeenten.

Vanuit het samenwerkingsverband is op 26 mei 2005 een grote regionale informatiebijeenkomst gehouden voor alle bij de Wmo betrokken partijen uit de regio. De bedoeling van deze bijeenkomst was om het maatschappelijk middenveld in de gelegenheid te stellen om hun zorgen, vrees, hoop en/of wensen aan de gemeenten kenbaar te maken. Regionale samenwerking werd en wordt nog steeds door alle partijen zowel intern als extern toegejuicht.

De regionale samenwerking stelt zich tot doel ervoor te zorgen dat burgers in onze regio, onafhankelijk van de gemeenten waar zij wonen, mogen rekenen op een vergelijkbaar voorzieningen- en zorgniveau.

Vóór de inwerkingtreding van de Wmo op 1 januari 2007 is binnen de regio intensief samengewerkt om de hulp bij het huishouden (prestatieveld 6) te regelen. Dat was een voor de hand liggende samenwerking, met name vanwege het aanbesteden van deze hulp. Van hieruit is een organisatie opgezet die er als volgt uitziet:

- stuurgroep (portefeuillehouders)
- regiegroep (ambtenaren)
- werkgroepen (diverse terreinen Wmo; ambtenaren)
- klankbordgroep (directeuren en gemeentesecretarissen)

De specialisten op het gebied van Wmo-voorzieningen nemen zitting in een werkgroep voor regionale samenwerking op het gebied van Wmo-voorzieningen. De aansturing geschiedt vanuit de regiegroep, vanuit de optiek van wenselijke samenwerking op het gebied van de Wmo.

In de huidige regiegroep nemen ambtenaren zitting die op gemeentelijk niveau de coördinatie van het gehele terrein van de Wmo voor hun rekening nemen. Op de prestatievelden 7, 8 en 9 is er sprake van regionale samenwerking omdat dit (gelet op de rol van Heerlen als centrumgemeente) praktisch en voor de hand liggend is.

Een intergemeentelijke werkgroep heeft zich gebogen over de vraag op welk gebied samenwerking wenselijk is. Dit heeft geleid tot de volgende dynamische lijst van onderwerpen die zich lenen voor samenwerking. In bijlage B zijn een aantal voorbeelden voor samenwerking opgenomen.

Prestatieveld	Onderwerpen voor gemeentelijke samenwerking
1. Leefbaarheid en sociale cohesie	<ul style="list-style-type: none"> • Wonen Welzijn Zorg (WWZ) • Diensten bij Wonen met Zorg (DBWZ)
2. Preventief jeugdbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Bureau JeugdZorg (BJZ) • Elektronisch KindDossier (EKD) • Integrale JeugdGezondheidsZorg (iJGZ) • Samen Starten • Voortijdig SchoolVerlaten (VSV) • Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) • Onderwijs
3. Informatie en advies	Samenwerking vindt indirect, d.w.z. via de overige prestatievelden, plaats en m.b.t. alle hier genoemde onderwerpen
4. Mantelzorg en vrijwilligers	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (CVTM) • Steunpunt Mantelzorg
5. Deelname maatschappelijk verkeer	<ul style="list-style-type: none"> • Regiotaxi / collectief vervoer • ISD-BOL (sociale dienst) • Armoedebeleid / Schuldhulpverlening (SHV) / Voedselbank / Kredietbank
6. Individuele voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbesteding HbH • Aanbesteding hulpmiddelen
7. Maatschappelijke opvang	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidshuis
8. Openbare geestelijke gezondheidszorg	<ul style="list-style-type: none"> • Huiselijk geweld
9. Verslavingszorg	<ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijke opvang • Vrouwenopvang • Zwerfjongeren • Verslavingszorg Mondriaanzorggroep

4.5 Onderzoek Wmo-doelgroepen.

Voor de verdere uitwerking van het beleidsplan is een nader onderzoek noodzakelijk naar het demografisch en sociaal profiel ten aanzien van de verschillende Wmo-doelgroepen. Deze uitwerking is ten behoeve van de verschillende plannen per prestatieveld en geeft o.a. meer inzicht in factoren als vergrijzing, zelfredzaamheid, omvang doelgroepen, voorzieningenaanbod. Hiervoor wordt geput uit aanwezige bronnen zoals Parkstad Monitor alsmede lokale notities. In 2008 zal hiermee gestart worden.

4.6 Rekenkamercommissies Parkstad Limburg.

Op 27 juni 2007 zijn de onderzoeksresultaten van de rekenkamercommissies (inzake aandachtspunten beleidsplan Wmo) in de regio Parkstad + bekendgemaakt.

Naar aanleiding van de in de rekenkamerbrief gemaakte aanbevelingen is een groot deel daarvan opgenomen in het concept-beleidsplan (o.a. prioritering in het beleidsplan). Aspecten als nadere concretisering en het "smart" formuleren (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) van doelen zullen, daar waar mogelijk en wenselijk, met ingang van 2008 geïmplementeerd worden.

4.7 Wmo-proof ?

De verschillende prestatievelden van het Wmo-beleidsplan zullen vanaf 2008 in toenemende mate "Wmo-proof" gemaakt dienen te worden. Omdat de wet zelf geen duidelijkheid geeft ten aanzien van deze term wordt op lokaal niveau getracht een nadere invulling aan dit begrip te geven.

In dit kader zijn een drietal indicatoren van belang:

- 1^e. de burgers / cliënten dienen betrokken te worden bij de opzet;
- 2^e. de burgers / cliënten dienen betrokken te worden bij de uitvoering;
- 3e. er dient sprake te zijn van een integrale / onderlinge samenhang.

Voldoet het betreffende prestatieveld aan deze eisen dan kan terecht gesproken worden van de aanduiding "Wmo-proof".

Samengevat kan gesteld worden dat de nota "vóór en mét elkaar" tot stand dient te komen. Het jaar 2008 zal daarom gebruikt worden om alle prestatievelden "in kaart te brengen" waarbij vragen als "wat missen we binnen een bepaald prestatieveld ?", "wie zijn de actoren en gesprekspartners binnen het betreffende prestatieveld ?" nader geconcretiseerd zullen worden.

Bovenstaande impliceert bijvoorbeeld dat bij de diverse ontwikkelingen op het terrein van leefomgeving (prestatieveld 1) naast burgers en adviesraad ook de betreffende wijkteams betrokken moeten worden.

5 PRESTATIEVELD 1: HET BEVORDEREN VAN DE SOCIALE SAMENHANG IN EN LEEFBAARHEID VAN DORPEN EN BUURTEN.

5.1 Doelstelling Kadernota.

Het doel van prestatieveld 1 is het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

Dit breed geformuleerde doel kan nader worden uitgewekt in drie afgeleide doelen:

- burgers meer bij de wijk of kern betrekken;
- het bevorderen van sociale samenhang en het realiseren van onderlinge ontmoetingen en;
- civil society, het creëren van een zodanige sociale structuur dat mensen voor elkaar klaar staan.

5.2 Raad- / Collegeprogramma.

In het Collegeprogramma 2006-2010 zijn de volgende punten opgenomen:

- zorgen voor een evenwichtige mix van huur- en koopwoningen (ook t.b.v. groepen met lagere inkomens) in een wijk ter voorkoming van een sociale scheiding;
- structureel overleg met de woningcorporaties over het woningtoewijzingsbeleid;
- bescherming van het straatbeeld van de oude woonwijken;
- betrekken van burgers (en de wijkteams) bij opstellen en uitvoeren van plannen m.b.t. een wijk;
- het centrum van Brunssum aantrekkelijker maken als ontmoetingsplaats voor de lokale bevolking (mede t.b.v. de werkgelegenheid);
- stimuleren van verenigingsleven als bindende factor;
- wijkvoorzieningen dienen een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de sociale structuur in de wijken. De gemeente streeft ernaar om -gefaseerd- elk wijk een eigen wijkvoorziening te geven. Prioriteit: zuid en west, waarbij maatwerk de leidraad is;
- experimenten in het kader van Welzijn, Wonen en Zorg zoals het Gregoriushuis dienen ook in de andere wijken van Brunssum een plaats te krijgen;
- het maken van een Cultuurnota.

5.3 Visie en ambities.

Leefbaarheid is een complex (verzamel-) begrip. Het omvat 2 centrale kenmerken:

1. de sociale netwerken, die het fundament voor leefbaarheid vormen. De verbinding tussen de afzonderlijke netwerken komt tot uitdrukking in (de mate van) sociale cohesie.
2. de kwaliteit van de leefomgeving en de beleving daarvan. Leefomgeving kan worden gedefinieerd als het geheel van maatschappelijke en fysieke factoren, die direct invloed (kunnen) hebben op mensen. Beleving slaat op de opvattingen over de economische, fysieke en sociale aspecten in een wijk c.q. gemeente. Vanuit het perspectief van de burger of de politiek c.q. vanuit de beleidsmatige invalshoek wordt dus op zowel objectieve (harde gegevens) als subjectieve (beleving) wijze de leefbaarheid beoordeeld.

De leefbaarheid wordt beïnvloed door de volgende factoren:

- bestaanszekerheid (het hebben van werk en inkomen)
- woonklimaat (waardering van woning en woonomgeving)
- sociaal klimaat (waardering van sociale contacten)
- verzorgingssituatie (aard en peil van de aanwezige voorzieningen)
- bestuurlijk klimaat (betrokkenheid bij de lokale besluitvorming)
- veiligheid

Als over leefbaarheid wordt gesproken gaat het grosso modo altijd over 3 aspecten: fysieke leefomgeving, sociale infrastructuur en veiligheid. Als we deze aspecten herleiden naar relevante beleidsterreinen, komen in elk geval de volgende beleidsonderwerpen/ instrumenten in beeld²:

1. een zo gedifferentieerd mogelijk woningbestand met een sterke economische structuur en met goede voorzieningen via:

- een evenwichtig woningbestand
- beleid stedelijke vernieuwing
- wijkvoorzieningen (incl. brede maatschappelijke voorzieningen/gemeenschapshuizen, jongerencentra, sportaccommodaties, speelvoorzieningen, een bibliotheek, een muziekschool)
- masterplan wonen, welzijn en zorg
- project wijkregie
- welzijnsbeleid (ontmoetingen en wederzijds begrip stimuleren d.m.v. agogisch werk)
- sportbeleid (zie nota Sportbeleid, december 2006) / BOS Impuls (ontmoetingen organiseren via de sport) / Breedtesportimpuls
- cultuurbeleid
- jeugdbeleid (zie nieuwe nota Jeugdbeleid: planning voorjaar 2008)

2. alle wijken, buurten en kernen worden naar behoren onderhouden en zijn volgens de bewoners voldoende leefbaar en veilig middels:

- gebiedsgericht werken: actief fysiek en sociaal beheer van de openbare ruimte. Bewoners, wijkmanagers, wijkteams en de dienst Leefomgeving vervullen hierbij een rol;
- integraal veiligheidsbeleid: preventie, repressie, voldoende politie op straat;
- welzijnsbeleid: agogisch werk richt zich op concrete aanpak van gevoelde overlast;
- onderwijs: aandacht voor consequenties van onacceptabel gedrag (waarden en normen) / schooluitvallers;

3. inzet van de burger/ particulier initiatief: de burger neemt zijn verantwoordelijkheid, voelt zich betrokken en wordt ook door de gemeente daadwerkelijk betrokken bij de sociale samenhang en leefbaarheid van de woonomgeving.

Gelet op de reikwijdte van dit prestatieveld is het gerechtvaardigd om niet te kiezen voor een brede allesomvattende aanpak, maar de komende jaren te focussen op een aantal speerpunten, waarbij het raads- en collegeprogramma "Werk maken van Brunssum" als uitgangspunt wordt genomen.

Richtinggevend voor het beleid op dit prestatieveld voor de periode 2008-2012 zijn dan de volgende beleidsthema's met de bijbehorende doelstellingen en beleidsuitgangspunten:

1. wijkregie;
2. masterplan wonen welzijn en zorg;
3. stedelijke vernieuwing / masterplannen Centrum, West en Zuid;
4. integraal veiligheidsbeleid.

Deze thema's zijn niet nieuw binnen de gemeente Brunssum, maar de WMO benadrukt, dat (leefbaarheids)beleid vanaf nu in nauwe interactie met burgers/wijkbewoners ontwikkeld moet worden, een samenhangende aanpak gevolgd wordt bij het uitvoeren van buurtprojecten en de wijkgerichte dienstverlening zoveel mogelijk moet worden afgestemd op wensen en behoeften van bewoners.

Het project wijkregie vormt dan ook de rode draad binnen prestatieveld 1. Meedoen en eigen verantwoordelijkheid zijn sleutelbegrippen. De gemeente moet de eigen verantwoordelijkheid van wijkbewoners voor hun leefomgeving stimuleren om te komen tot lokale civil societies: gemeenschappen, die zich verantwoordelijk voelen en samenwerken aan de leefbaarheid in de eigen buurt.

² conform Regionale Kadernota WMO.

De uitvoeringsprogramma's in het kader van de Masterplannen WWZ, Centrum/West / Zuid en het veiligheidsbeleid zullen naar de toekomst toe dan ook nadrukkelijker gekoppeld worden aan de procesmatige aanpak in het kader van wijkregie.

5.4.1 Wijkregie.

Doelstelling.

In nauwe samenwerking met professionele wijkactoren en bewoners (-organisaties) en op basis van een integrale aanpak een prettige woon- en leefomgeving in de 5 wijken realiseren middels het bevorderen en in stand houden van een goede sociale, economische en fysieke infrastructuur".

Wijkregie bestaat uit 3 onderdelen:

1. interne regie: commitment in de eigen gemeentelijke organisatie realiseren om de focus meer op de (vraag in de) wijken te richten;
2. bestuurlijke regie: relevante wijkactoren committeren aan een gezamenlijke missie;
3. uitvoerende regie: er voor zorgen dat de samenwerking tot resultaten leidt.

Beleidsuitgangspunten.

1. de gemeente neemt daadkrachtig de regierol voor haar rekening;
2. er is sprake van een heldere rolverdeling en communicatiestructuur op wijkniveau;
3. de (subsidie)relatie tussen gemeente en wijkteams wordt geformaliseerd, zodat duidelijkheid bestaat over het wederzijds verwachtingspatroon;
4. de inrichting van de gemeentelijke organisatie (zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau) en de gemeentelijke dienstverlening dient aan te sluiten op het concept van wijkgericht werken;
5. om de vertaalslag van beleid naar uitvoering te kunnen maken wordt een werkbaar instrumentarium ontwikkeld en geïmplementeerd.

Vanaf de nieuwe raadsperiode is intensief ingezet op wijkregie. Dit prioritaire project heeft bijzondere aandacht binnen het college van B en W. Als uitvloeisel van het organisatieontwikkeltraject Orakel is per 1 januari 2007 een nieuwe dienst Leefomgeving integraal verantwoordelijk voor de dienstverlening aan de wijken en zijn 2 wijkmanagers benoemd. Medio vorig jaar is het overleg met de wijkteams geïntensiveerd om te komen tot een werkbaar afsprakenkader; hetzelfde geldt voor de contacten met de professionele wijkpartners. Het instrument buurtschouw wordt thans in elke wijk benut om probleempunten in de wijk onder de aandacht te brengen en zo snel mogelijk op te lossen. Daarnaast is permanent aandacht voor een goede onderlinge communicatie.

Waar sta ik in 2010-2011 met dit onderwerp ?

De gemeente heeft dan meer grip op de procesmatige aanpak in de wijken, vanuit een proactieve houding en op basis van een vraaggerichte en samenhangende dienstverlening. De bewonersbetrokkenheid is dan meer een vanzelfsprekendheid geworden.

Wat is anders/beter ?

De samenwerking/ communicatie met de wijkpartners (professionals, vrijwilligersorganisaties, wijkteams, bewoners) is verbeterd. De interne organisatie is meer extern georiënteerd en gericht op de wensen van wijkbewoners. Het instrumentarium (wijkprogramma's, wijkshouwen, jaarplanning communicatie, wijkbudgetten etc.) is nader uitgewerkt en geïmplementeerd.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Vanuit de regiefunctie vasthouden aan het in 2006 uitgezette traject, zowel intern als extern. Formaliseren van (subsidie)relaties ter bevordering van helderheid en rechtszekerheid en structureren van de wijkgerichte dienstverlening ter bevordering van een meer planmatige werkwijze (van reactief naar proactief)

Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

2008: (experimentele) invoering wijkprogramma's, samenwerking gemeente-wijkteams op basis van afsprakenkader/convenant, subsidierelatie gemeente-wijkteams op basis van subsidieverordening, verbeterde communicatie, koppeling tussen "wijkregie" en veiligheidsbeleid realiseren, zowel qua overlegstructuren als v.w.b. het instrumentarium (wijkveiligheidsplannen als onderdeel van brede wijkprogramma's, samenhangende inzet communicatie en budgetten, inrichten meldpunt leefbaarheid (incl. veiligheid)

2009: planning wijkdiensten/budgetten Leefomgeving is afgestemd op wijkprogramma's, wijkteams zijn autonome adviesorganen met breed draagvlak in de wijk, planmatige inzet communicatie-instrumenten, koppeling tussen "wijkregie" en veiligheidsbeleid realiseren, zowel qua overlegstructuren als v.w.b. het instrumentarium (wijkveiligheidsplannen als onderdeel van brede wijkprogramma's, samenhangende inzet communicatie en budgetten, inrichten meldpunt leefbaarheid (incl. veiligheid)

2010: interactieve beleidsvorming/bewonersbetrokkenheid gemeengoed binnen gemeente, gemeente werkt vraag-/wijkgericht, wijkpartners zijn tevreden over de gemeente als regisseur van het wijkgericht werken.

5.4.2 Masterplan wonen, welzijn en zorg.

Doelstelling.

Centraal staat de gedachte dat burgers - ook in een kwetsbare en/of zorgafhankelijke positie - zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. De zorg en welzijnsdiensten worden dichtbij de zorgvrager geleverd, zo veel mogelijk in de directe eigen leefomgeving. In Brunssum wordt gestreefd een sluitend en gevarieerd aanbod te creëren, waarin iedere partij eigen verantwoordelijkheden en taken heeft. Om dit concreet vorm te geven wil men de idee van het wijkservicegebied concretiseren.

Beleidsuitgangspunten.

Heel concreet zien alle belanghebbende partijen het als hun taak om in Brunssum omstandigheden te scheppen waardoor burgers ook als zij oud/kwetsbaar zijn of zorggeïndiceerd zijn:

- kunnen wonen in de leefomgeving en leefsfeer die zij zelf kiezen,
- hun eigen keuze kunnen maken en sturing kunnen geven aan hun leven, en,
- daarbij deelnemen aan de samenleving.

Waar sta ik in 2010-2011 met dit onderwerp ?

Burgers - ook in een kwetsbare en/of zorgafhankelijke positie - kunnen zelfstandig wonen en gebruik maken van de service die door zorg- en welzijnsdiensten wordt geleverd.

Wat is anders/beter ?

Er zijn meer senioren- en zorgwoningen. Er zijn wijkservicegebieden.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Ontwikkelen van zorg-, senioren- en levensloopbestendige woningen die voldoen aan de vraag alsmede het verder ontwikkelen van wijkservicegebieden waarin de zorgvrager kan functioneren

Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

2008: Ontwikkelen en evaluatie Masterplan wonen welzijn en zorg.

2008/2009: Plan van Aanpak uitvoering Masterplan.

2008/2011: Jaarlijkse monitoring en woningbouwprogrammering Provincie Limburg en Parkstad Limburg

5.4.3 Stedelijke vernieuwing / masterplannen Centrum, West en Zuid.

Doelstelling.

Brunssum is dé tuinstad, binnen de samenwerking Parkstad-Limburg, gericht op een aantrekkelijk woonklimaat en een voorzieningenniveau, dat is afgestemd op de behoeften van de inwoners gericht op een versterking van de sociaal-economische en sociaal culturele structuur.

Beleidsuitgangspunten.

Om de bovenstaande doelstelling te kunnen realiseren zijn de volgende ambities benoemd:

1. een groene woonomgeving creëren waarin mensen volop kunnen recreëren;
2. een aantrekkelijk woonklimaat. Door het realiseren van aantrekkelijke woonwijken;
3. een voorzieningenniveau afgestemd op de behoeften van de inwoners;
4. de sociaal economische structuur versterken (revitaliseren van bedrijventerreinen en koopcentra/scheppen van werkgelegenheid/bevorderen samenwerking tussen sportverenigingen etc.)

Beleidsuitgangspunten t.a.v. de wijken.

Centrum: het huidige centrum zal een impuls krijgen door het masterplan Centrum (uitbreiding van winkels, kantoren, parkeerfaciliteiten en woningen). Er zal veel aandacht zijn voor WWZ-voorzieningen voor deze groep van bewoners. De bereikbaarheid van het centrum wordt verbeterd door veilige routes voor langzaam verkeer te maken. Er zal een blijvende aandacht zijn voor de leefbaarheid in het centrum.
West: het cultuurhistorische karakter van de wijk wordt in de ISV2-periode benut. Bij planontwikkelingen wordt hiermee rekening gehouden. Tevens planontwikkelingen m.b.t. brede school voorziening en masterplan Treebeek.

Noord: in het kader van het masterplan Centrum wordt ook aandacht besteed aan de transformatie van het woonmilieu van de portieketageflats aan de Poorterstraat;

Oost: invulling van de voormalige schoollocaties is een belangrijk aandachtspunt. Het voornemen is om er zorgwoningen en de inrichting van een woonzorgzone te realiseren;

Zuid: het voorzieningenniveau in Zuid vormt een belangrijk aandachtspunt. Het samenbrengen van diverse functies in een BMV is een belangrijke impuls vormen voor de wijk. Door realisatie van de brede school in Zuid komen tevens andere locaties vrij voor andere (woningbouw-) ontwikkelingen. Realiseren van geschikte woningen voor senioren is dan een optie. Door de verkeerssituatie in de wijk staat de leefbaarheid onder druk. De komende jaren zal er gekeken worden hoe dit verbeterd kan worden.

Waar sta ik in 2010-2011 met dit onderwerp ?

Brunssum is dé tuinstad, binnen de samenwerking Parkstad-Limburg. Het Centrum heeft een aantrekkelijker winkelcentrum dat gemakkelijk te bereiken is en waar voldoende parkeerfaciliteiten zijn. Het voorzieningenniveau, in alle wijken, is optimaal. Brunssum kan volop voorzien in de vraag naar alle soorten segmenten in de woningmarkt.

Wat is anders/beter ?

Brunssum heeft een aantrekkelijker woon- en leefklimaat gecreëerd. Het voorzieningenniveau is (meer) afgestemd op de behoeften van de inwoners. De sociaal economische structuur is versterkt en het is prettig (er) werken in Brunssum of Parkstad en er zijn meer mogelijkheden om op een prettige manier de vrije tijd om te krijgen.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Verbeteren woon- en leefklimaat. Centrum: ontwikkelen Masterplan-centrum. Realiseren van geschikte woningen (woningen waar vraag naar is) voor de burgers van Brunssum. In de wijken de het voorzieningenniveau verbeteren. De sociaal economische structuur versterken.

Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

2008/2011: Jaarlijkse monitoring en woningbouwprogrammering Provincie Limburg en Parkstad Limburg.

- 2008/2011: Jaarlijkse evaluatie "afspraken Vitale Kernen en buurten" tussen Provincie Limburg en Gemeente Brunssum.
- 2010: Verantwoording aan Provincie Limburg het ISV2 programma; periode 2005-2010.
- 2010: Opstellen ISV 3 programma over de periode 2011-2015 indien het rijk weer middelen beschikbaar stelt ten behoeve van de stedelijke vernieuwing.

5.4.4 Integraal veiligheidsbeleid.

Doelstelling.

Eind 2004 heeft de Raad de Nota Integrale Veiligheid vastgesteld. Dit beleidsplan bevat een strategische visie voor het beleidsterrein veiligheid. Concretisering van de visie geschiedt in een jaarlijks op te stellen integraal veiligheidsprogramma en een integraal handhavingprogramma.

In de beleidsnota wordt het begrip veiligheid heel breed benaderd en omvat het zowel de fysieke als sociale veiligheid. Fysieke veiligheid ziet op rampenbestrijding, verkeersveiligheid, handhaving en op het voorkomen en beperken van risico's op de terreinen milieu, bouwen en brandveiligheid e.d. Dit soort veiligheid is hier niet aan de orde.

Waar het hier met name om gaat is sociale veiligheid. Hierbij handelt het om zaken als overlast, vervuiling van de (openbare) ruimte door graffiti, hondenpoep en zwerfafval, kleine criminaliteit e.d.. Dit zijn met name de zaken, die bepalen hoe burgers hun leefomgeving beleven en die ook gevoelens van onveiligheid oproepen.

Het zijn ook de zaken aan de oplossing waarvan diezelfde burgers een belangrijke bijdrage kunnen leveren. Sociale veiligheid is daarmee een belangrijk aspect in het kader van de Wmo: een veilige en prettige leefomgeving bevordert onderlinge samenhang en betrokkenheid; een sterke sociale samenhang heeft positieve gevolgen voor (de realisering van) de veiligheid en voor de wijze waarop (on-)veiligheid wordt beleefd.

De doelstelling luidt dan ook: door het verbeteren van de (ervaren) veiligheidssituatie een bijdrage leveren aan een optimaal woon-, leefklimaat in Brunssum als geheel, maar ook in de wijken (waaronder het centrum) en de buurten, waarbinnen burgers - jong en oud - zelfstandig kunnen functioneren en waarbij zij zich veilig, betrokken en verantwoordelijk kunnen voelen

Beleidsuitgangspunten.

1. Veiligheidszorg is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente met externe (professionele) partijen en maatschappelijke partners bewoners en ondernemers.
2. Centraal staat het streven de specifieke mogelijkheden en beperkingen van alle partijen op de verschillende probleemvelden te onderkennen en te benutten.
3. De prioriteiten en accenten van beleid sluiten optimaal aan bij de problemen, onderliggende oorzaken alsmede bedreigingen die zich voordoen op lokaal niveau en op wijk- en buurtniveau.
4. De gemeente blijft de regie voeren. Aan de basis hiervan staat een effectieve interne organisatie van het veiligheidsbeleid.

Waar sta ik in 2010-2011 met dit onderwerp ?

Op dit moment zijn de bewoners van Brunssum in zijn algemeenheid redelijk tevreden over de leefbaarheid in de gemeente en in de wijk. De ervaringen verschillen wel per wijk. Ook wanneer het gaat om de verloedering van de woonomgeving is het beeld nog redelijk positief. Belangrijke items in bijna alle wijken zijn overlast van hondenpoep en zwerfafval, graffiti, vernielingen en overlast van jongeren (scooters en brommers). Door dergelijke zaken, maar ook zaken als diefstal van auto's en woninginbraken nemen gevoelens van onveiligheid toe.

De komende jaren dienen de inspanningen erop gericht te zijn de overlast en ergernissen, als ook kleine criminaliteit te (doen) verminderen en de gevoelens van onveiligheid te doen afnemen. Om dat te bereiken wordt het reeds bestaande instrumentarium verder uitgewerkt en geïmplementeerd, en worden nieuwe instrumenten ontwikkeld.

Wat is anders/beter ?

1. Veiligheidszorg is breed verankerd in de gemeentelijke organisatie. Alleen zo kan de gemeente haar regierol goed vervullen.

Op dit moment heeft veiligheidszorg binnen de gemeentelijke organisatie en werkprocessen nog niet die plek, die het als facetbeleid zou moeten hebben. Aan vrijwel ieder regulier werkproces zijn immers veiligheidsaspecten te onderkennen: werken aan veiligheid is voortdurend aan de orde.

De komende jaren dient veiligheidszorg in alle beleids- en uitvoeringsprocessen als aandachtspunt te worden meegenomen, zodat het een geïntegreerd onderdeel wordt en blijft van het totale gemeentelijk handelen.

2. Veiligheidszorg wordt in toenemende mate door gemeente, andere professionele partners en de burgers ervaren als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Mede daarom wordt met de prioriteiten en accenten van beleid aangesloten bij de problemen, onderliggende oorzaken alsmede bedreigingen die zich voordoen op lokaal niveau, maar met ook op wijk- en buurtniveau.

In 2007 zijn voor het eerst een integraal veiligheidsprogramma en integraal handavingsprogramma vastgesteld. Aspecten van sociale veiligheid en gebiedsgerichte (wijkgerichte) aanpak worden daarin voor het eerst nadrukkelijk benoemd en uitgewerkt. De programma's zijn in overleg met professionele partners opgesteld. De burgers werden erin betrokken door het houden van een enquête naar de grootste 10 ergernissen. De nadruk ligt met name op de activiteiten die gemeente en politie uitvoeren.

De komende jaren dienen het jaarlijkse veiligheidsprogramma en handavingsprogramma (onderdeel openbare ruimte), in samenspraak met professionele partners en burgers te worden opgesteld. In de programma's wordt vastgelegd welke activiteiten worden ontplooid en welke maatregelen genomen, en welke rol de betrokken partijen -gemeente, professionele partners en burgers- hierbij vervullen.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken?

1. De organisatie van de veiligheidszorg in de gemeentelijke organisatie moet verder worden uitgewerkt. Hulpmiddel en tevens product zijn het jaarlijks op te stellen integraal veiligheidsprogramma en integraal handavingsprogramma. In 2007 zijn die voor het eerst tot stand gekomen. Dit instrumentarium wordt in 2008 en volgende jaren verder uitgebouwd.
2. Er wordt aangesloten bij en gebruik gemaakt van de instrumenten die in het kader van de wijkregie worden gehanteerd en ontwikkeld.
 - a. Jaarlijks wordt een veiligheidsprogramma opgesteld. Dat bestaat uit verschillende onderdelen: een programma voor het gehele grondgebied van de gemeente, en daaronder programma's voor elk van de 5 wijken. Het wijkveiligheidsprogramma kan ook onderdeel zijn van een algemeen breed wijkprogramma. Per wijk wordt geïnventariseerd welke problemen er spelen en bepaald wordt hoe en door wie (in samenwerking) ze worden aan- /opgepakt. Dat gebeurt in samenspraak met en overleg tussen gemeente, de betrokken professionele partners en de wijkbewoners/wijkteam
 - b. De afstemming en planning gebeurt in een wijkplatform, waarin de partners en de burgers via het wijkteam zitting hebben.
 - c. Jaarlijks wordt een veiligheidsenquête onder alle bewoners gehouden. De uitkomsten worden vertaald naar het gehele gemeentelijk grondgebied en naar de wijken.
 - d. Tevens wordt gebruik gemaakt van het instrument wijkshouw.
 - e. Er is een klachtenmeldpunt ingericht.

Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

2008: Opstellen gemeentelijk en 5 wijkveiligheidsprogramma's 2009 op basis van een evaluatie evaluatie van de realisering van het programma van het voorafgaande jaar; inrichten wijkplatform, onderdeel veiligheid; houden jaarlijkse veiligheidsenquête; klachtenmeldpunt is ingericht.

2009: Opstellen gemeentelijk en 5 wijkveiligheidsprogramma's 2010 op basis van een evaluatie van de realisering van het programma van het voorafgaande jaar; houden jaarlijkse veiligheidsenquête; evalueren werking klachten meldpunt; zonodig verbeteringen aanbrengen.

2010: Opstellen gemeentelijk en 5 wijkveiligheidsprogramma's 2011 op basis van een evaluatie van de realisering van het programma van het voorafgaande jaar; houden jaarlijkse veiligheidsenquête; evalueren werking klachten meldpunt.

5.5 Begroting 2007 als basis.

product	omschrijving	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2005	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2006	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2007
140120	Criminaliteitspreventie	55.872	65.056	68.788
140200	Project Openbare Orde en Veiligheid	24.152	46.067	77.605
611030	Sociale vernieuwing	163.486	218.592	224.415
630000	Subsidies jeugdwerk	89.509	95.120	89.706
630110	Buurtverenigingen	2.293	4.469	4.455
630120	Gemeenschapshuizen	54.566	55.831	60.142
	subtotaal prestatieveld 1	389.878	485.135	525.111

6 PRESTATIEVELD 2: OP PREVENTIE GERICHTE ONDERSTEUNING VAN JONGEREN MET PROBLEMEN MET OPGROEIEN EN VAN OUDERS MET PROBLEMEN MET OPVOEDEN.

6.1 Doelstelling Kadernota.

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden. Subdoelen:

1. het signaleren, toeleiden naar en wegwijs maken in het hulpaanbod;
2. het bieden van pedagogische hulp en het coördineren van de zorg;
3. gezinsondersteuning (opvoedingsondersteuning)

6.2 Raad- / Collegeprogramma.

"Binnen het jeugd- en jongerenwerk dient een wijkgerichte aanpak te worden toegepast. Op maat gesneden jeugd- en jongerenwerk voor alle vijf de wijken in Brunssum dus, met aandacht voor de specifieke samenstelling van de buurten en vooral met grote betrokkenheid van wijkbewoners.

Adequaat jeugdbeleid is gebaseerd op keuzevrijheid, zelfstandigheid, medezeggenschap en participatie. In wijken waar (nog) geen geschikte accommodatie voor de jeugd beschikbaar is, dient de gemeente te werken aan het zo spoedig mogelijk beschikbaar komen van zo'n ruimte.

In deze ruimte kan de jeugd samenkomen. Maar de ruimtes moeten wat ons betreft niet alleen worden gebruikt voor het houden van feesten. Buiten amusement moet er ook gewezen worden op het nut van sociaal maatschappelijke inzet en werk. Er dienen in de wijken meer sport- en spelvoorzieningen voor de jeugd te zijn.

Ten aanzien van (jeugdige) veelplegers, winkelcriminaliteit en overlast van hangjongeren is respect en tolerantie niet op zijn plaats. Naast handhaving is natuurlijk ook preventie van groot belang, waarbij de gemeenteraad denkt aan de rol van jeugdzorg, het jeugdbeleid, de verslavingszorg en het onderwijs. Het motto is: lik-op-stuk. Ouders/verzorgers zijn en blijven verantwoordelijk voor de opvoeding en het gedrag van hun kinderen en dienen daarop te worden aangesproken. In overleg met instanties kunnen opvoedingssteunpunten voor ouders ingericht worden. Een apart aandachtspunt is verslavingszorg. Alle vormen van verslaving dienen zo veel mogelijk voorkomen te worden. Voorlichting aan kinderen, ouders, onderwijzend personeel is hierbij de eerste schakel van een keten van preventief beleid".

6.3 Visie en ambities.

Visie.

De Wmo heeft in brede zin betekenis voor het lokale jeugdbeleid, omdat de algemene uitgangspunten ook van toepassing zijn op jeugdbeleid. Deze algemene uitgangspunten zijn in grote lijnen:

- het voorkomen van een beroep op maatschappelijke ondersteuning en het maximaal ondersteunen van kwetsbare mensen die hierop zijn aangewezen;
- versterken van eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden, niet alleen van het individu, maar ook van zijn/haar omgeving (sociale samenhang, creëren van een "civil society").

Prestatieveld 2 van de Wmo betreft de "op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden". Uit nadere toelichtingen blijkt dat ook de ondersteuning van algemene jeugdactiviteiten hier onder kan vallen, voor zover deze al niet onder prestatieveld 1 (bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid) vallen.

Kijkend naar de wijze waarop Brunssum momenteel jeugdbeleid vorm geeft, geeft de invoering van de Wmo geen reden tot koerswijzigingen. De uitgangspunten van de Wmo komen overeen met de visie op jeugdbeleid (zie hierna). De opvatting is dat de Wmo in algemene zin het wettelijk kader voor jeugdbeleid zal vormen waar het gaat om meedoen en meepraten. In het kader van prestatieveld 2 van

de Wmo moet de gemeente het preventief jeugdbeleid vormgeven. De Wmo stelt wel dat de gemeente elke vier jaar het beleid ten aanzien van een prestatieveld in beeld moet brengen. Door periodiek een (voortgangs-) nota Jeugd op te stellen wordt aan deze verplichting voldaan. Naast inhoudelijke prestatievelden benadrukt de Wmo ook als kernpunten "participatie van de burger" en "regie". Deze onderwerpen zijn ook in het jeugdbeleid speerpunten van beleid.

Jeugdbeleid vereist een brede samenhangende aanpak. Prestatieveld 2 heeft namelijk relaties met prestatieveld 1 (leefbaarheid), 3 (informatie, advies en cliëntondersteuning), 4 (vrijwilligersbeleid), 7, 8 en 9 (maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingsbeleid).

Beleidsuitgangspunten.

1. jeugdbeleid richt zich vooralsnog op alle jeugdigen van 0 tot 25 jaar en op de jeugd in de context van hun bezigheden : jeugdbeleid betekent dus ook: aandacht voor het gezin, aandacht voor degenen die met jeugdigen van doen hebben (professioneel of vrijwillig); aandacht voor de leefomgeving van jeugdigen; aandacht voor de levensloop van jeugd;
2. jeugd moet zich optimaal kunnen ontwikkelen: het jeugdbeleid biedt hiervoor de randvoorwaarden en waar nodig ondersteuning aan jeugdigen zelf en aan hun opvoeders. Preventie staat voorop. Kwetsbare groepen verdienen extra aandacht;
3. de jeugdige staat centraal: wat voor het kind nodig is, is het belangrijkste. We luisteren naar wat jeugd zelf belangrijk vindt, maar nemen niet alles klakkeloos over. We stemmen beleid af op vragen en behoeften van jongeren en evalueren de effecten van onze acties en interventies. Wij betrekken jeugdigen zoveel mogelijk bij zaken die voor hen van belang zijn en sluiten aan op hun leefwereld. We gaan een open dialoog aan en laten ze zelf nadenken over de consequenties van hun keuzes, de grenzen die ze zelf willen hanteren en de manier waarop wij tegen de vraag en de oplossing aankijken;
4. ouders zijn eerstverantwoordelijk voor de ontwikkeling van hun kind: voor de toekomst is het van belang dat kinderen gezond blijven, zich in alle opzichten goed kunnen ontwikkelen en actief betrokken worden bij de samenleving, in sociaal, economisch en politiek opzicht. Ouders hebben hierbij een primaire taak. Zij worden geacht goed ouderschap te tonen, zodat hun kinderen zich tot goede burgers van de samenleving kunnen ontwikkelen. Ouders en kinderen dragen daarbij een eigen verantwoordelijkheid;
De verantwoordelijkheid van de overheid is hierop aanvullend en ondersteunend. Bij de invulling van die overheidstaken zijn de behoeften van het kind aan begeleiding, ondersteuning en bescherming het vertrekpunt. De overheid dient burgers waar nodig actief te ondersteunen en waar ouders en kinderen zich niet aan de normen van de samenleving willen houden corrigerend op te treden. Het jeugdbeleid is erop gericht ouders en kinderen te motiveren hun eigen verantwoordelijkheid op te pakken. De gemeente heeft dus vooral een voorwaardenscheppende en ondersteunende rol;
5. de eigen dynamiek en identiteit van jongeren moet worden gerespecteerd. Vooral de tiener- en puberleeftijd wordt gekenmerkt door ander gedrag dan volwassenengedrag en daarmee moet rekening gehouden worden. Ze groeien toe naar volwassenheid, maar zijn nog niet volwassen. Ze hebben dan ook eigen rechten en plichten, die in sommige opzichten afwijken van de rechten en plichten van volwassenen. Deze bijzondere rechten zijn onder meer vastgelegd in de Verklaring van de Rechten van het Kind;
6. de gemeente erkent het recht van jeugd op een eigen plek en een eigen cultuurbeleving: jeugdigen ontwikkelen zich door grenzen te verkennen. Daartoe krijgen ze de mogelijkheid, maar hen wordt ook aangegeven wanneer de grens wordt overschreden. Daarop worden ze gecorrigeerd. Geef ze de ruimte, laat ze verkennen, heb oog voor hun onvolkomenheden en (on-) mogelijkheden, probeer ze daarin te ondersteunen, maar wees ook duidelijk als ze de grenzen overschrijden;

7. de gemeente stelt jeugdigen in staat om te participeren: kinderen en jongeren in Brunssum kunnen vooral lekker hun eigen ding doen en hun talenten verder ontwikkelen. Als ze de gemeente daarbij nodig hebben of als ze hun talent verder willen ontwikkelen, maar het lukt ze niet zelf, dan dienen ze de gemeente weten te vinden. De gemeente investeert dan ook in bekendheid, toegankelijkheid en laagdrempeligheid van regelingen en activiteiten, die participatie bevorderen;
8. gemeentelijk jeugdbeleid kan niet bestaan zonder de inzet van verenigingen, instellingen en organisaties: instellingen, verenigingen en overheid zijn medeverantwoordelijk voor het creëren van een positief opvoedings- en opgroei-klimaat voor jeugdigen. Dat betekent dat deze organisaties ook een verantwoordelijkheid hebben om problemen of vraagstukken te signaleren en de signalen op de juiste plek neer te leggen;
9. de gemeente treedt op als regisseur van het jeugdbeleid: de regisseursrol houdt in:
 - a. stimuleren (politiek-bestuurlijk initiatief). De gemeente stelt zich actief op temidden van haar partners;
 - b. situeren (kennis van het netwerk). De gemeente is op de hoogte van de sterke en zwakke kanten van het netwerk en van de bestaande initiatieven op dit beleidsterrein;
 - c. steun creëren (organisatie van de participatie). De gemeente betreft andere partijen bij haar initiatieven en creëert op deze manier draagvlak. In samenwerking met de partners worden doelen geformuleerd. Zowel de uitvoerders als de doelgroep worden bij haar initiatieven betrokken;
 - d. structureren (het vormen, onderhouden en veranderen van het netwerk). De gemeente vormt en onderhoudt relaties met en tussen partijen, maakt afspraken en stelt regels;
 - e. sturen (het geven van richting). De gemeente stimuleert samenwerking, beloont betrokkenen en geeft feedback. De gemeente is selectief in het betrekken van organisaties bij beleidsinitiatief. Pluriformiteit wordt gestimuleerd;
10. het gemeentelijke jeugdbeleid is samenhangend: de aanpak is programmatisch/thematisch en probleemgestuurd (zowel extern als intern) en houdt rekening met de ontwikkelingen op aanpalende beleidsterreinen, zoals Wmo, vrijwilligersbeleid, gezondheidsbeleid, sportbeleid, subsidiebeleid en speelruimtebeleid;
11. het gemeentelijke beleid is flexibel en evaluatief: regelmatig wordt bekeken of de gekozen structuren, aanpakken, projecten, voorzieningen nog wel passen bij de huidige en toekomstige ontwikkelingen.

Ambities.

Jeugdbeleid in brede zin.

Het lokaal jeugdbeleid richt zich in brede zin op: het stimuleren dan wel in stand houden van voorzieningen en omstandigheden, die de ontwikkeling en groei van jongeren in de richting van maatschappelijke zelfstandigheid en deelname aan het maatschappelijk leven positief beïnvloeden.

Lokaal jeugdbeleid kan worden beschouwd als een continu en planmatig proces van ontwikkeling, vaststelling, evaluatie en bijstelling van het geheel aan maatregelen en voorzieningen.

Het lokaal jeugdbeleid valt uiteen in:

- algemeen (voorwaardenscheppend) jeugdbeleid, gericht op alle jeugdigen;
- preventief beleid, gericht op het voorkomen van achterstanden of problemen;
- specifiek of curatief beleid, gericht op jeugdigen, die problemen hebben of veroorzaken.

Jeugdbeleid in enge zin.

M.b.t. de 5 functies van het preventief jeugdbeleid, die aansluiten bij prestatieveld 2 van de Wmo, kunnen de volgende ambities worden geformuleerd³:

³ Conform Regionale Kadernota WMO en landelijke afspraken 5 functies preventief jeugdbeleid.

1. Informatie- en adviesfunctie: voor iedereen is duidelijk waar binnen de eigen gemeente informatie en advies over opvoeden en opgroeien te krijgen is (o.a. project Electronisch Kind Dossier, scholen);
2. Signaleringsfunctie: voor alle partijen is duidelijk welke afspraken gelden voor het centraal melden van verontrustende signalen van of over gezinnen en jeugdigen:
 - a. project Samen Starten: signaleren van (ontwikkelings-) problemen bij kinderen van 0-4 jaar en hen toeleiden naar passende voorzieningen;
 - b. Buurtnetwerken 12-: signaleren van (ontwikkelings-) problemen bij kinderen van 4-12 jaar en hen toeleiden naar passende voorzieningen;
 - c. Buurtnetwerken 12+:
 - hanggroepen en individuele jongeren kennen en gekend worden;
 - contacten leggen en onderhouden met hanggroepen;
 - risicojongeren toeleiden naar achterliggende voorzieningen/ aanpakken in het justitiële circuit;
 - jongerenwerk en politie: gericht op deze jongeren en actief op straat;
 - gemeente is eigenaar van het overleg en regisseur.
3. Toeleidingsfunctie naar het lokale en regionale hulpaanbod: voor alle partijen is duidelijk welke afspraken gelden voor het beoordelen van gesignaleerde problemen en het zo nodig plegen van interventies. (zie ook onder 2: buurtnetwerken, jeugdpreventieprogramma, zorgadviesteams binnen voortgezet onderwijs, voor- en vroegschoolse educatie binnen peuterspeelzalen en basisonderwijs, HALT, onderwijsachterstandenbeleid, voorkomen voortijdig schoolverlaten etc.);
4. Licht pedagogische hulp: gezinnen en jeugdigen met opvoed- en opgroeioproblemen komen op de juiste plek terecht en worden niet van het kastje naar de muur gestuurd; zo nodig is licht pedagogische ondersteuning beschikbaar in de vorm van opvoedingsondersteuning en schoolmaatschappelijk werk (via CMWW);
5. Coördinatiefunctie: voor gezinnen en jeugdigen met meervoudige problemen die daar geen greep (meer) op hebben, is er coördinatie van zorg (via een "zorgmanager", gezinscoach en samenwerking tussen verschillende netwerken/overleggen).

Het Centrum voor Jeugd en Gezin, dat van rijkswege wordt gestimuleerd, zal bij het realiseren van genoemde ambities een belangrijke rol spelen.

6.4 Waar sta ik in..; wat is anders/beter..; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Waar sta ik in 2010-2011 met dit prestatieveld ?

De gemeente heeft dan een goed evenwicht gerealiseerd tussen het treffen van algemene voorzieningen voor alle jeugdigen en het preventief/curatief jeugdbeleid, gericht op het voorkomen en bestrijden van problemen, waarmee jongeren geconfronteerd kunnen worden c.q. die zij zelf veroorzaken.

Wat is anders/beter ?

De gemeente weet dan jongeren beter te bereiken en hen te prikkelen om actiever deel te nemen aan de lokale samenleving, speelt beter in op de wensen, die onder de doelgroep en de opvoeders leven en is in staat om de effecten van het beleid beter te monitoren.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Uitvoering van de jeugdagenda met bijzondere aandacht voor de 5 functies van het preventief jeugd-beleid, de samenwerking tussen de netwerkpartners en de totstandkoming van een Centrum voor Jeugd en Gezin.

6.5 Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

2008 / 2010: voor een planning verwijzen wij naar de nog op te stellen nota jeugdbeleid

6.6 Begroting 2007 als basis.

product	Omschrijving	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2005	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2006	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2007
650000	Kinderdagverblijven	26.690	10.027	2.886
650010	Peutelspeelzalen	242.139	221.981	236.161
630010	Activiteiten sociaal cultureel werk	540.205	545.103	546.373
	subtotaal prestatieveld 2	809.035	777.111	785.420

7 PRESTATIEVELD 3: HET GEVEN VAN INFORMATIE, ADVIES EN CLIËNT-ONDERSTEUNING.

7.1 Doelstelling Kadernota.

Er is gekozen te werken via een groeimodel:

- de gemeentelijke producten genieten prioriteit binnen dit prestatieveld, d.w.z. de gemeentelijke producten zullen als eerste de niveaus informatie, advies, ondersteuning, voorziening / verstrekking herbergen. Einddoel is "klaar terwijl u wacht";
- voor de producten van door de gemeente gesubsidieerde instellingen geldt, dat dit zoveel als mogelijk het geval is. Waar mogelijk is ook hier, maar weliswaar incidenteel, sprake van daadwerkelijk verstrekken/voorzien; echter vaker zal het gaan om adviseren of informeren;
- in de nabije toekomst dient ook advies en informatie te worden verstrekt over producten van niet door de gemeente gesubsidieerde instellingen;
- één loket waarbij de cliënt slechts een maal de vraag hoeft te stellen, waarbij tevens gekeken wordt naar de vraag die achter de vraag steekt, één loket, zowel fysiek als digitaal.
- digitale ondersteuning middels onder andere een sociale kaart en e-mailverkeer;
- verdere digitale ondersteuning middels een digitale verwijfsfunctie, terugkoppeling en vraagbewaking;
- eventuele verdere digitale ondersteuning middels bijv. een chatmogelijkheid en het registreren van soorten en aantallen problemen voor beleids- en managementinformatie. Randvoorwaarde is dat informatie algemeen toegankelijk is, maar dat cliëntgegevens etc. kunnen worden afgeschermd voor derden.

Overige doelstellingen.

De invoering van de Wmo verplicht de gemeente om haar burgers te informeren, adviseren en ondersteunen. De gemeente dient zich daarbij te laten leiden door de "één-loket-gedachte".

Deze functie strekt zich uit over gemeentebreed beleid en dat heeft wezenlijke consequenties voor de verdere uitwerking.

Doel is om informatie, advies en cliëntondersteuning met betrekking tot het gehele aanbod aan voorzieningen beschikbaar te stellen aan de Brunssumse burger via één centraal (fysiek en virtueel) loket.

Het streven zal gericht zijn op zoveel mogelijke directe informatie/advies/cliëntondersteuning, d.w.z. ter plaatse en onmiddellijke dienstverlening leveren in welke vorm dan ook (dit kan ook doorverwijzing betekenen).

Aparte (fysieke) loketten in wijksteunpunten/BMV's o.i.d. kunnen de dienstverlening in dit opzicht nog in belangrijke mate verhogen. In de loop van 2008 wordt de haalbaarheid van een dergelijke ontwikkeling onderzocht. Dit gebeurt in relatie tot het vanuit de Regiegroep Ouderenbeleid in het kader van de realisering van het Masterplan Wonen, Welzijn en Zorg in Brunssum uitgezette traject inzake de realisering van een Wijksteunpunt Wonen, Welzijn en Zorg.

Bij de "inrichting" van deze functie dient te worden gezocht naar combinaties met andere aan de burger dienstverlenende ketenpartners zoals woningstichtingen, gezondheidsdienst, maatschappelijk werk en welzijnswerk, ouderenwelzijn, huisartsen, bibliotheek, respijtzorg e.d. Dit vereist ten minste, dat ter plekke de meest basale informatie/voorlichtingsmateriaal aanwezig is. Dit voorlichtingsmateriaal zal op bedoeld basaal niveau het gemeentebrede beleid te bestrijken.

De (vraag van de) cliënt/burger staat in deze centraal; dit vereist een omkering in de wijze van denken, d.w.z. niet denken vanuit de overheid, maar zich kunnen verplaatsen in de cliënt en zijn behoeften.

Definities.

- Met het geven van informatie en advies (incl. vraagverheldering) wordt bedoeld op activiteiten, die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning, zowel in algemene zin zoals informatiepunten als ten aanzien van meer specifieke voorzieningen zoals individuele adviezen of hulpverlening bij de verheldering van een ondersteuningsvraag, en zowel ten aanzien van gemeentelijke en/of niet-gemeentelijke producten.
- Het begrip cliëntondersteuning houdt in de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning heeft tot doel de regierol van de cliënt (en zijn omgeving) te versterken met als einddoel het bevorderen van de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Het gaat hier met name om die cliënt te helpen met een vraag of situatie, die zodanig complex is dat de cliënt het zelf en met zijn omgeving niet kan oplossen.

Huidig beleid.

- In de huidige situatie worden inlichtingen over voorzieningen op het terrein van welzijn, wonen en zorg (zoveel mogelijk) verstrekt via de gemeentewinkel i.c. het Wmo-loket; in incidentele/gecompliceerde gevallen kan sprake zijn van doorverwijzing van de cliënt dan wel doorgeleiding van de vraagstelling naar een vakinhoudelijke ambtenaar.

7.2 Raad- / Collegeprogramma.

Informatie over gemeentelijke en landelijke voorzieningen b.v. door een infomarkt. Nader bezien of versoering (geen bezuinigingen) mogelijk is t.a.v. het concept van de gemeentewinkel.

7.3 Visie en ambities.

Het prestatieveld 3, het geven van informatie en advies en cliëntondersteuning, kan zowel een algemene als een individuele component hebben. Met "geven van informatie en advies wordt bedoeld op activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals een informatiepunt, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. Daartoe heeft de gemeente Brunssum een zorgloket geopend (Wmo-loket) in de gemeentewinkel waar de burger alle informatie kan krijgen op het gebied van de Wmo. De één-loket-gedachte moet door nauwe samenwerking, verbinding en uitwisseling tussen het centrale loket, i.c. de gemeentewinkel en eventueel in de wijken te realiseren loketten gerealiseerd worden; centraal uitgangspunt blijft, dat de burger zich op één loket meldt met zijn vraag en dat die vraag van dáár uit, al dan niet via tussenkomst van het centrale loket, volledig afgehandeld wordt. Tevens is er een Wmo-adviesraad gerealiseerd, bestaande uit leden van alle doelgroepen uit het maatschappelijk middenveld welke cliënt van de gemeente kunnen zijn. Zij adviseert de gemeente, gevraagd en ongevraagd, in de beleidszaken betreffende en de uitvoering van de Wmo.

7.4 Waar sta ik in...; wat is anders/beter...; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Waar sta ik in 2010-2011 met dit prestatieveld ?

1^e. De burger en het voorzieningenaanbod:

Er is een samenhangend voorzieningenaanbod op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

Algemene voorzieningen zijn voor alle mensen in de wijk bereikbaar, toegankelijk en passend.

Er is sprake van een optimale bekendheid bij de burger van het voorzieningenaanbod op het gebied van wonen, zorg en welzijn alsook de mogelijkheden van informatie, advies en cliëntondersteuning.

De individuele burger staat centraal. Ook de "ongeorganiseerde" burgers worden bereikt.

Door gemeentelijke samenwerking met andere ketenpartners zijn afspraken gemaakt en is vastgelegd hoe het vraagafhandelingstraject voor de burger zo optimaal mogelijk ondersteund kan worden, ongeacht op welke wijze de burger zich tot de gemeente richt (telefonisch, digitaal, fysiek).

De burgers van Brunssum kunnen voor diverse hulpvragen terecht in een breed en hoogwaardig Wmo-loket, waarin daarvoor in aanmerking komende instellingen en de gemeente efficiënt samenwerken.

Mensen kunnen "gewoon" blijven wonen in hun wijk, ook als er ondersteuning of zorg nodig is.

De voorzieningen voor burgers die er recht op hebben, worden eenvoudig en snel verstrekt.

Het voorzieningengebruik is beheersbaar.

Er zijn algemene voorzieningen ontstaan, die "meedoen" bevorderen, waardoor het gebruik van individuele voorzieningen beheersbaar is.

Het niet-gebruik van voorzieningen is teruggedrongen en het sociaal isolement van (groepen) niet-gebruikers wordt door actieve benadering voorkomen.

De markt voor voorzieningen doet zijn werk waardoor sprake is van een gedifferentieerd en betaalbaar aanbod.

2^e. De aanbieders en het voorzieningenaanbod.

Aanbieders/instellingen beantwoorden de vraag van burgers met een "oplossing op maat" in plaats van met een algemeen aanbod.

Partijen in het veld spreken van een heldere regie in projecten waar samenwerking essentieel is.

Gedeelde belangen zijn meer regel dan uitzondering waardoor samenwerking in feite alleen maar winnaars kent.

3^e. Het Wmo-loket als spil van de informatie-, advies- en ondersteuningsfunctie.

Het Wmo-loket vormt de spil in de Wmo. Het Wmo-loket is niet alleen een manier om de vraag van de burger van een goed en afgestemd antwoord te voorzien. Het loket maakt ook inzichtelijk welke (veranderende) vragen er spelen in de samenleving. Op basis hiervan kan worden bepaald of de bestaande sociale infrastructuur in staat is de vragen van een adequaat antwoord te voorzien.

Het Wmo-loket vormt het centrale punt in de gemeente(winkel), waar de burger terecht kan met zijn/haar hulpvraag en men informatie kan krijgen over "het grote oerwoud" aan regelingen, voorzieningen en instellingen op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

De burger ondervindt geen last van bureaucratie en overlap in de afhandeling van de vraag op het gebied van wonen, welzijn en zorg doordat gegevens direct in het lokale loket worden nagevraagd en elektronisch worden uitgewisseld met back-offices, de burger hoeft maar op één plaats de vraag neer te leggen en vervolgens wordt de vraag en niet de cliënt verplaatst. Er is sprake van een minimum aan overdrachtsmomenten en doorverwijzingen.

De vraag van de burger wordt integraal afgehandeld, doordat vanaf het eerste contact alle relevante en nodige informatie beschikbaar komt die in het gehele proces van dienstverlening noodzakelijk is (uiteraard binnen de waarborgen van de privacywetgeving);

Door positionering van de toegang van voorzieningen op één plaats - het lokale loket- wordt "afwentelgedrag" geminimaliseerd; er wordt immers niet door verschillende partijen afzonderlijk op de vraag van de burger gereageerd, maar vanuit één plek met behulp van integrale en methodische vraagverheldering.

Het Wmo-loket is meer dan een informatiepunt. Het loket regelt samen met andere dienstverleners zoveel mogelijk het antwoord op de vraag van de burger. Ze levert daarbij maatwerk: het probleem van de burger is uitgangspunt voor de dienstverlening.

Enkelvoudige voorzieningen worden binnen het Wmo-loket direct voor de cliënt geregeld.

Het Wmo-loket is voor de doelgroep goed toegankelijk, zowel fysiek, telefonisch als digitaal.

Voor de uitwisseling van de informatie in de zorgketen beschikken de medewerkers van lokale loketten en back-offices over eenduidige terminologie en hulpmiddelen om de vragen en antwoorden van cliënten vast te leggen, vraagverheldering systematisch te laten verlopen en producten en diensten te benoemen.

Gemeente en ketenpartners beschikken over een instrumentarium voor elektronische uitwisseling van cliëntgegevens.

De gemeente beschikt over betere informatie over klantvragen als basis voor beleidsontwikkeling, planning en aansturing.

Continue monitoring van de effecten van het Wmo-beleid vindt plaats via de Wmo-monitor, waarin alle meetbare indicatoren zijn opgenomen.

Wat is anders/beter ?

Informatie is minder / niet meer versnipperd, maar centraal, via één Wmo-loket beschikbaar/opvraagbaar.

Informatie-, adviesverstrekking en cliëntondersteuning zijn optimaal toegesneden op de vraag van de individuele burger op het gebied van wonen, zorg, welzijn: maatwerk.

Informatie is helder en eensluidend.

De klantvriendelijkheid en klanttevredenheid is (verder) geoptimaliseerd.

"Van het kastje naar de muur"-praktijken behoren tot het verleden. Er vinden zo min mogelijk doorverwijzingen plaats.

Er worden meer mensen wél bereikt door het huidige aanbod dan níet.

Een algemeen aanbod, dat niet voor iedereen passend is, heeft plaatsgemaakt voor een algemeen aanbod, waarbinnen op de individuele burger toegesneden differentiatie mogelijk is.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

1e. De burger en het voorzieningenaanbod.

Door de digitalisering van het berichtenverkeer tussen ketenpartners kunnen cliënten beter worden bediend, omdat de afhandelingstermijnen korter kunnen worden, vragen sneller doorgeleid worden naar de juiste plek en de vraag integraler kan worden benaderd.

De burger dient centraal te worden gesteld. Daartoe wordt gewerkt met o.a. kleinschalige initiatieven en projecten, meer aanwezigheid en werken in de wijken, het bieden van maatwerk, en het betrekken van burgers bij beleid, maar vooral ook bij de uitvoering.

De boodschap van eigen kracht en medeverantwoordelijkheid dient helder te worden overgebracht om bij m.n. de burger, maar ook de overheid en de andere zorgaanbieders tot ander gedrag te leiden. Op die eigen kracht en medeverantwoordelijkheid van de burger wordt steeds expliciet en op niet mis te verstane wijze een beroep gedaan.

De benodigde communicatie in dit kader is voor de verschillende doelgroepen (de speciale Wmo-doelgroepen, instellingen en organisaties en de burger in het algemeen) in maatwerk vormgegeven.

De nieuwe denkbeelden, visie en beleid worden breed uitgedragen teneinde algemene bekendheid te realiseren.

2^e. De aanbieders en het voorzieningenaanbod.

Aanbieders/instellingen richten hun diensten zo in, dat zij iedereen in hun werkgebied op een passende wijze kunnen bereiken.

Het brede veld van partners in dit prestatieveld moet elkaar weten / leren te vinden waar dat in het licht van de Wmo nodig is, ook als ze tevens concurrent zijn, en zoeken naar nieuwe, creatieve vormen van samenwerking, waarmee men zodanig in kan spelen op ontwikkelingen en uitdagingen, zoals bijvoorbeeld de vermaatschappelijking en vergrijzing, dat de burgers daar profijt van hebben.

De vraag van de klant wordt centraal gesteld en níet de concurrentie. Daardoor wordt de grens tussen samenwerkingspartner en concurrent bepaald. Onvermijdelijk is er sprake van aanbieders/instellingen, die dezelfde of gelijksoortige diensten aanbieden; in dat opzicht kan er sprake zijn van onderlinge concurrentie; elke aanbieder/instelling zal echter ook zijn eigen specifieke kenmerken, specialiteiten, werkwijzen e.d. hebben; dat de vraag van de klant echter altijd centraal staat in die zin, dat gekeken wordt hoe die het snelste en beste geholpen kan worden, kan c.q. moet ertoe leiden, dat er 'n soort

natuurlijke selectie plaatsvindt tussen aanbieders/instellingen als het erom gaat wie de oplossing gaat bieden en of dat eventueel / zonodig in samenwerking tussen aanbieders/instellingen geschiedt.

Alle samenwerkende partijen, aanbieders en instellingen dienen exact van elkaar weten wie wat doet en elkaar zonodig bij de beantwoording van de vraag van de burger weten te vinden. Een dergelijke nauwe vorm van samenwerking en uitwisseling leidt tot meerwaarde voor zowel de vrager als de aanbieders.

3^e. Het Wmo-loket als spil van de informatie-, advies- en ondersteuningsfunctie.

Het zorgdragen voor een goede informatievoorziening. Het Wmo-loket zorgt in nauwe samenwerking met haar partners/zorgaanbieders voor de vergaring en verstrekking van objectieve en gelijklopende informatie en advies met betrekking tot het aanbod van de zorgaanbieders.

Het verminderen van bureaucratie en daarmee ook aan het bijdragen aan een grotere klanttevredenheid. Het vergroten van samenhang in de voorzieningsverstrekking.

Het voorkomen van afwentelgedrag tussen verschillende zorg- en dienstverleningssectoren.

Binnen de informatie- en adviesfunctie wordt een stukje "vroeg signalering van problemen" geïntegreerd. Vroeg lichte hulp is beter dan later zware hulp. Als problemen niet zo vroeg mogelijk worden aangepakt, kunnen ze uitgroeien tot grotere problemen. Nadat een knelpunt wordt gesignaleerd is het belangrijk eerst actief te informeren over oplossingen, vervolgens te stimuleren tot het zelf realiseren van oplossingen en pas als laatste actief toe te leiden naar hulpverlening.

Het vorenstaande geldt ook voor een stukje registratie/signalering van (veranderende) vragen in de samenleving, op basis waarvan kan worden bepaald of de bestaande sociale infrastructuur nog in staat is de vragen van een adequaat antwoord te voorzien.

Het Wmo-loket vervult de gemeentelijke regierol en de poortwachtersfunctie voor het beroep op de individuele voorzieningen.

Indien en voor zover gevraagde ondersteuning voort komt uit een verwevenheid van materiële en immateriële problemen en het psychosociale en relationele problematiek betreft, veelal gecombineerd met praktische en informatieve vragen, brengt het loket contact tot stand tussen de burger en de organisatie die hem hierbij kan ondersteunen (bijvoorbeeld MEE).

7.5 Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

- 2008:**
- digitalisering van het berichtenverkeer tussen ketenpartners en digitale sociale kaart;
 - de boodschap van eigen kracht en medeverantwoordelijkheid wordt helder overgebracht om bij m.n. de burger, maar ook de overheid en de andere zorgaanbieders tot ander gedrag te leiden. Met ingang van 2008 wordt op die eigen kracht en medeverantwoordelijkheid van de burger steeds expliciet en op niet mis te verstane wijze een beroep gedaan;
 - de nieuwe denkbeelden, visie en beleid worden breed uitgedragen teneinde algemene bekendheid te realiseren;
 - in geval van gevraagde ondersteuning, voortkomend uit een verwevenheid van materiële en immateriële problemen en het psychosociale en relationele problematiek betreft, veelal gecombineerd met praktische en informatieve vragen, brengt het Wmo-loket contact tot stand tussen de burger en de organisatie die hem/haar hierbij kan ondersteunen (bijvoorbeeld MEE);
 - "Wmo-proof" maken van de subsidieverordening, inclusief subsidiëring Wmo-raad; de nieuwe subsidieverordening, betrekking hebbende op alle subsidies ten behoeve van welzijn, sport en cultuur, moet feitelijk geijkt worden/zijn op de Wmo en zijn afgestemd op alle mogelijkheden, die de Wmo biedt.
 - de haalbaarheid van aparte (fysieke) loketten in wijksteunpunten/BMV's wordt in de loop van 2008 nader onderzocht, dit mede in relatie tot het vanuit de Regiegroep Ouderenbeleid in het kader van de realisering van het Masterplan Wonen, Welzijn en Zorg in Brunssum geëntameerde onderzoek naar een WWZ-loket op wijkniveau.

2008/2009:

- de benodigde communicatie in dit kader wordt voor de verschillende doelgroepen (de speciale Wmo-doelgroepen, instellingen en organisaties en de burger in het algemeen) in maatwerk vormgegeven;
- het Wmo-loket vervult de gemeentelijke regierol en de poortwachtersfunctie voor het beroep op de individuele voorzieningen. Bij het Wmo-loket is centraal alle informatie over (o.a.) individuele voorzieningen bekend; door onbekendheid is er echter sprake van niet-gebruik van incidentele voorzieningen; vanuit het Wmo-loket kan bij de burger, die met een vraag komt, onmiddellijk de mogelijkheid van individuele voorzieningen worden meegenomen bij het beantwoorden van die vraag c.q. het bieden van een maatwerkoplossing.

2009:

- aanbieders/instellingen richten hun diensten zo in, dat zij iedereen in hun werkgebied op een passende wijze kunnen bereiken;
- het brede veld van partners in dit prestatieveld weet elkaar te vinden waar dat in het licht van de Wmo nodig is, ook als ze tevens concurrent zijn, en zorgen voor nieuwe, creatieve vormen van samenwerking, waarmee men zodanig in kan spelen op ontwikkelingen en uitdagingen, zoals bijvoorbeeld de vermaatschappelijking en vergrijzing, dat de burgers daar profijt van hebben;
- de vraag van de klant staat centraal;
- binnen de informatie- en adviesfunctie is "vroeg signaleren van problemen" geïntegreerd;
- er vindt registratie/signalering van (veranderende) vragen in de samenleving plaats, op basis waarvan kan worden bepaald of de bestaande sociale infrastructuur nog in staat is de vragen van een adequaat antwoord te voorzien.

2010:

- er is voorzien in een goede informatievoorziening. Het Wmo-loket is in staat om in nauwe samenwerking met haar partners/zorgaanbieders voor de vergaring en verstrekking van objectieve en gelijklopende informatie en advies met betrekking het aanbod van de zorgaanbieders;
- de bureaucratie is verminderd en draagt daarmee ook aan het bij aan een grotere klanttevredenheid;
- blijvend aandachtspunt vormt het vergroten van samenhang in de voorzieningenverstrekking;
- dat geldt ook voor het voorkómen van afwenteelgedrag tussen verschillende zorg- en dienstverleningssectoren.

7.6 Begroting 2007 als basis.

product	Omschrijving	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2005	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2006	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2007
610070	Schuldhelpverlening	91.958	109.813	116.668
613000	Project Cliëntenparticipatie	7.095	18.786	18.909
620130	Gehandicaptenorganisaties	19.556	19.992	26.423
620000	Uitvoering ouderenbeleid	461.413	507.787	373.654
620100	Algemeen maatschappelijk werk	782.047	810.978	559.337
	subtotaal prestatieveld 3	1.362.070	1.467.356	1.094.991

8 PRESTATIEVELD 4: HET ONDERSTEUNEN VAN MANTELZORGERS EN VRIJWILLIGERS.

8.1 Doelstelling Kadernota.

De doelstelling van de Wmo in het kader van het prestatieveld 4 is het bevorderen dat de burger "meedoet" in de brede zin van het woord; vereist is dat vrijwillige inzet op alle terreinen van de samenleving ondersteund kan worden.

Prestatieveld 4 betreft de vrijwillige inzet van mensen op alle terreinen van de samenleving dus niet alleen inzet in de zorg maar ook in het welzijn, met andere woorden "breed maatschappelijk". Het doel is met behulp van de dagelijkse inzet van de vele vrijwilligers de leefbaarheid en de sociale samenhang van wijken, kernen en dorpen te bevorderen. De inspanningen op dit prestatieveld beïnvloeden alle andere prestatievelden maar in het bijzonder de te behalen resultaten op prestatieveld 1, "Leefbaarheid en Sociale Samenhang".

Binnen het kader van de Wmo zal de gemeente Brunssum haar vrijwilligerswerkbeleid verder moet uitwerken, waarbij vooral aandacht voor het werven en ondersteunen van vrijwilligers. In de uitwerking zullen uitvoeringsorganisaties van agogisch werk nadrukkelijk in beeld komen (bv. vrijwilligerscentrales), maar ook organisaties als de "NV vrijetijdsbesteding" kunnen hierin een rol spelen.

Daarnaast zal er aandacht komen voor vrijwilligers die zich inzetten voor organisaties op het terrein van zorg en welzijn.

8.2 Raad- / Collegeprogramma.

De komende raadsperiode zal er in Brunssum naar gestreefd worden om zoveel mogelijk mensen weer te laten participeren in maatschappelijke processen (gecoördineerd en niet vrijblijvend). De politiek in Brunssum beseft dat het onmogelijk is om iedereen aan een betaalde baan te helpen. Daarom zal het wijkwilligersproject dat in 2004 in Brunssum-Noord heeft gedraaid een vervolg krijgen. Een groot aantal mensen kan zo weer aan een zinvolle dagbesteding worden geholpen. Ook andere vormen van reactivering zullen onderzocht en opgepakt worden. Hierbij wordt gedacht aan vormen van wijk- en buurtbeheer, allerlei vormen van vrijwilligerswerk, groenonderhoud, klussendiensten, boodschappendiensten enz. Al deze tussenvormen gaan uit van de individuele mogelijkheden en onmogelijkheden en zullen in principe gericht zijn om deelname aan het arbeidsproces weer mogelijk te maken.

Specifiek ten behoeve van de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers binnen prestatieveld 4:

- extra ondersteuning voor culturele, muzikale, sportieve en recreatieve verenigingen, die met vrijwilligers werken;
- actief beleid van de gemeente om vrijwilligers te werven, op te leiden en voor de verenigingen te behouden;
- inrichting van een vrijwilligersvacaturebank (door de gemeente of o.l.v. de gemeente); de Hogeschool Zuyd heeft een onderzoek m.b.t. de mogelijkheden op dit gebied gedaan ("Vrijwilligerswerk in Brunssum").

8.3 Visie en ambities.

Prestatieveld 4 heeft een relatie met alle overige prestatievelden maar de meest indringende met prestatieveld 1, te weten "Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten".

Van belang is het tot stand brengen van een lokaal steunpunt voor mantelzorg⁴ en vrijwilligersondersteuning en invulling van die ondersteuning waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheid, dat het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers ertoe moet leiden dat de maatschappelijke verbanden in de dorpen, wijken en buurten een positieve impuls krijgen en zich verder kunnen ontwikkelen/verdiepen.

De rol van de burger moet (nog) meer evolueren van consument naar producent van zijn leefomgeving (sociale vernieuwing) met de nadruk op civil society waarbij het "vanzelfsprekende" richting overheid allengs meer op de achtergrond raakt terwijl "vanzelfsprekend" in de andere betekenis van het woord (in de zin van mens t.b.v./samen met de medemens) verder wordt versterkt.

Meer specifiek:

- actueel inzicht realiseren (via een databank) in het aantal mantelzorgers en vrijwilligers;
- in alle werkzame organisaties en hun capaciteit (zowel kwalitatief als kwantitatief);
- naar de mate en aard aan behoefte aan ondersteuning van mantelzorgers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties;
- samenwerking tussen maatschappelijke organisaties bevorderen en daarop sturen middels subsidievoorwaarden;
- het scheppen van de noodzakelijke randvoorwaarden voor mantelzorg en vrijwilligerswerk.

8.4 Waar sta ik in..; wat is anders/beter..; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Waar sta ik in 2010-2011 met dit prestatieveld ?

Het streven en de inzet dient erop gericht te zijn dat over 4 jaar

- zoveel mogelijk mensen actief zijn betrokken bij het vrijwilligerswerk in de gemeente Brunssum;
- mantelzorgers en vrijwilligers een gevoel van waardering en steun hebben in hun "vanzelfsprekende" werkzaamheden;
- er voldoende en passende ondersteuning is voor mantelzorgers;
- het mogelijk is dat mantelzorgers zich ook daadwerkelijk van ondersteuning kunnen voorzien;
- zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van de expertise van professionele instellingen en andere organisaties in Brunssum;
- maximaal gebruik is gemaakt van de mogelijkheden die worden geboden in het kader van het WWB en de nieuwe WSW;
- de aanbevelingen in het onderzoek door de Hogeschool Zuyd, "Vrijwilligerswerk in Brunssum" zijn meegenomen in de uitwerking van het beleid met betrekking tot het vrijwilligerswerk.

De aanbevelingen in het onderzoek door de Hogeschool Zuyd, "Vrijwilligerswerk in Brunssum" zijn:

- investeren in welzijn en preventieve ondersteuning;
- de ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk goed organiseren;
- gemeentelijke ondersteuning aan organisaties die met vrijwilligers werken centraal stellen;
- volle steun geven aan organisaties die zo dicht mogelijk bij de persoonlijke sociale netwerken van de vrijwilligers staan en een organisatiecultuur hoog houden waarin persoonlijke ondersteuning vanuit de organisaties en een persoonlijke benadering van de vrijwilligers centraal staan;
- uitkeringsgerechtigden, die in het kader van een reïntegratietraject vrijwilligerswerk doen als een tussenstap in de richting van terugkeer naar de reguliere arbeidsmarkt hebben specifieke begeleiding nodig;
- de gemeente ontwikkelt in samenwerking met maatschappelijke organisaties een plan voor de organisatie van het vrijwilligerswerk in Brunssum, waarbij afspraken worden gemaakt over de

⁴ In dit verband is Mantelzorg de term voor mensen die onbetaald zorgen voor een oudere, zieke of gehandicapte met wie zij een persoonlijke relatie hebben.

gemeentelijke beleidsdoelen die worden nagestreefd, welke diensten daarvoor bij de maatschappelijke organisaties worden afgenomen en hoe de prestaties afgerekend worden en de resultaten of effecten worden gemeten;

- de gemeente ontwikkelt expliciet en specifiek vrijwilligersbeleid, waarin voldaan is aan voorwaarden als: vrijwilligersbeleid wordt gedefinieerd als apart beleidsterrein en niet als onderdeel van andere beleidsterreinen; er is een ambtelijk coördinator voor mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk; er is in de gemeente een steunpunt voor vrijwilligerswerk;
- maatschappelijke organisaties vormen een samenwerkingsverband van waaruit een integrale aanpak voor de organisatie van het vrijwilligerswerk wordt gehanteerd en waarin relevante producten en diensten van de deelnemende organisaties worden gebundeld en op elkaar afgestemd en de Regiegroep Ouderenbeleid is de aangewezen instantie voor het op gang brengen van dit samenwerkingsproces;
- de bundeling van relevante producten en diensten in het samenwerkingsverband zou kunnen uitmonden in een vrijwilligerscentrale en het samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties kan met de gemeente contractactiviteiten ontwikkelen ten aanzien van het meten van de resultaten c.q. effecten en de financiering daarvan;
- de in te richten vrijwilligerscentrale dient voldoende toegerust te zijn voor de uitvoering van de drie kerntaken: ondersteuning van vrijwilligers, ondersteuning van organisaties die met vrijwilligers werken en ondersteuning van de samenleving en bestaat uit een vacaturebank, een steunpunt vrijwilligerswerk (en eventueel mantelzorg) en tenminste een professional, die gekwalificeerd is volgens de competenties van een coördinator vrijwilligerswerk in welzijn.

Wat is anders/beter ?

Er is hard gewerkt om de volgende knelpunten in hoofdlijnen weg te werken:

- het werven van nieuwe vrijwilligers, en (hiermee samenhangend):
- de vergrijzing van het vrijwilligersbestand;
- een behoefte aan flexibilisering van het vrijwilligerswerk;
- de behoefte aan ondersteuning bij administratieve zaken;
- de (onbekendheid van) fiscale regelingen;
- het spanningsveld tussen vrijwilligerswerk en betaalde arbeid.

Voor wat betreft de mantelzorg en de mantelzorgondersteuning geldt hetzelfde, ook hier is opheffing van (de onderstaande) knelpunten aan de orde:

- mantelzorgers herkennen zich vaak niet in het begrip "mantelzorger". Doordat veel mensen zich niet herkennen in het begrip, maar wel werkzaamheden verrichten die feitelijk onder de term mantelzorg vallen, weten ze vaak niet dat er allerlei ondersteuningsmogelijkheden zijn om hun taak te vergemakkelijken;
- het is voor mantelzorgers vaak onduidelijk waar zij met hun ondersteuningsvraag terecht kunnen;
- mantelzorgers hebben vaak het gevoel van het bekende "kastje naar de muur" gestuurd te worden met hun vragen;
- mantelzorgers ervaren onvoldoende afstemming tussen hun ondersteuningsvraag en het huidige aanbod.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

- meer waardering voor mantelzorg en vrijwilligerwerk;
- het vrijwilligerswerk dient te worden gestimuleerd;
- het ondersteuningsaanbod en eventueel toeleiding dient een grotere bekendheid te krijgen;
- brede indicatiestelling;

- de vraag moet centraal worden gesteld;
- flexibilisering van vrijwilligerswerk.

8.5 Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

- 2008:
- inrichten van een vrijwilligersvacaturebank waarbij gebruik zal worden gemaakt van de kennis opgedaan tijdens het onderzoek door de Hogeschool Zuyd in het rapport "Vrijwilligerswerk in Brunssum" alsmede de reeds aanwezige kennis bij alle maatschappelijke organisaties;
 - starten c.q. opnieuw oppakken van het uit 2004 daterende Wijkwilligersproject;
 - zowel bij de inrichting van de vacaturebank als het opstarten van het wijkwilligersproject maximaal gebruik maken van de mogelijkheden die worden geboden in het kader van de WWB en de nieuwe WSW;
 - het starten van kleinschalige projecten (project vervoer-op-maat, deelname zorgatelier enz.);
 - sterke gerichtheid op het oplossen in de praktijk van de knelpunten waar mantelzorgers en vrijwilligers tegen oplopen in de praktijk;
 - uitbreiding van het Steunpunt Mantelzorg naar een lokale fysieke aanwezigheid;
 - opzet van respijtzorg⁵ voor mantelzorgers;
 - mantelzorg en vrijwilligerswerk publicitair sterk wegzetten evt. via een perscampagne i.s.m. de maatschappelijke organisaties;
 - bij de productafspraken met de plaatselijke welzijnsinstellingen rekening houden met de uitgangspunten van de Wmo;
 - het betrekken van Sportpunt Parkstad bij ondersteuning en stimulering van vrijwilligerswerk;
 - het actief tot uitdrukking brengen van de waardering van vrijwilligerswerk via evenementen als een jaarlijks te organiseren sport- & vrijwilligersgala.

2009 tot en met 2011:

- verdere uitbouw van de vrijwilligersvacaturebank;
- verdere uitbouw van het project wijkwilligers;
- evaluatie van vrijwilligersvacaturebank en wijkwilligersproject en mogelijk bijstellen;
- evaluatie van de gestelde doelen in 2008 en mogelijk bijstellen ervan;
- voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden/kansen binnen het prestatieveld voor mensen in het kader van de WWB en de WSW;
- analyse van de Brunssumse "kansen-markt" i.v.m. de zoektocht naar projecten in het kader van de WWB en de WSW.

8.6 Begroting 2007 als basis.

product	Omschrijving	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2005	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2006	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2007
620150	Tijdelijke regeling stimulering vrijwilligerswerk	9.142	18.276	41.395
	subtotaal prestatieveld 4	9.142	18.276	41.395

⁵ Respijtzorg: de tijdelijke overname van zorg met het doel om de mantelzorger even vrijaf te geven, is een voorbeeld van directe mantelzorgondersteuning. Het kan hierbij gaan om oppas thuis, dagopvang in een verzorgings- of verpleeghuis, een logeerhuis of een zorgboerderij. Respijtzorg kan gegeven worden door beroepskrachten vanuit de AWBZ, Wmo (thuiszorg) of door vrijwilligers. Gemeenten hebben een taak in de toeleiding naar respijtzorg, en in de stimulering van het vrijwillige respijtaanbod.

9 PRESTATIEVELD 5: HET BEVORDEREN VAN DE DEELNAME AAN HET MAATSCHAPPELIJK VERKEER EN HET BEVORDEREN VAN HET ZELFSTANDIG FUNCTIONEREN VAN MENSEN MET EEN BEPERKING.

9.1 Doelstelling Kadernota.

Doelstelling binnen dit prestatieveld is het treffen van algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. In die zin hoeft de maatregel dus niet bij uitsluiting gericht te zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem, zolang zij er in ieder geval maar baat bij hebben. Het gaat hier om een breed scala van mogelijke maatregelen.

Het gebruik van het woord "bevorderen" bij dit beleidsterrein geeft de gemeente een grote mate van beleidsvrijheid. Zij kan daardoor invulling aan dit beleidsterrein geven met behulp van het bestuurlijk instrumentarium waarover zij zelf beschikt, maar ze kan evenzeer, als "pleitbezorger" van de mensen om wie het gaat, veranderingen pogen aan te brengen op terreinen waar zij geen directe bevoegdheid heeft. Doelstelling van de participatie in de samenleving is om de mogelijkheden tot deelname aan alle aspecten van de samenleving te bevorderen. Deze participatie zal gelden voor alle mensen, inclusief de doelgroep: mensen met lichamelijke beperkingen, lichte verstandelijke beperkingen en gedragsproblemen en ouderen, gehandicapten, chronisch zieken, (ex)psychiatrische patiënten.

Met name op lokaal niveau wordt beleid geformuleerd, het is veelal een herijking van het bestaande welzijnsbeleid. Door een te verwachten verandering in de vraag op het taakveld welzijn zal de gemeentelijke rol vooral liggen op het regisseren van het welzijnsaanbod. Wat wil ik mijn burgers aanbieden? Binnen deze regierol past ook de taak van inkoper; waar kan ik die producten inkopen die mijn burgers vragen en op welke manier geef ik e.e.a. vorm in de te maken contractafspraken?

Binnen de Wmo wordt de nadruk gelegd op de zogenaamde "voorliggende voorzieningen": collectief beschikbare voorzieningen zoals welzijnsactiviteiten worden eerst aangewend om te voorzien in de behoefte (de vraag) van de burger. Indien de voorliggende voorzieningen geen optie zijn, komen de individuele verstrekkingen in beeld. Omdat gemeenten verwachten dat het budget, dat voor de individuele verstrekkingen, niet of nauwelijks toereikbaar is, zal de druk op de voorliggende voorzieningen groot zijn.

Wat het toekomstig beleid betreft is het dan ook zaak om de infrastructuur van zorg- en welzijnsdiensten zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de wensen van de burger. Hoogwaardige producten tegen een betaalbare en redelijke vergoeding waardoor burgers kunnen blijven participeren in het maatschappelijk leven.

9.2 Raad- / Collegeprogramma.

In deze raadsperiode wordt in Brunssum gestreefd worden naar het zoveel mogelijk mensen weer laten participeren in maatschappelijke processen (gecoördineerd en niet vrijblijvend). Het zal onmogelijk zijn om iedereen aan een betaalde baan te helpen. Daarom zal het wijkwilligersproject dat in 2004 in Brunssum-Noord heeft gedraaid een vervolg krijgen. Een groot aantal mensen kan zo weer een zinvolle dagbesteding krijgen. Ook andere vormen van reactivering zullen onderzocht en opgepakt worden. We denken hierbij aan vormen van wijk- en buurtbeheer, allerlei vormen van vrijwilligerswerk, groenonderhoud, klussendiensten, boodschappendiensten enz. Al deze tussenvormen zullen dienen uit te gaan van de individuele mogelijkheden en onmogelijkheden en in principe gericht zijn om deelname aan het arbeidsproces weer mogelijk te maken.

Specifiek ten behoeve van prestatieveld 5:

- verbetering toegankelijkheid sociale voorzieningen;

- deelname aan het maatschappelijk verkeer door reïntegratie op de arbeidsmarkt via trajecten, die uitgaan van de kwaliteiten van de cliënt;
- streven om de huidige ID-ers naar reguliere banen te laten doorstromen;
- streven om zoveel mogelijk mensen in Brunssum te laten participeren in maatschappelijke processen door o.a. het wijkwilligers project Brunssum Noord voort te zetten/nieuw leven in te blazen;
- door andere vormen van reactivering te onderzoeken en op te pakken (wijk- en buurt beheer);
- afspraken met woningcorporaties over inclusief beleid;
- creëren van een koppeling tussen de WWB, WSW en de Wmo om mensen middels (een traject naar) werk uit de uitkeringssituatie te halen;
- ouderen stimuleren om deel te nemen aan sport;
- maatschappelijke organisaties zullen voorzieningen aanbieden, die zijn afgestemd op de vraag van de burgers. De gemeente geeft aan, welke activiteiten zij al dan niet zal subsidiëren;
- verenigingen, die zich extra op ouderen richten financieel belonen;

9.3 Visie en ambities.

- Het via een integrale benadering realiseren van bereikbaarheid van sociale, culturele, creatieve, educatieve, sportieve en overige voorzieningen voor de doelgroep én alle overige burgers.
- Kernbegrippen zijn mobiliteit en toegankelijkheid: het beschikbaar zijn van zelfstandig te bereiken vervoerssystemen en een woonomgeving waarin men zich zelfstandig kan verplaatsen.
- Het formuleren en realiseren van een "all-inclusive"-beleid, dat wil zeggen een beleid, dat voorziet in de behoeften en wensen van zowel de doelgroep als alle overige burgers.
- Het voorgaande geldt voor de beleidsterreinen volkshuisvesting, wijkinfrastructuur (groenvoorzieningen), toegankelijkheid, welzijn, e.d.

9.4 Waar sta ik in...; wat is anders/beter...; wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Waar sta ik in 2010-2011 met dit prestatieveld ?

Het streven en de inzet dient erop gericht te zijn dat over 4 jaar:

- de voorzieningen voor de burgers die er recht op hebben, eenvoudig en snel worden verstrekt;
- het beroep op eigen kracht en medeverantwoordelijkheid, het voorzieningengebruik beheersbaar heeft gehouden;
- er algemene voorzieningen zijn ontstaan, die "meedoen" bevorderen, waardoor het gebruik van individuele voorzieningen beheersbaar blijft;
- er keuzemogelijkheden in de vervoerssystemen bestaan. De Regiotaxi functioneert. Wachttijden zijn betrouwbaar en er is duidelijkheid omtrent de problematiek inkomensgrens. Het reguliere openbaar vervoer is ook toegankelijk voor mensen met een beperking. Regulier openbaar vervoer is een belangrijk vervoersalternatief waarvan de generatie 65+ in de daluren gratis gebruik kan maken;
- de markt voor voorzieningen zijn werk doet, waardoor sprake is van een gedifferentieerd en betaalbaar aanbod;
- mensen "gewoon" kunnen blijven wonen in hun wijk, ook als er ondersteuning of zorg nodig is.

Wat is anders/beter ?

- Minder versnipperde informatie;
- de compensatieplicht is verder ingevoerd;
- "de eigen kracht": zelf betalen binnen het redelijke (nu binnen de Wvg niet aan de orde);
- wonen-zorg-welzijn. Voor mensen met een hulpvraag die gewoon willen blijven wonen, is een afgestemd aanbod van zorg en welzijn aanwezig;

- inzicht in omvang en knelpunten vermaatschappelijking;
- arbeidsmarktprobleem in de zorg (toekomstige vergrijzing).

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

- het realiseren van een goed samenhangend aanbod van algemene en individuele voorzieningen;
- het mogelijk maken van "zo gewoon mogelijk wonen" in de wijk. Voor de woonomgeving geldt dat voor mensen met een beperking de juiste voorzieningen op de juiste plaats worden aangebracht. Dit gebeurt op budgettair neutrale wijze, waarin wijkgericht werken een centrale plaats heeft;
- het meer toegankelijk maken van en deelnemen aan het maatschappelijk verkeer;
- stimuleren dat jongeren kiezen voor een beroep in de zorg;
- er wordt i.s.m. de Provincie Limburg geïnvesteerd in infrastructurele aanpassingen van bushaltes;
- wanneer uit evaluatie blijkt dat het experiment "Gratis OV..." succesvol is, vraagt voorzetting een structurele financieringsvorm;
- stimuleren dat men oog krijgt voor de ander.

9.5 Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

- 2008:
- goede/verbeterde overlegvormen op gang brengen met de "makers" van de publieke ruimte en de "gebruikers-belangengroeperingen" ervan;
 - betrekken van bewoners bij inspraakprocessen m.b.t. de herinrichting van de woonwijken;
 - sterk inzetten en voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden/kansen binnen het prestatieveld voor mensen in het kader van de WWB, WSW en de Wmo;
 - toegankelijk maken van bushaltes (fase 1);
 - gratis openbaar vervoer voor ouderen in de daluren;
 - oplossen aanloopproblemen inzake de regio-taxi en dan met name ten aanzien van de problematieke inkomensgrens.

2009 tot en met 2011:

- verder voortzetten en verder inbedden in overlegstructuren de samenwerking tussen de "makers" en de "gebruikers" van de publieke ruimte;
- analyse van de Brunssumse "kansen-markt" i.v.m. de zoektocht naar projecten in het kader van de WWB, WSW en Wmo;
- toegankelijk maken van bushaltes (fase 2);
- verder ontwikkelen van het Brunssumse openbaar vervoer aanbod.

9.6 Begroting 2007 als basis.

product	Omschrijving	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2005	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2006	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2007
610020	Individuele bijzondere bijstand	204.250	644.365	755.479
613001	Project Minimaeffectenrapportage	6.807	6.807	6.807
614000	Kwijtschelding	16.233	-	175.000
652200	WVG Collectief vervoer	663.284	1.153.598	862.598
652300	WVG Aanpassing eigen auto	-	2.496	2.496
652320	WVG Individueel vervoer - Taxi WVG			
652320	WVG Individueel vervoer - hardheidsclausule	38.881	58.823	58.823
652520	Gehandicapten Parkeerkaart	50.617	40.521	40.521
	subtotaal prestatieveld 5	980.072	1.906.610	1.901.724

10 PRESTATIEVELD 6: HET VERLENEN VAN VOORZIENINGEN AAN MENSEN MET BEPERKING.

10.1 Doelstelling Kadernota.

De Kadernota Wmo Brunssum 2006 en de nota "Are you being served" geven doel en de implementatie aan van de Wmo in de gemeente Brunssum, respectievelijk Parkstad.

Enige richtinggevende uitspraken daarin zijn:

- regionaal is gekozen voor zoveel als mogelijk regionaal beleid, waarbij de uitvoering op lokaal niveau kan plaatsvinden, de zogenaamde "couleur local";
- de gemeente heeft vanuit het compensatiebeginsel de opdracht om voor haar inwoners met beperking voorzieningen te treffen ten behoeve van hun maatschappelijke participatie. Dat individuele gebruikskarakter van de voorziening betekent niet dat de gemeente het verlenen van die voorziening niet op collectieve wijze vorm kan geven;
- de gemeente is, met uitzondering van die voorzieningen waarvoor het compensatiebeginsel geldt, geheel vrij om te bepalen welke concrete voorzieningen zij zal verlenen en welke niet. Hierbij kan gedacht worden aan woonvoorzieningen, begeleiding bij zelfstandig wonen, dagbesteding voor ouderen, maaltijdvoorziening, sociale alarmering, vervoersvoorzieningen, klussendiensten, algemeen maatschappelijk werk of vormen van psychosociale hulpverlening.

10.2 Raad- / Collegeprogramma.

Het Collegeprogramma 2006-2010 bevat een aantal doelstellingen welke raakvlakken hebben met prestatievelde 6:

- maatschappelijke participatie: Brunssum streeft er naar om zoveel mogelijk mensen, en dus ook mensen met beperking, te laten participeren in maatschappelijke processen;
- de gemeente ziet het als haar taak om sociale samenhang te bevorderen en voorzieningen aan te bieden aan mensen met beperking. Daarbij staat maatwerk voorop;
- woningcorporaties dienen zelfstandig voorzieningen aan te brengen t.b.v. mensen met een beperking. Daartoe voert de gemeente overleg met de corporaties waarbij o.a. de elementen woningtoewijzing en prestatieafspraken aan de orde worden gesteld.

10.3 Visie en ambities.

Visie.

De inwoners van de gemeente Brunssum wonen zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen omgeving. Ze nemen daarbij op optimale wijze deel aan het sociaal en maatschappelijk verkeer. Ze ervaren hun leefomgeving op een positieve wijze en vinden het plezierig er in te functioneren. De gemeente zien ze als een open, een adviserende en faciliterende organisatie die van en voor hen is.

Elementen uit de visie.

- Zelfstandig wonen: de mens wortelt in zijn eigen micro- en macro-omgeving; dit is een groot goed en draagt enorm bij aan het welbevinden. Alleen bij absolute noodzaak komen, veelal duurdere, alternatieven in beeld.
- Deelnemen aan sociaal/maatschappelijk verkeer: de mens is pas mens tussen de medemens. Ieder geeft daar op zijn manier invulling aan waarbij de betrokkenheid een veelheid aan vormen kent: actief en passief, vaak en veel of soms en weinig, jubelend of ingetogen, enz.
- Leefomgeving: de micro-omgeving richt de mens zelf in; dat is zijn eigen huishouden, daar voelt hij zich behaaglijk, veilig en thuis. Daarbuiten, in de macro-omgeving, verwacht de mens diezelfde

behaaglijkheid en veiligheid. Maar ook verwacht hij voorzieningen en faciliteiten om te kunnen functioneren.

- Functioneren: het functioneren in de leefomgeving kent vele vormen: solistisch of groepsgebonden, actief of passief, geven of ontvangen, je hebt en buur maar je bent zelf ook een buur.
- De "open" gemeente: de gemeente Brunssum kent voor zijn inwoners geen drempels; geen fysieke maar ook geen emotionele.
- De adviserende gemeente: de gemeente Brunssum staat zijn burgers te woord, ze heeft een luisterend oor. Waar mogelijk komt zij met bevredigende antwoorden. Waar nodig wordt de inbreng van de burger meegenomen in de beleidsontwikkeling (burgerparticipatie).
- De faciliterende gemeente: de gemeente Brunssum zorgt binnen het kader van de Wet, het eigen ontwikkelde beleid en de beschikbare middelen voor de benodigde voorzieningen. Daarbij kan sprake zijn van zowel algemene als van individuele voorzieningen. Naast de fysieke elementen zorgt de gemeente ook (waar wenselijk en mogelijk) voor zaken als regievoering, beheer, aansturing en stelt ze zich prikkelend en uitnodigend op bij het betrekken van (groepen) burgers aan het sociaal, maatschappelijk en cultureel verkeer.
- Inwoner versus gemeente: in een gezond functionerende gemeente ervaren de inwoners dat de gemeente van hen is. Maar tevens zijn ze ook aanspreekbaar op hun eigen bijdrage aan diezelfde gemeente. De gemeente, dat zijn wij immers allen tezamen!
- Door het toepassen van het compensatiebeginsel geeft de gemeente invulling aan haar opdracht om te waarborgen dat de bovenstaande elementen uit de visie onverminderd van toepassing zijn op haar inwoners met een beperking.

Ambities.

De gemeente Brunssum stelt conform artikel 3 lid 1 en 2 van de Wmo dit beleidsplan vast dat richting geeft aan de door de gemeenteraad te nemen beslissingen betreffende de maatschappelijke ondersteuning. De Kadernota Wmo Brunssum 2006 en de nota "Are you being served" alsmede het Collegeprogramma 2006-2010 bevatten uitspraken betreffende de Wmo. Daarnaast voorzien de Gezamenlijke Rekenkamercommissies en de Wmo-raad de gemeente van belangrijke informatie en invalshoeken. Vanuit de burgerparticipatie is er een grote betrokkenheid bij het maken van beleid en het nemen van besluiten.

Mede aan de hand van bovenstaande bronnen zijn voor prestatieveld 6 de hierna volgende ambities geformuleerd (10.4 t/m 10.10). Ambities zijn intermediairs tussen enerzijds de visie en anderzijds de realisatie. Vanuit hun aard zijn ze deels ideaal en deels realistisch. Pas in hun samenhang met de nadere uitwerking door middel van planning en het maken van plannen van aanpak (PvA) worden ze SMART-doelen.

10.4 Inbedding Wmo.

Waar sta ik in 2010/2011 ?

De Wmo "loopt". Er is consistentie in zowel beleidsvorming als in uitvoering.

Er is een gezonde balans tussen inzet/toekenning van individuele (betaalbaar toegankelijk) en groepsgerichte voorzieningen, waardoor inwoners die daarvoor in aanmerking komen kunnen blijven rekenen op hulp bij het huishouden en voorzieningen gehandicapten.

De overgang van AWBZ- naar de Wmo-voorzieningen is gerealiseerd.

Budgettaire gezien kan prestatieveld 6 zijn aangegane verplichtingen goed nakomen.

De gebruikers dragen inkomensafhankelijk zelf bij.

Hoe is de huidige situatie ?

Wmo-beleid en -uitvoering zijn volop in ontwikkeling.

Wat is anders/beter ?

De overstap van implementatie naar structuur is gemaakt.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Op korte termijn:

- aanpassen Wmo-verordening en "veeg-actie" (bezwaar- en beroep, hardheidsclausule, accepteren consequenties indien niet);
- tevredenheidsonderzoek entameren: individuele gebruikers en belangenbehartigers enqueteren.

Op lange termijn:

- aanpassen verordening die aansluit bij de eigen gemeentelijke keuzes in de Wmo ten aanzien van de algemene voorzieningen en de invulling van individuele voorzieningen;
- beleid formuleren waarmee de overgang van AWBZ- naar de Wmo-voorzieningen wordt gerealiseerd;
- kaders/regeling opstellen voor een eigen, inkomensafhankelijke bijdrage;
- toetsen of het gemeentelijk bijzonder bijstandsbeleid Wmo-proof is, desgewenst het actualiseren van dit beleid.

Let op:

Continu dient bewaakt te worden dat de activiteiten van alle prestatievelden onderling stroomlijnen.

Planning.

2008: Opstellen Plan van Aanpak (PvA); Aanpassen Wmo-verordening.

2008: Uitvoeren tevredenheidsonderzoek (door SGBO).

2009: Aanpassen verordening conform gemeentelijke keuzes algemene en individuele voorzieningen; Kaders/regeling opstellen voor een eigen, inkomensafhankelijke bijdrage; Toetsen of het gemeentelijk armoedebeleid Wmo-proof is.

2009: Beleid formuleren en kaders/uitvoeringsregeling opstellen waarmee de overgang van AWBZ- naar de Wmo-voorzieningen wordt gerealiseerd.

2010: idem als 2009.

2011: idem als 2009.

Samenhang prestatievelden.

In de geconsolideerde situatie is er een harmonische samenhang met/tussen alle prestatievelden.

10.5 Prioriteren investeringen in algemene voorzieningen boven individuele voorzieningen.

Waar sta ik in 2010/2011 ?

Bij het toekennen van middelen t.b.v. voorzieningen wordt in eerste instantie gezocht naar algemene invulling. Pas als dit niet uitvoerbaar is, worden individuele middelen toegekend. Het compensatiebeginsel wordt hierbij uiteraard in acht genomen. Denk aan zaken als centrale scootmobielstalling en belbusvervoer voor korte afstanden i.p.v. eigen scootmobiels. Van de regiotaxi en het openbaar vervoer (mits adequaat aangepast) wordt voldoende gebruik gemaakt.

Hoe is de huidige situatie ?

Veelal worden individuele voorzieningen getroffen daar waar in principe met algemene voorzieningen een op zijn minst gelijkwaardige invulling van het compensatiebeginsel mogelijk was geweest.

Wat is anders/beter ?

Bij algemene invulling is winst te behalen in de slagvaardigheid, een kwaliteitsverbetering en een grotere pluriformiteit.

Minder druk op het Wmo-budget.

Bijvoorbeeld: een centrale scootmobielstalling kan worden uitgebreid met bewaking en een reparatieloket.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken?

Betrokken partijen informeren en enthousiast maken.

Planning.

2009: Opstellen PvA betreffende informeren, enthousiast maken en het definiëren van betrokken partijen (marktpartijen betrekken?) en betrekken en informeren van indicatiestellers.

2010: Actualiseren van PvA en uitvoering van PvA.

2011: Actualiseren van PvA en uitvoering van PvA.

Samenhang prestatievelden.

PV 3: De informatievoorziening en cliëntondersteuning door de gemeente.

PV 4: Vrijwilligers (scootmobielstalling, belbus).

PV 5: WSW (scootmobielstalling) Collectief-/openbaar vervoer.

NB. Bewaking van de stalling en bemensing van een reparatieloket kan met vrijwilligers/WSW worden uitgevoerd.

10.6 HBH Intake, eigen bijdrage, PGB.

Waar sta ik in 2010/2011.

De hoogwaardige intake van HBH-cliënten wordt door geschoold en gekwalificeerd personeel uitgevoerd onder regie van de gemeente.

De gemeente hanteert een eigen bijdrage systematiek die verankerd is in de gemeentelijke Wmo-verordening. De voorwaarden daarbij zijn in redelijke afstemming met de regio tot stand gekomen.

Burgers die daarvoor in aanmerking komen kunnen een keuze maken tussen zorg-in-natura en een PGB.

De cliënt kan, eventueel ondersteund door de gemeente, zelfstandig keuzes maken om zijn beperking adequaat te compenseren en daarover ook een eigen verantwoording af te leggen.

Hoe is de huidige situatie?

Momenteel wordt de intake door zowel CIZ als door eigen personeel uitgevoerd. De regie ligt niet volledig bij de gemeente waardoor o.a. te lange doorlooptijden ontstaan.

De eigen bijdrage systematiek is vastgelegd in "Besluit individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum 2007".

Er is onvoldoende zicht op de compensatiemogelijkheden waaruit de PGB-cliënt kan kiezen.

Wat is anders/beter?

De kwaliteit en afhandelsnelheid van de intake is verbeterd.

De eigen bijdrage systematiek is regionaal afgestemd waardoor ongewenste effecten worden vermeden.

Het aanbod van diensten, zorg en hulpmiddelen, zowel op commerciële als op ideële basis is goed in beeld zodat de PGB-cliënt optimaal door de gemeente kan worden ondersteund.

Wat moet er gebeuren om dat resultaat te bereiken?

Keuzes maken m.b.t. de uitvoering van de intake: zelf doen (alleen of regionaal) of uitbesteden waarbij in ieder geval de regie in eigen handen blijft. Bij eigen uitvoering moet er voldoende scholing/training gevolgd worden door voldoende personen (formatieplan/scholingsplan). In alle gevallen worden werkprotocollen opgesteld.

Het aanbod van diensten, zorg en hulpmiddelen moet in kaart worden gebracht.

Planning.

2008: Opstellen PvA betreffende de inrichting van de intake. Daarvan afgeleid en indien nodig het formatieplan en het scholingsplan bijstellen. Werkprotocollen opstellen.

Het aanbod van diensten, zorg en hulpmiddelen in kaart brengen.

2009: Besluit individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum 2007, met name de paragraaf betreffende de eigen bijdrage, toetsen op verschillen in de regio en indien wenselijk in overleg met de regio aanpassingsvoorstellen maken.

2010: Actualiseren van PvA en uitvoering van PvA.

2011: Actualiseren van PvA en uitvoering van PvA.

Samenhang prestatievelden.

PV 3: Informatievoorziening en cliëntondersteuning.

10.7 HbH effectief en efficiënt.

Waar sta ik in 2010/2011 ?

Door de inzet van professionele beroepskrachten in de HBH wordt het daarvoor beschikbare budget zwaar belast. Gebruik maken van het potentieel van mantelzorgers en vrijwilligers bij HBH voorkomt voortijdige uitputting zodat per saldo meer cliënten kunnen worden bediend (grotere efficiëntie).

Het aanbod en de inzet is gestructureerd in kaart gebracht. Tevens zijn maatregelen getroffen om de betrokkenheid levendig te houden en om het gevaar van overbelasting te reduceren.

Denk ook aan inzet mensen met bijstand die werkervaring kunnen opdoen en aan stageplaatsen van leerlingen met een zorgopleiding.

Door de HBH-zorg in een breder verband dan strikt binnen de gemeente Brunssum te realiseren, is een betere dekking van de HBH-behoefte gewaarborgd. Immers vraag en aanbod zijn, zowel kwalitatief als kwantitatief, beter in balans te brengen in een groter dekkinggebied (grotere effectiviteit).

Hoe is de huidige situatie ?

De inzet van mantelzorgers en vrijwilligers is niet gestructureerd in kaart gebracht. Er is geen sprake van regionale aanpak.

Wat is anders/beter ?

Grotere werkprestatie voor minder geld (efficiëntie). Grotere afdekking van de behoefte (effectiviteit).

Wat moet er gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Betrokken partijen (zoals de sociale dienst en stageverlenende scholen) informeren en enthousiast maken.

Ontwikkelen van structuur waaronder mantelzorgers en vrijwilligers zich kunnen ontplooiën (begeleiding, cursusaanbod).

Opstarten en tot uitvoering brengen van regionale HBH-aanpak.

Planning.

2009: Opstellen PvA betreffende informeren en enthousiast maken en het definiëren van betrokken partijen zowel in de eigen als in de buurgemeenten (marktpartijen betrekken ?; opleidingscentra betrekken ?).

2010: Actualiseren van PvA en uitvoering van PvA.

2011: Actualiseren van PvA en uitvoering van PvA.

Samenhang prestatievelden.

PV 1: Civil society.

PV 3: Informatievoorziening en cliëntondersteuning.

PV 4: Ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers (inventarisatie; steunpunt mantelzorg; vrijwilligers vacaturebank).

Relevante contactpersonen/overlegstructuren in de regio.

Relevante marktpartijen.

Relevante onderwijsinstellingen.

10.8 Betrokkenheid woningbouwcorporaties m.b.t. aanbrenge van voorzieningen.

Waar sta ik in 2010/2011 ?

Woningbouwcorporaties voelen zich betrokken bij de huisvesting van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Zij handelen dienovereenkomstig en brengen op (deels) eigen kosten woonvoorzieningen op maat aan. Ook werken zij pro-actief door reeds in de bouwfase het begrip "aanpasbaar bouwen" te hanteren. Daardoor kunnen in een latere fase op een eenvoudig wijze specifieke voorzieningen worden gerealiseerd.

Denk aan zaken als levensloopbestendige woningen, zorgwoningen, woningaanpassingen, opplusmaatregelen en scootmobielstallingen.

Hoe is de huidige situatie ?

Woningbouwcorporaties beschouwen de gemeente als eerste verantwoordelijke en nemen een reactieve houding aan. Door hen gemaakte kosten worden geheel bij de gemeente gedeclareerd.

Wat is anders/beter ?

Kortere lijnen huurder-verhuurder.

Minder druk op het Wmo-budget.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Corporatie aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid (lobby, prestatie-afspraken).

Planning.

2009: PvA lobby/prestatie-afspraken opstellen (lokale of regionale aanpak).

2010: Prestatie-afspraken vastleggen.

2011: Prestatie-afspraken bij- vaststellen; check op uitvoering.

Samenhang prestatievelden.

PV 1: Samenhang en leefbaarheid in wijken en buurten.

PV 3: De informatievoorziening en cliëntondersteuning door de gemeente en de woningcorporaties sporen met elkaar.

10.9 Betrokkenheid woningcorporaties m.b.t. het toewijzen van aangepaste woningen.

Waar sta ik in 2010/2011 ?

De gemeente heeft een zekere bevoegdheid/invloed bij het toewijzen van aangepaste woningen uit het woningbestand van de corporaties.

Hoe is de huidige situatie ?

De corporaties wijzen de aangepaste woningen toe terwijl de deskundigheid en het zicht op de aanpassingsvraag overwegend bij de gemeente ligt.

Wat is anders/beter ?

Door inbreng van de bij de gemeente aanwezige deskundigheid, verloopt het toewijzen effectief, efficiënt en correct.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Het in kaart brengen van de aangepaste woningen.

Het inrichten van een signaleringssysteem rond het vrijkomen van aangepaste woningen.

Periodiek verantwoorden van de corporaties aan de gemeente omtrent hun toewijzingbeleid.

Prestatie-afspraken maken tussen de gemeente en de corporaties.

Planning.

2009: PvA aangepaste woningen opstellen; communicatie met corporaties; inrichting signaleringssysteem.

2010: Prestatie-afspraken vastleggen.

2011: Prestatie-afspraken bij- vaststellen; check op uitvoering.

Samenhang prestatievelden.

PV 1: Samenhang en leefbaarheid in wijken en buurten.

PV3: De informatievoorziening en cliëntondersteuning door de gemeente en de woningcorporaties sporen met elkaar.

10.10 Verhuizen versus woningaanpassing.

Waar sta ik in 2010/2011 ?

Er zijn duidelijke kaders die aangeven wanneer het niet zinnig is woningaanpassingen te realiseren terwijl verhuizen tot de mogelijkheid behoort.

Hoe is de huidige situatie ?

Doordat o.a. het kostenaspect van woningaanpassingen niet structureel tegen verhuiskosten wordt afgewogen, worden woningen voor een (in die relatie gezien) te hoge prijs aangepast.

Wat is anders/beter ?

Minder druk op het Wmo-budget.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken?

Zichtbaar maken van de kosten aspecten van woningaanpassing versus verhuizing.

Recente cases doorrekenen.

Aan de hand van cases, ervaringen, richtinggevende beleidsuitspraken, jurisprudentie e.d. duidelijke uitvoeringskaders construeren.

Planning.

2009: Opstellen PvA; Cases doorrekenen; Uitvoeringskaders opstellen; Uitvoering conform kaders.

2010: Uitvoeringskaders bijstellen; Uitvoering conform kaders.

2011: Idem als 2010.

Samenhang prestatievelden.

PV 1: Samenhang en leefbaarheid in wijken en buurten.

PV 3: De informatievoorziening en cliëntondersteuning door de gemeente en de woningcorporaties sporen met elkaar.

10.11 Begroting 2007 als basis.

Product	omschrijving	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2005	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2006	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2007
620130	Gehandicaptenorganisaties	19.556	19.992	26.423
620200	WMO (m.i.v. 2007 naar 622000 i.v.m. IV3)	100.605	26.541	
622000	WMO (huishoudelijke hulp)	-	-	4.092.532
652000	Voorziening Gehandicapten (nieuw nr. miv 2007)	-	-	1.194.938
652001	Gehandicapten oude regeling	666-	-	-
652100	Verhuis- en herinrichtingskosten	93.855	115.714	-
652110	WVG Woningaanpassingen	352.268	339.000	-
652120	WVG Voorzieningen, niet bouwkundig	16.438	6.807	-
652130	WVG Onderhoud/keuring technische installaties	5.595	6.807	-
652400	WVG Huur Voorzieningen	423.789	267.042	-
652410	WVG Vergoeding sportrolstoel	2.192	3.803	-
652420	WVG Onderhoud en verstrekking rolstoel	191.193	-	-
652430	WVG Aanpassing rolstoelen	9.816	-	-
652500	WVG Externe Adviseurs	23.356	89.012	-
652510	WVG Apparaatskosten	361.247	329.762	-
	subtotaal prestatieveld 6	1.599.245	1.204.480	5.313.893

11 PRESTATIEVELD 7, 8 en 9: MAATSCHAPPELIJKE OPVANG, VROUWENOPVANG, HUISELIJK GEWELD, OGGZ EN VERSLAVINGSBELEID.

11.1 Doelstelling Kadernota.

Het zo goed mogelijk bieden van hulp op maat aan klanten die dit nodig hebben in Brunssum. Medewerking verlenen aan de regionale ketensamenwerking van gemeenten en aanbieders op het gebied van maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, OGGZ en verslavingsbeleid alsmede preventie van huiselijk geweld. Dit beleid wordt gelieerd aan het veiligheidsbeleid in de regio Parkstad. Hierbij wordt verstaan onder:

1. maatschappelijke opvang (prestatievelde 7): activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
2. vrouwenopvang (prestatievelde 7): wordt begrepen het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld en het beleid ter bestrijding van huiselijk geweld;
3. huiselijk geweld (prestatievelde 7): geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Slachtoffer zijn kinderen, vrouwen, mannen en ouderen. Het is een maatschappelijk probleem met gevolgen voor welzijn, gezondheid en veiligheid van mensen;
4. openbare geestelijke gezondheidszorg (prestatievelde 8): het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Het bieden van psychosociale hulp bij rampen is niet in de Wmo ondergebracht. Dit deelgebied is expliciet uitgezonderd van het begrip openbare geestelijke gezondheidszorg in de Wmo;
5. ambulante verslavingszorg (prestatievelde 9): activiteiten bestaande uit ambulante hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen, en preventie van verslavingsproblemen, inclusief activiteiten in het kader van overlastbestrijding van overlast door verslaving.

11.2 Raad- / Collegeprogramma.

In het Collegeprogramma 2006-2010 zijn t.a.v. deze prestatievelden de volgende punten opgenomen:

- alle vormen van verslaving zullen zoveel mogelijk worden voorkomen;
- preventie is hierbij van het allergrootste belang m.n. door voorlichting aan kinderen, ouders en onderwijzend personeel;
- burgers, met welke vorm van verslaving ook, kunnen rekenen op hulp van de ter zake doende organisaties.

11.3 Visie en ambities.

De prestatievelden 7, 8 en 9 zijn, gezien de taakvelden, geschikt om voornamelijk regionaal op te pakken, zowel qua beleid als ook qua uitvoering. Wat dit laatste betreft vindt dit nu ook op vele terreinen plaats (zie "stedelijk kompas").

Dat neemt niet weg, dat er ook lokaal speciale aandacht moet er zijn voor de burgers die tussen wal en schip dreigen te raken. Deze groep raakt alle drie de prestatievelden. Een goed voorbeeld hierbij is de opkomst van de voedselbank en het meldpunt Huiselijk Geweld.

11.4 Complexiteit prestatievelden 7 t/m 9.

Elke gemeente dient beleid te formuleren op deze drie prestatievelden. Het ontbreekt de gemeenten evenwel aan de middelen om het geformuleerde beleid daadwerkelijk tot uitvoering te brengen.

De rijksoverheid heeft ervoor gekozen om bij de invoering van de Wmo de structuur van financiering via centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, verslavingsbeleid en onderdelen OGGZ ongewijzigd te laten.

Voor de G-27 gemeenten geldt aanvullend, dat zij op een aantal terreinen onderworpen zijn aan het regiem van het GSB. De afspraken tussen die gemeenten en het rijk wijken af van de afspraken tussen het rijk en de overige gemeenten. Dit geldt zowel voor de inhoud van de afspraken als de te volgen verantwoordingsprocedures. De gemeente Heerlen is een GSB-gemeente.

Een van de complicerende factoren is, dat gemeente Heerlen in het kader van integrale beleidsontwikkeling - geïnspireerd en mogelijk gemaakt door het GSB - de Wmo-prestatievelden 7, 8 en 9 tot één beleidsterrein heeft gemaakt en op dat vlak prestatieafspraken met de rijksoverheid heeft gemaakt.

Op grond van de Wmo hebben de regiogemeenten evenwel te maken met drie onderscheiden prestatievelden, waarover separaat aan de gemeenteraad verantwoording moet worden afgelegd en waarover eveneens separaat de gegevensset aan het rijk moet worden aangeleverd.

Voorts is sprake van de ontwikkeling van een "Stedelijk Kompas" dat bij voorkeur in de vorm van een "Regionaal Kompas" moet worden meegenomen. De besluitvorming over dit Stedelijk Kompas is niet voor eind januari 2008 gereed voor besluitvorming.

Een en ander betekent, dat er sprake is van een vlechtwerk van regelgeving. Een vlechtwerk dat niet op alle punten even logisch in elkaar steekt.

11.5 Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

T.a.v. maatschappelijke opvang kunnen mensen door allerlei oorzaken ontheemd raken en de aansluiting met de samenleving verliezen. Vaak gaat het hierbij om mensen met een meervoudige problematiek die al dan niet tijdelijk de regie over hun leven zijn kwijtgeraakt. Gevolg hiervan kan zijn dat mensen dak- of thuisloos raken.

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid deze burgers op te vangen en waar nodig te ondersteunen bij verbetering van hun situatie. De gemeente heeft daarnaast de taak om beleid te ontwikkelen voor zowel het voorkomen van dakloosheid als het aanpakken ervan (preventie en herstel). Binnen de maatschappelijke opvang is vrouwenopvang een specifieke categorie. Hieronder wordt verstaan: het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld.

Doelstelling.

Het opvangen van de effecten van dak- en/ of thuisloosheid. Het daarbij zoveel en zo snel mogelijk begeleiden van mensen uit de maatschappelijke opvang naar een zelfstandig bestaan, inclusief onderkomen.

Maatschappelijk effect.

Terugdringen van (de negatieve gevolgen van) dakloosheid.

Regionale acties.

Regionaal zijn met ingang van 2006 al meerdere acties opgezet. In dit verband worden genoemd:

1. inventarisatie aanbod OGGZ: zicht krijgen op het bestaande aanbod, taken en lopende projecten, zodat eventuele knelpunten helder worden;

2. inventarisatie meldpunten en overlegstructuren: zicht krijgen op bestaande structuren, afstemming, met als doel een efficiënte werk- en overlegstructuur;
3. ontwikkelen volgsysteem Zuid-Limburg: zicht krijgen op de vraag, de doelgroep en de in-, door- en uitstroom;
4. digitalisering sociale kaart OGGZ: algemene bereikbaarheid sociale kaart (volledige informatie voor professionals en cliënten);
5. vroegsignalering van dreigende dak- of thuisloosheid: voorkoming van dak - of thuisloosheid;
6. verbetering nazorg bij terugkomst uit detentie, verslavingskliniek e.d.: terugval voorkomen door te voorzien in huisvesting, werk, inkomen etc.;
7. protocollering samenwerking politie, ggz en ggd bij arrestantenzorg: betere en snellere hulpverlening bij crisissituaties;
8. herijking verdeelsleutel rijksbijdrage MO/VZ en VO: voor de (centrum-) gemeente voldoende rijksmiddelen genereren.

Plan van Aanpak "stedelijk kompas"

Naast de eerdergenoemde initiatieven wordt hieronder ingegaan op het Plan van Aanpak om te komen tot de realisatie van een stedelijk kompas (een plan om alle dak- en thuislozen trajecten aan te bieden) voor de regio Parkstad Limburg (centrumgemeente is de gemeente Heerlen; werkgebied is de gemeente Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Simpelveld, Onderbanken en Voerendaal).

Mensen, die dak- of thuisloos zijn of dat dreigen te worden, hebben extra aandacht nodig. Het Rijk en de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) willen de leefsituatie van deze mensen verbeteren. Overlast en criminaliteit worden daarmee ook sterk verminderd. Zij hebben daarom in 2006 een zogenaamd "Plan van Aanpak" voor de maatschappelijke opvang vastgesteld, het zogenaamde Stedelijk Kompas. Zorgkantoren, woningcorporaties, gemeenten en andere betrokkenen werken samen om de doelstellingen te realiseren. Nieuwe, lokaal inzetbare, instrumenten worden in het plan geïntroduceerd (model-intakeformulier voor maatschappelijke opvang en awbz-zorg, modelconvenant gegevensuitwisseling, modelprotocollen persoonsgerichte benadering, preventie huisuitzettingen, schuldhulpverlening en -sanering enz.).

Het is de bedoeling dat ook de overige 39 centrumgemeenten (in het kader van de doeluitkering voor Maatschappelijke Opvang, Verslavingsbeleid, Vrouwenopvang en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) meedoen, door voor hun regio's eveneens een *Stedelijk Kompas* te ontwikkelen, waarin afspraken met de omliggende gemeenten en uitvoerende organisaties worden vastgelegd.

Voorzieningen.

Onderstaand een overzicht van de huidige voorzieningen in het kader van maatschappelijke opvang in de regio.

Voorziening	Doelgroep
1. Dag- en nachtopvang (incl. gebruikersruimte) Leger des Heils	Dak- en thuisloze drugsgebruikers
2. Crisisopvang Heugderlicht (RIMO)	Tijdelijke crisissituatie
3. Woon(train)voorziening de Hoeve (RIMO)	Leren zelfstandig wonen
4. Sociaal pension Heugderlicht (RIMO)	Langdurig/permanent onderdak thuislozen
5. Zorgpension Nuth	Dak- en thuislozen (ex) drugsgebruikers
6. Pension Mijnzicht	Meerderjarige zwerfjongeren

Ad. 1

Het Leger des Heils is verantwoordelijk voor de exploitatie van de dag- en nachtopvang in Heerlen. De Mondriaan Zorggroep verzorgt hier de (medische) hulpverlening en is verantwoordelijk voor de gebruikersruimte. Eind juni 2006 is de nieuwe dag- en nachtopvang aan de Klompstraat in gebruik genomen. Deze heeft een maximale capaciteit van 35 slaapplaatsen.

Omdat direct na de opening van de nieuwe locatie Domus II nog niet in gebruik was, is een aantal weken een aantal mensen door het Leger des Heils elders ondergebracht voor de nacht. Vanaf half augustus wonen 12 mensen in Domus II.

Op 1 oktober 2006 waren er 39 zorgpashouders met een actieve zorgpas. Verder waren er 11 zorgpassen in aanvraag. Momenteel ligt het gemiddelde aantal mensen dat in de voorziening overnacht rond de 30. Dit aantal fluctueert, omdat mensen wisselend elders verblijven, bijvoorbeeld bij bekenden of in detentie. Het is grotendeels een vrij stabiele groep, die regelmatig terugkomt in de voorziening.

Ad. 2

De crisisopvang is gevestigd in het Heugderlicht te Landgraaf, met een capaciteit van 27 bedden. Tijdens het verblijf in de crisisopvang wordt crisisinterventie, zorg en psycho-sociale begeleiding geboden. Binnen de crisisopvang wordt gestreefd naar het wegnemen van de crisis en vervolgens met de cliënt gezocht naar een geschikt vervolgtraject waarin zo zelfstandig mogelijk functioneren en wonen centraal staat. Evenals in 2004 is de bezetting in 2005 hoog geweest, ruim 97 %. 165 personen vonden tijdelijk onderdak, de gemiddelde verblijfsduur bedroeg gemiddeld 50 dagen. 70 % van de cliënten in de crisisopvang heeft een CIZ-indicatie voor ondersteunende begeleiding en in 80 % van de gevallen ook voor activerende begeleiding.

Het streven naar een verkorting van de verblijfsduur wordt volgens RIMO belemmerd door het ontbreken van een passend aanbod als gevolg van de steeds strenger wordende selectiecriteria van de woningverenigingen en de toename van het aantal jonge gezinnen met kleine kinderen die een beroep doen op crisisopvang. 180 aanmeldingen werden geweigerd vanwege plaatsgebrek of vanwege harddrugsgebruik.

In het kader van het verkorten van de verblijfsduur in de maatschappelijke opvang, één van de rijksdoelstellingen, is in het prestatieconvenant GSB III tussen Heerlen en het Rijk afgesproken dat het aantal cliënten dat langer dan 13 weken in de crisisopvang verblijft teruggebracht wordt van 22 % in 2003 naar maximaal 10 % in 2009.

Ad. 3

In 2005 is de woontrainvoorziening verhuisd van de Hoeve naar Heugderlicht. Reden hiervoor is dat de woonomgeving van De Hoeve onvoldoende uitnodigde tot doorstroom.

In de woontrainvoorziening wordt, uitgaande van de capaciteiten van de cliënt, een traject uitgezet dat moet leiden tot zelfstandig(er) wonen. Een volwaardig traject duurt tussen de 6 en 9 maanden. Dat is aanmerkelijk korter dan voorheen: in 2003 bedroeg de gemiddelde verblijfsduur nog 510 dagen, in 2004 was dat 319 dagen. Nagenoeg alle cliënten in deze voorziening (95 %) heeft een CIZ-indicatie voor zowel ondersteunende begeleiding als activerende begeleiding.

Ad. 4

Het Sociaal Pension is verhuisd van Heugderlicht te Landgraaf naar de Hoeve te Hoensbroek. De woonomgeving daar biedt meer wooncomfort dan de woonomgeving in Heugderlicht, wat gezien de toenemende vergrijzing binnen het Sociaal Pension wenselijk is. Het Sociaal pension is voor dak- en thuislozen met een psychosociale problematiek van wie verwacht kan worden dat zij niet meer zelfstandig kunnen wonen. Deze opvang biedt rust en geborgenheid voor de bewoners, met daarnaast een zinvolle dagbesteding. Allen zijn CIZ geïndiceerd: naast ondersteunende begeleiding ook activerende begeleiding (60%) en verpleging en persoonlijke verzorging (75%).

Er is weinig verloop als gevolg van het feit dat bewoners vanwege hun beperkte restcapaciteiten vaak niet in staat zijn om zelfstandiger te gaan wonen. Toch kan in sommige gevallen doorstroom gerealiseerd worden naar een vorm van groot groepsbegeleid wonen, alwaar de begeleiding minder intensief is. Helaas zijn voor 2005 voor deze voorziening, evenals voor de woon (train)voorziening geen betrouwbare doorstroomcijfers beschikbaar.

Ad. 5

Deze voorziening wordt vanaf 1 april 2006 volledig gefinancierd door de AWBZ. Het Zorgpension is een woonvoorziening met 24-uurs begeleiding met heldere regels en structuur en een verplichte dagbesteding. Het merendeel van de bewoners stroomt na één jaar door naar een vorm van ambulante begeleid wonen.

Ad. 6

Pension Mijnzicht is onderdeel van de Stichting Zwerfjongeren Limburg (SZL), is gevestigd in Heerlen en vangt jongeren (14 tot 23 jaar) op die onderdak en zorg nodig hebben. Het pension heeft een capaciteit van 30 plaatsen. In 2005 werden 115 jongeren opgevangen, waarvan het overgrote deel (82 %) afkomstig uit de regio Parkstad. Het gros van de jongeren (67 %) verbleef maximaal 3 maanden in het pension, 18 % verbleef langer dan een half jaar. 80 % van de jongeren die in Mijnzicht verbleven was meerderjarig.

Op 7 maart 2006 heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerlen besloten om, te samen met de gemeenten Maastricht en Venlo, aan een onafhankelijk bureau opdracht te verstrekken om onderzoek te verrichten naar de financiële huishouding van Stichting Zwerfjongeren Limburg (SZL).

In 2006 is in drie termijnen subsidie verleend. Daarmee is het signaal afgegeven dat er sprake is van twijfels over de doelmatigheid en rechtmatigheid van de besteding van de subsidies door de SZL, maar dat een gefundeerd oordeel daarover pas geveld kan worden als de onderzoeken zijn afgerond. De vaststelling van de subsidie 2004 en 2005 is aangehouden. Gezien de ongewisse situatie en in afwachting van de afronding van de onderzoeken, is voor 2007 niet voor het gehele jaar, maar slechts voor het eerste half jaar subsidie verleend voor het drie jaar geleden reeds afgesproken aantal van 15 plaatsen.

Overige activiteiten op het gebied van maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

Naast intramurale voorzieningen is er ook een ruim aanbod aan ambulante begeleid wonen dat AWBZ-gefinancierd wordt. Dankzij het ambulante begeleid wonen kunnen mensen eerder uitstromen uit de maatschappelijke opvangvoorzieningen. Bovendien werkt het preventief: door mensen te begeleiden bij het zelfstandig wonen kan voorkomen worden dat zij (weer) dakloos worden en een beroep doen op de maatschappelijke opvang.

Daarnaast is er een project waarin de woningbouwcorporaties problematische huurders inbrengen die door RIMO begeleid worden: het project zeer moeilijk plaatsbaren (ZMP). Dit wordt niet betaald uit Parkstadgelden, maar wordt deels betaald door de woningcorporaties en door elke gemeente in Parkstad afzonderlijk.

Tot slot zijn er diverse dagbestedingstrajecten voor dak- en thuislozen en dak- en thuisloze drugsverslaafden. Deze worden deels door de gemeente Heerlen gefinancierd, deels uit andere bronnen zoals de AWBZ. Dagbesteding is een belangrijke, zo niet onmisbare, schakel gebleken op de weg naar maatschappelijk herstel.

Het terrein verslavingszorg en maatschappelijke opvang is aan vele ontwikkelingen onderhevig, ook landelijk. Dit vergt ambtelijke capaciteit, onderzoek, en veel overleg. Zorg, politie en justitie zijn daarbij belangrijke partners. Operatie Hartslag in de gemeente Heerlen dankt zijn succes aan het gegeven dat repressie en zorg/preventie beide aandacht krijgen. Deze tweesporenaanpak blijkt te werken, maar vraagt veel inzet van alle betrokken organisaties.

In 2007 wordt verder gewerkt aan de regulering van de toegang tot de voorzieningen, aan verbetering van de doorstroom, aan het steeds beter aanpassen van de zorg op de vraag en aan afstemming tussen de diverse organisaties die op het terrein van de maatschappelijk opvang actief zijn. Het in- door- en uitstroomoverleg speelt daarbij een belangrijke rol, evenals het te ontwikkelen cliëntvolgsysteem Zuid-Limburg. De GGD heeft voor de ontwikkeling en uitbouw van deze beide instrumenten opdracht ontvangen.

De pilot/proef met het cliëntvolgsysteem (CVS) heeft gedraaid. Inmiddels zijn aangesloten: RIMO (781 cliënten), SZL (512 cliënten), MOV (437 cliënten), De Klomp (287 cliënten). Het systeem functioneert tot zo ver goed: het haalt de gegevens op uit de systemen van de instellingen en is ook in het raadplegen gebruikersvriendelijk. De GGD gaat nu proberen of het lukt om analyses van in- door en uitstroom te draaien. In 2007 zullen de overige MO-instellingen, de ambulante verslavingszorg en ander instellingen die zich op de doelgroep richten, aangesloten worden. Door het CVS komt, naast de doorstroom, ook aan het licht dat de elektronische cliëntenregistraties soms (te) summier zijn. Men blijkt bijvoorbeeld niet op alle onderdelen/levensgebieden elektronisch te registreren. Uit het CVS komen dus verbeterpunten naar voren. Tenslotte is er veel aandacht nodig voor de landelijke ontwikkelingen op dit terrein. Het ministerie van VWS werkt aan een herijking van de verdeelsleutel voor de middelen maatschappelijke opvang en verslavingszorg. Tevens dient het Plan van Aanpak MO van de G4 doorvertaald te worden naar de situatie van de andere centrumgemeenten. Vanuit de G27 is Heerlen, samen met Zwolle, verantwoordelijk voor het beleidsterrein maatschappelijke opvang en verslavingszorg. Uit dien hoofde is Heerlen lid van zowel de bestuurlijke als de ambtelijke klankbordgroepen. Deze begeleiden het onderzoek rond de herijking van de verdeelsleutel.

De vrouwenopvang biedt opvang en hulp aan mishandelde of met mishandeling bedreigde vrouwen en hun eventuele kinderen. Het zijn vrouwen die zich in een crisissituatie bevinden en of kampen met psychosociale en relationele problemen als gevolg van lichamelijk, geestelijk en of seksueel geweld.

Stichting Blijf van m'n Lijf Heerlen biedt crisisopvang en hulpverlening aan vrouwen en hun kinderen die lichamelijk, seksueel en/of geestelijk mishandeld worden of bedreigd worden met mishandeling.

Daarnaast stelt Blijf van m'n Lijf zich ten doel vrouwenmishandeling te bestrijden middels voorlichting, preventie en samenwerking.

Blijf van m'n Lijf Heerlen biedt een veilig huis op een geheim adres (24-uurs opvang), voor vrouwen uit het gehele land. De opvang is laagdrempelig: er wordt gewerkt met een telefonische intake, opname kan dezelfde dag nog plaats vinden. Het hulpverlenend team is deskundig in hulpverlening na geweld aan vrouwen én kinderen. Er zijn mogelijkheden voor nazorg. In het Blijf van m'n Lijf huis kunnen maximaal 10 vrouwen met kinderen tegelijkertijd opgevangen worden. Jaarlijks worden circa 70 vrouwen en evenzoveel kinderen opgevangen. De gemiddelde opnameduur bedraagt ongeveer 50 dagen.

Naast het Blijf van m'n Lijfhuis kent de stichting drie doorstroomhuizen: zelfstandige woonruimte, ambulante woonbegeleiding en psychosociale hulp op maat. Speciale aandacht is er voor de opbouw van een nieuw veilig sociaal netwerk. Het doorstroomhuis is voor vrouwen die een nieuw bestaan willen opbouwen in onze regio, en voor wie de overgang van (crisis)opvang naar zelfstandig wonen vaak te groot is.

Voor langdurige opvang met intensieve begeleiding, waarbij een geheim adres niet vereist is, wordt veelal verwezen naar Xonar vrouwenopvang in Maastricht. Daarnaast kennen we in onze regio ook opvangvoorzieningen voor tienermoeders (Maastricht, Schinnen).

Waar sta ik in 2010/2011 ?

Een verdere afname van de onveiligheidsgevoelens.

De gemeente draagt, samen met zorgkantoren, woningcorporaties, zorgaanbieders en andere belanghebbenden bij aan het verbeteren van de leefsituatie van dak- en thuislozen en zorgt voor een passend hulpaanbod en huisvesting.

Hoe is de huidige situatie ?

Onveiligheidsgevoelens zijn nog steeds aanwezig mede vanwege zichtbare drugs- en drankoverlast. De corporaties wijzen de aangepaste woningen toe terwijl de deskundigheid en het zicht op de aanpassingsvraag overwegend bij de gemeente ligt.

Wat is anders/beter ?

Voorkomen van dakloosheid. Voor iedereen een passend hulpaanbod en huisvesting. Optimaliseren opvang en begeleiding. Toename van doorstroom in de opvang.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Ontwikkeling van een cliëntvolgsysteem, inventariseren van het huidige aanbod, inventariseren van meldpunten en overlegstructuren, digitaliseren van een sociale kaart, opzetten van een drugmonitorsysteem, vroegsignalering van dreigende dak- en thuisloosheid, verbeteren nazorg bij terugkomst uit detentie- of verslavingskliniek.

Planning.

De planning is nauw verweven met de ontwikkeling en voortgang van het stedelijk kompas. Na een evaluatie zal het stedelijk kompas (Heerlen) moeten uitgroeien tot een regionaal kompas (Parkstad +).

11.6 Huiselijk geweld.

Huiselijk geweld treft jaarlijks vele (dodelijke) slachtoffers. Het is de meest voorkomende vorm van geweld en komt niet alleen voor in de steden maar evenzeer in gebieden met een meer dorps karakter. Huiselijk geweld vraagt om een adequate, bovenregionale aanpak waarbij wordt samengewerkt tussen hulpverleningsinstellingen, opvangorganisaties, politie en gemeenten. Met de Wmo hebben gemeenten nog nadrukkelijker de regierol gekregen aangezien huiselijk geweld expliciet is genoemd in één van de prestatievelden als thema waarop beleid moet worden gevoerd.

De afgelopen jaren is in Zuid Limburg een ketenbenadering ontwikkeld, waarbij tal van maatschappelijke organisaties betrokken zijn, gericht op preventie en de aanpak van huiselijk geweld. Met middelen van de landelijke overheid, Provincie Limburg en gemeenten in Zuid Limburg zijn diverse activiteiten en methodieken ontwikkeld die zijn gebundeld in het Steunpunt Huiselijk Geweld Zuid Limburg. Het Steunpunt huiselijk geweld is vijf dagen per week telefonisch bereikbaar voor burgers (slachtoffers, daders, getuigen) en professionals die (hulp)vragen hebben over huiselijk geweld. Daarnaast worden vanuit het Steunpunt activiteiten opgezet c.q. onderhouden zoals: publieksinformatie, deskundigheidsbevordering voor professionals, preventieactiviteiten, gegevensverzameling. Tevens heeft het Steunpunt een belangrijke taak in het bevorderen van een integrale ketenaanpak van huiselijk geweld gericht op het totale gezinssysteem (slachtoffers én plegers). De activiteiten van het Steunpunt hebben een nauw verband met elkaar en kunnen niet los van elkaar worden uitgevoerd. In die zin moeten alle activiteiten worden gezien als één gezamenlijk product.

Het Steunpunt Huiselijk Geweld werkt nauw samen met de Veiligheidshuizen in de vier politiedistricten, en onderscheidt zich in die zin dat het Steunpunt met name is gericht op burgers die (nog) niet met hulpverlening of politie in aanraking zijn geweest. Het Steunpunt is gericht op het grote percentage burgers (slachtoffers én plegers) dat in het vrijwillig hulpverleningscircuit verder kan worden geholpen. De Veiligheidshuizen richten zich op meerdere doelgroepen, waaronder daders van huiselijk geweld door middel van een persoonsgerichte aanpak. Het gaat dan om daders van huiselijk geweld die na aangifte of melding bij politie al dan niet in de strafrechtketen terechtkomen.

Naar verwachting zal het steunpunt vanaf 2008 deel uitmaken van het basispakket van de GGD. Het Algemeen Veiligheidsbestuur heeft zich hierover in mei 2007 reeds uitgesproken.

De belangrijkste redenen om het Steunpunt huiselijk geweld Zuid Limburg als regionale functie onder te brengen bij de GGD ZL zijn :

- Een regionale aanpak is noodzakelijk om te voorkomen dat alle gemeenten eigen beleid op dit terrein moeten ontwikkelen en mogelijk "het wiel opnieuw gaan uitvinden";
- Veel maatschappelijke organisaties (bijv. vrouwenopvang, politie, GGD) hebben een regionale functie en geen lokale/gemeentelijke functie;
- Een regionale aanpak is efficiënter en effectiever en nieuwe ontwikkelingen, zoals het wetsvoorstel Wet tijdelijk huisverbod, kunnen hierbij worden ondergebracht.

Echter: ook op lokaal niveau dient beleid geformuleerd en uitgevoerd te worden. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de expertise die bij het Steunpunt aanwezig is.

Te denken valt aan: preventie (voorlichting, weerbaarheidstrainingen), (vroeg) signaleren (door onder meer peuterspeelzaalwerk, kinder-en jeugdwerk, scholen, huisartsen., politie), laagdrempelig hulpaanbod voor slachtoffers en daders (maatschappelijk werk, plegergroep).

Doelstelling.

De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat huiselijk geweld een van de meest voorkomende geweldsvormen is. Het thema krijgt dan ook steeds meer aandacht, zowel landelijk als regionaal en lokaal. Regionaal bestaat er reeds sinds 1999 een samenwerkingsverband in Parkstad gericht op een preventieve en integrale aanpak van huiselijk geweld. Een van de belangrijke onderdelen is het Adviespunt Huiselijk Geweld (AHG) Zuid-Limburg. Dit punt fungeert als "voor deur" waardoor het brede hulpverleningsaanbod in de regio met betrekking tot huiselijk geweld beter bereikbaar wordt.

Op lokaal niveau is nog geen beleid met betrekking tot huiselijk geweld gemaakt. Een extra prikkel hiertoe wordt gegeven met de komst van de Wmo. De gemeente krijgt nog meer de regierol toegekend nu huiselijk geweld expliciet is genoemd in prestatievelde 7 als thema waarop beleid moet worden gevoerd.

De doelstelling luidt: vanuit de overtuiging dat ieder mens recht heeft op een veilige thuisbasis, werkt Brunssum samen met alle ketenpartners aan de preventie en aanpak van huiselijk geweld.

Beleidsuitgangspunten.

1. Een sluitende aanpak van huiselijk geweld vereist samenwerking tussen vele instanties, die op lokaal, regionaal en bovenregionaal (schaal Zuid-Limburg) niveau acteren. De gemeente speelt een cruciale rol bij het bevorderen van samenwerking op lokaal niveau. De gemeente neemt de regierol op zich.
2. De aanpak van huiselijk geweld is een structureel beleidsaandachtspunt zowel preventief als curatief.
3. De gemeente brengt de ketenpartners bijeen en stimuleert bindende afspraken te maken om tot een sluitende aanpak te komen en ziet erop toe dat de ketenpartners die afspraken nakomen.

Waar sta ik in 2010-2011 met dit onderwerp ?

Huiselijk geweld zal nooit volledig uitgebannen kunnen worden uit de samenleving. Wel is het mogelijk, wanneer alle maatschappelijke organisaties gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen, het probleem beter te signaleren en zo vroeg mogelijk aan te pakken om escalatie te voorkomen.

Wat is anders/beter ?

1. De gemeente heeft invulling gegeven aan haar regierol en heeft zo ook op lokaal niveau meer zicht en grip op het probleem van huiselijk geweld.
2. Binnen de eigen organisatie vindt er structureel afstemming plaats tussen de betrokken beleidsvelden veiligheid en welzijn en zorg en eventueel andere betrokken beleidsterreinen.
3. De samenwerking met de partners op lokaal, regionaal en bovenregionaal is structureel geregeld.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Er wordt een lokaal beleidskader ontwikkeld voor de aanpak van huiselijk geweld. De uitvoering daarvan wordt krachtadig opgepakt.

Planning van activiteiten per jaar: 2008, 2009, 2010, 2011.

- 2007/2008: Definitieve besluitvorming omtrent inbedding van het Steunpunt Huiselijk Geweld Limburg als basisproduct bij de GGD Zuid Limburg.
- 2008: Opstellen van een Plan van Aanpak en beleidsplan huiselijk geweld.
- 2009/2010: Uitvoering geven aan het beleidsplan huiselijk geweld.
- 2011 : Evaluatie van de uitvoering van het beleidsplan en eventueel actualiseren ervan

11.7 Openbare geestelijke gezondheidszorg.

De OGGZ richt zich op het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.

De openbare geestelijke gezondheidszorg viel tot 1 januari 2007 onder de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid. De taken die tot dit beleidsterrein horen zijn ondergebracht in prestatieveld 8 van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Tot de doelgroep van dit prestatieveld horen groepen mensen die in de marge van onze samenleving leven en minimaal deelnemen aan het maatschappelijk leven. Zij hebben vaak meerdere problemen tegelijk en zijn niet in staat om hulp te vragen en de regie over het eigen leven te voeren. Deze problemen zijn gesignaleerd binnen de volgende groepen:

- dak- en thuislozen;
- mensen met een psychische of psychiatrische hulpvraag die zich zelf niet melden;
- verslaafden;
- geweldsslachtoffers;
- probleemjongeren;
- eenzamen, verwaarloosden, vluchtelingen, prostituees en ex-gedetineerden.

De OGGZ richt zich dus op bepaalde groeperingen waarbij die leven in de marge van onze samenleving. De gemeente heeft tot taak om samen met ketenpartners te zorgen voor:

- het signaleren en bestrijden van risicofactoren;
- het opsporen en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen;
- het in stand houden van een meldpunt.

De activiteiten die verder worden ingezet grijpen in op vier gebieden; preventie, opvang, zorg en maatschappelijk herstel. De gemeente is regievoerder en draagt er in deze hoedanigheid zorg voor dat er afspraken gemaakt worden tussen de betrokken organisaties over de uitvoering van de OGGZ en dat deze worden nageleefd. Om dit te bewerkstelligen is sinds 2005 een regionaal platform OGGZ actief. Dit platform draagt zorg voor afstemming en genereert input voor beleidsontwikkeling. Deze beleidsdoelen staan omschreven in jaarplannen. Actuele beleidsdoelen zijn:

- inventariseren van het OGGZ aanbod;
- inventariseren van meldpunten en overlegstructuren;
- ontwikkelen van een cliëntvolgsysteem;
- digitaliseren van de sociale kaart;
- opzetten van een drug monitor systeem;
- vroegsignalering van dreigende dak- en thuisloosheid;
- verbeteren nazorg bij terugkomst uit detentie of verslavingskliniek;
- protocolleren van de samenwerking bij crisis-interventies.

Een van de korte termijndoelstellingen is het operationeel hebben van een cliëntvolgsysteem. Via dit cliëntvolgsysteem zijn gegevens beschikbaar die gemeenten en instanties helpen bij de ontwikkeling van beleid en gerichte interventies.

Een specifiek onderdeel van de OGGZ is Vangnet. De gemeente financiert de activiteiten die in dit kader worden uitgevoerd in samenwerking met het zorgkantoor. Dak- en thuislozen worden letterlijk op straat opgezocht en toegeleid naar opvang of zorg.

Binnen de OGGZ is sprake van complexe problematiek die raakt aan vele andere gemeentelijk taken en prestatievelden:

- verstrekken bijstandsuitkeringen;
- reïntegratie;
- jeugdbeeld;
- stimuleren van behalen van startkwalificaties;
- veiligheidshuis;
- operatie hartslag.

Planning.

De planning is nauw verweven met de ontwikkeling en voortgang van het regionale projecten. Na evaluatie daarvan zullen lokaal meer initiatieven ontplooid worden.

11.8 Verslavingsbeleid.

De ambulante verslavingszorg richt zich op chronische alcohol- en drugsverslaafden. Kenmerkend voor chronisch verslaafden is de instabiliteit op het gebied van wonen, werken, inkomen en gezondheid. Hierdoor kunnen deze mensen moeilijker dan andere groepen deelnemen aan het maatschappelijk leven. In het kader van de Wmo is elke gemeente verantwoordelijk voor het scheppen van randvoorwaarden, zodat iedereen kan meedoen.

Om dit voor deze specifieke burgers mogelijk te maken is een goede inrichting van de ambulante verslavingszorg noodzakelijk. Hiervan is sprake als ketenzorg mogelijk is waarbij preventie, behandeling, resocialisatie en nazorg evenwichtig aan bod komen. Centrumgemeente Heerlen ontvangt als centrumgemeente hiervoor een doeluitkering van het ministerie van VWS. Dit regiem blijft onder de Wmo hetzelfde.

Doelstelling.

- preventie onder jeugd en jongeren;
- het bestrijden van gezondheidsrisico's bij verslaafden;
- het verbeteren van het sociaal-maatschappelijk functioneren van verslaafden;
- het terugdringen van maatschappelijke neveneffecten, waaronder overlastbestrijding.

Maatschappelijk effect.

Het is van belang voor de verslaafden dat ook zij een goede gezondheid hebben en sociale contacten kunnen aangaan. Dit komt ten goede aan de doelgroep, de burgers en de participatie

Acties.

In het kader van de regionale en lokale aanpak vindt sedert enkele jaren de verstrekking van methadon plaats vanaf een parkeerplaats op de grens van Brunssum en Heerlen. De regionale methadonbus neemt hier op drie dagen per week gedurende een half uur standplaats in en wordt bezocht door ongeveer 30 mensen, woonachtig in Brunssum en Hoensbroek-Noord. Er hebben zich geen incidenten voorgedaan en er zijn tot op heden geen klachten van bewoners ontvangen.

Voorzieningen.

De ambulante verslavingszorg wordt uitgevoerd door de Mondriaan Zorggroep. Sinds een aantal jaren is het vroegere CAD (Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs) hier onderdeel van. Dit heeft als voordeel dat er nu beter samenwerking gerealiseerd kan worden met de klinische zorg, maar ook met de geestelijke gezondheidszorg.

In onze regio vinden de volgende activiteiten plaats:

- *ambulante sociaal-medische en psychosociale zorg*

Hieronder valt zowel de individuele zorg als groepsgewijze behandeling.

Mensen worden geholpen hun verslaving onder controle te krijgen en hun leven weer op te bouwen, hun sociale netwerken te herstellen enz.

- *methadonverstrekking*

Deze vindt plaats vanuit een nieuwe, zeer moderne methadonbus. De methadonverstrekking op zichzelf is een AWBZ-voorziening. Heerlen heeft er echter voor gekozen aanvullend de verstrekking per bus te financieren. Hiermee wordt een spreiding van de eventuele overlast bereikt en is de methadon voor iedereen bereikbaar, zonder dat er gereisd hoeft te worden.

- *heroïneverstrekking*

Deze regio is één van de zes regio's waar al jarenlang het heroïne-experiment wordt uitgevoerd. Ca. 30 mensen krijgen onder medische begeleiding heroïne verstrekt. Inmiddels is dit jaar heroïne erkend als medicijn, waardoor er geen sprake meer is van een experiment-status.

- *de Heihof*

Dit ecologisch landbouwproject in Landgraaf biedt dagbesteding aan verslaafden.

- *de gebruiksruijnte in de dag- en nachtopvang*

In de gebruiksruijnte zijn verpleegkundigen aanwezig. Hier wordt ook zorg gedragen voor de medische verzorging van verslaafden, vaccinaties, soa-controles enz.

- *vangnet en veldwerk*

De mensen van vangnet en veldwerk hebben als belangrijkste taak het signaleren en opsporen van mensen die hulp nodig hebben en hen toeleiden naar de zorg.

- *preventie*

In het kader van preventie worden diverse activiteiten uitgevoerd. Bekende dingen, zoals het project "gezonde school en genotmiddelen", maar ook nieuwe zoals hulp voor kinderen van verslaafde ouders, outreachende hulp voor risico-jongeren enz.

Waar sta ik in 2010/2011 ?

Versterken van verslavingspreventie bij jeugd en jongeren. Goede inrichting van de ambulante verslavingszorg. Toename sociaal-maatschappelijke participatie.

Hoe is de huidige situatie ?

Momenteel is sprake van een goede samenwerking tussen de ketenpartners. Zowel de individuele zorg al groepsgewijze behandeling loopt voorspoedig. De nieuwe, moderne, methadonbus bezoekt 3 x wekelijks de cliënten in Brunssum.

Wat is anders/beter ?

Afname van verslaving onder jeugdigen en jongeren v.w.b. tot drugs- roken en alcohol.

Voorkomen van schulden bij jongeren. Stimuleren van verstandig budgetten bij jongeren. Toename van nazorg- en resocialisatietrajecten voor veelplegers.

Wat moet gebeuren om dat resultaat te bereiken ?

Meer voorlichting en preventie. Intensievere samenwerking tussen gemeenten en ketenpartners.

Planning.

De planning is nauw verweven met de ontwikkeling en voortgang van het regionale projecten. Na evaluatie daarvan zullen lokaal meer initiatieven ontplooid worden.

11.9 Begroting 2007 als basis.

product	omschrijving	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2005	Werkelijke uitgaven van het dienstjaar 2006	Geraamde uitgaven van het dienstjaar 2007
140300	Openbare Orde en Veiligheidsbeleid	-	-	17.365
	subtotaal prestatieveld 7	-	-	17.365
	n.v.t.	-	-	-
	subtotaal prestatieveld 8	-	-	-
620110	Regionale maatschappelijke voorzieningen	6.277	11.641	-
620140	Verslavingsbeleid	6.277	-	-
	subtotaal prestatieveld 9	12.553	11.641	-

12 COMMUNICATIE.

12.1 Inleiding.

Communicatiedoelstellingen.

Het informeren van de inwoners van Brunssum over de mogelijkheden en voorzieningen die de Wmo biedt; het bevorderen van het gebruik van deze mogelijkheden en voorzieningen; het toeleiden van (potentiële) gebruikers naar de juiste loketten.

Daarnaast dient (de uitvoering van) het beleid gedragen te worden door het "maatschappelijk middenveld": organisaties die de belangen van de burgers/gebruikers vertegenwoordigen. De Wmo Raad speelt hierin een centrale rol. Bij het ontwikkelen en het inzetten van communicatiemiddelen zal de Wmo Raad nauw betrokken moet worden.

12.2 Communicatieplan.

Doelgroepen.

Inwoners van Brunssum;

Wmo-Raad;

Media.

Communicatiemiddelen:

Structurele informatievoorziening.

- gemeentepagina:

De gemeente bereikt de eigen inwoners via een vaste gemeentepagina in het huis-aan-huisblad Parelnieuws. Dit medium is geschikt voor het brengen van *nieuws*, van dynamische informatie. Berichten op de gemeentepagina worden standaard ook naar de pers (lokale en regionale media) gestuurd, voor een maximale verspreiding.

- gemeentelijke website:

Via de gemeentelijke website (www.brunssum.nl) wordt statische informatie verstrekt over de producten/voorzieningen die onder de Wmo vallen (via een blokje "actueel" kan hier tevens dynamische informatie worden geplaatst). Deze informatie kan zowel per product/voorziening als per doelgroep worden georganiseerd.

Naast "productinformatie" bevat dit gedeelte van de website links naar relevante maatschappelijke organisaties. Het is te overwegen om de Wmo Raad een eigen plek te geven in deze omgeving.

Incidentele informatievoorziening.

In januari 2008 verschijnt een tweede "Wmo-krant", in vervolg op de eerste Zorgkrant die in december 2006 verscheen en betrekking had op de prestatievelden 3 en 6. De tweede Wmo-krant zal informatie verschaffen over alle prestatievelden. Doelgroep zijn de inwoners van Brunssum. De inhoud van de krant zal worden samengesteld in nauw overleg met de Wmo Raad.

Specifieke informatievoorziening.

Voor een aantal doelgroepen is een specifieke informatievoorziening nodig of wenselijk. Voor een deel is deze communicatie al geïnstitutionaliseerd (bijvoorbeeld overleg met de Wmo Raad). Daarnaast kan de wens zich voordoen om, per prestatieveld of specifieke doelgroep (bijvoorbeeld mantelzorgers, vrijwilligers, professionals actief in de verslavingszorg, onderwijs of opvang), gerichte communicatiemiddelen te ontwikkelen (brief, informatiebijeenkomsten, workshops, e.d.)

13 FINANCIËN.

13.1 Financieel overzicht.

De financiële overzichten in de *paragrafen 5.5, 6.6, 7.6, 8.6, 9.6, 10.11 en 11.9* zijn de integrale budgetten m.b.t. de begroting 2007. Met integraal wordt hier bedoeld de kosten van derden, subsidies, kapitaallasten (rente en afschrijving) alsmede kosten eigen personeel.

In *bijlage C* worden de werkelijke uitgaven in het dienstjaar 2006 alsmede de geraamde uitgaven in 2007 over alle prestatievelden van de Wmo weergegeven. De hier opgenomen budgetten zijn de budgetten/uitgaven exclusief de kosten eigen personeel en kapitaallasten. In deze bijlage staat ook vermeld "externe uitgaven", dus kosten derden, subsidies, personeel van derden etc.

13.2 Samenwerking.

In het kader van de overheveling van middelen van ex-AWBZ subsidieregelingen naar de afzonderlijke gemeenten per 1 januari 2007 is het van belang om regionaal af te stemmen teneinde versnippering te voorkomen.

Het gaat daarbij om de middelen afkomstig uit de volgende voormalige regelingen:

- coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (CVTM);
- collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg (CPGGZ);
- zorgvernieuwingsprojecten geestelijke gezondheidszorg (ZVP).

De gemeente Heerlen zal hierin, conform gemaakte afspraken en als centrumgemeente, het voortouw nemen. Het nu nog onbekende budget dat beschikbaar komt ten gevolge van de subsidieregelingen zal gereserveerd dienen te worden voor dezelfde doelen en vervolgens structureel toegevoegd moeten worden aan de middelen voor de betreffende prestatievelden. Momenteel wordt een voorstel daartoe voorbereid dat eind 2007 in het portefeuillehoudersoverleg Wmo wordt behandeld. De definitieve voorstellen zullen aan de colleges in de regio ter besluitvorming worden voorgelegd. Vooralnog wordt uitgegaan van een beleidsarme overgang voor de jaren t/m 2009 hetgeen impliceert dat, in afwachting van nader beleid, alleen gesubsidieerde instanties zoals Steunpunt Mantelzorg, Ruggesteun alsmede Oppas- en Thuiscentrale tot en met 2009 voor subsidie in aanmerking komen.

13.3 Wmo-budget voor huishoudelijke hulp en PGB vanaf 2008.

Het Wmo-budget 2008 voor huishoudelijke hulp en PGB is, ingevolge de septembercirculaire van 2007, verhoogd met € 245.000 naar in totaal € 3.972.000 (excl. de compensatiebijdragen). Hierdoor wordt het eerder verwachte tekort van de junicirculaire enigszins beperkt.

Voor 2008 en 2009 geldt nog wel een compensatieregeling (onderdeel van de algemene uitkering). Voor 2008 bedraagt deze compensatie € 326.000 en voor 2009 € 163.000.

Rekening houdend met de bovengenoemde compensatiebedragen bedraagt het Wmo-budget achtereenvolgens:

€ 4.298.000 (in 2008);

€ 4.135.000 (in 2009) waarna het budget vanaf 2010 jaarlijks uitkomt op:

€ 3.972.000 (prijspeil 2007).

BIJLAGE A Lijst van afkortingen

AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBAG	Besluit Bijdrage AWBZ Gemeenten
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BMV	Brede Maatschappelijke Voorziening
BOS-impuls	Buurten Onderwijs Sport
BSI	Breedtesportimpuls
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centra voor Jeugd en Gezin
CP-GGZ	Collectieve Preventie Geestelijke Gezondheidszorg
CVTM	Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg
DBWZ	Diensten bij Wonen met Zorg
EKD	Elektronisch Kinddossier
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GSB	Grote Steden Beleid
HbH	Hulp bij het Huishouden
ISD-BOL	Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf
ISV	Investeringssubsidies Volkshuisvesting
LSES	Lage Sociaal Economische Status
MO/VB	Maatschappelijke Opvang / Verslavingsbeleid
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OTC	Oppas- en thuishulpcentrale OZL
PGB	Persoonsgebonden budget
PL	Parkstad Limburg
PV	Prestatieveld (binnen de Wmo)
PvA	Plan van Aanpak
RIBW	Regionaal Instituut Begeleid Wonen
RIMO	Regionale Instelling Maatschappelijke Opvang
RSU-JGZ	Regeling Specifieke Uitkering Jeugdgezondheidszorg
SZL	Stichting Zwerfjongeren Limburg
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VTA	Vorming, training en advies
VWO	Voortgezet Wetenschappelijk Onderwijs
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid Welzijn en Sport
VZ	Verslavingszorg
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wvg	Wet voorzieningen gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen Welzijn Zorg
ZMP	Zeer Moeilijk Plaatsbaren
ZVP GGZ	Zorg vernieuwingsprojecten Geestelijke Gezondheidszorg

BIJLAGE B Voorbeelden van regionale samenwerking op de verschillende prestatievelden

Voorbeeld 1 Sociale cohesie en leefbaarheid (prestatieveld 1).

Sociale cohesie.

Sociaal = betrekking hebbend op de menselijke samenleving of maatschappelijk.

Cohesie = verband of samenhang.

Dus sociale cohesie betekent letterlijk de samenhang in de samenleving. Of vrij vertaald: het "wij-gevoel" in de wijk of buurt. Is de sociale cohesie in een buurt sterk, voelt men zich verbonden met elkaar, betrokken bij elkaar en verantwoordelijk voor elkaar.

Leefbaarheid.

Leefbaarheid = De mate waarin iets geschikt is om erin of ermee te leven.

Voor velen is een sociale cohesie ook een belangrijke voorwaarde voor een leefbare buurt: mensen helpen elkaar (mantelzorg), sporten samen, nemen deel aan buurtactiviteiten. Een sterke sociale cohesie heeft een gunstige invloed op voorzieningen, denk aan vrijwilligers die gemeenschapshuizen runnen, verenigingen dragen, speeltuinen exploiteren, enzovoorts.

Wat bepaalt de leefbaarheid van een kern, wijk, buurt (reikwijdte) ?

- Huisvesting/woningen: woningen voldoen aan een bepaalde behoefte zoals seniorenwoningen, starterswoningen, zowel koop- als huurwoningen in diverse prijsklassen.
- Samenstelling bevolking: verhoudingen jong en oud, allochtoon en autochtoon.
- Woonomgeving: groenvoorzieningen, onderhoud openbare weg, natuur.
- Voorzieningen: scholen, kinderopvang, sport, ontspanning, welzijnsvoorzieningen, zorg, uitgaan/horeca, winkels, bancaire voorzieningen,
- Veiligheid: verkeerssituaties, verlichting, sociale controle, politie en/of toezichthouders.
- Financiële positie/inkomen/werkgelegenheid

Wanneer is een buurt leefbaar ?

Afhankelijk van individuele behoeften. En hoe kom je daar dan achter? Door het te vragen. Vraaggericht aanbod.

Maar er moeten wel een aantal basisvoorwaarden worden voldaan: huisvesting, veiligheid en "primaire voorzieningen" zoals bancaire voorzieningen en winkel voor dagelijkse levensbehoeften.

Verantwoordelijk voor leefbaarheid en sociale cohesie.

Gemeente en professionele instellingen (leveren de randvoorwaarden) én de burger én ondernemers, die initiatieven moeten oppakken, dragen/in stand houden. Dus: aansluiten op de vraag en initiatieven die door de burgers genomen worden en dit ook stimuleren.

Regionale samenwerking.

Elke gemeente individueel is primair verantwoordelijk voor dit prestatieveld. Maar op twee gebieden is samenwerking noodzakelijk: WWZ en DBWZ.

De visie voor WWZ is namelijk:

Voor het beleids- en uitvoeringsproces met betrekking tot de naar de toekomst toe te treffen voorzieningen in het kader van wonen, welzijn en zorg vormt de levensloopbenadering het leidend principe. De levensloopbenadering houdt in dat de (stads)wijken en (dorps)kernen levensloop-bestendig dienen te zijn.

Het woningaanbod en het voorzieningenniveau krijgt zo vorm worden dat aan de inwoners - ongeacht in welke levensfasen zij verkeren en ongeacht hun individuele en sociale situatie - optimale mogelijkheden worden geboden voor alle vormen van fysieke en geestelijke activiteit en zelfontplooiing.

Hiervoor is samenwerking en afstemming van de activiteiten noodzakelijk, op basis van gelijkwaardigheid en vanuit eigen verantwoordelijkheid, tussen partijen die werkzaam zijn op een of meerdere (deel)gebieden van wonen, welzijn en zorg,

Levensloopkarakter is geen statisch maar een dynamisch gegeven dat door middel van - op grond van plaatsvindende ontwikkelingen tussentijds bij te stellen - gemeentelijke uitvoeringsplannen moet worden gerealiseerd. Deze uitvoeringsplannen dienen uiteindelijk elk voor zich (lokaal) en in hun totaliteit (regionaal) in voornoemde levensloopbestendigheid te resulteren.

Als dit niet op regionaal niveau wordt afgestemd, vindt zoveel overlap van voorzieningen plaats, dat sprake zal zijn van verspilling. Vandaar ook dat de subsidieregelingen samenwerking eisen.

Diensten bij wonen met zorg (DBWZ) sluit hierbij aan.

Voorbeeld 2 Voortijdig schoolverlaten (prestatieveld 2).

Onderdelen	Regionale uitwerking
Maatschappelijk effect	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terugkeer voortijdig schoolverlaters naar onderwijs, opleiding of een combinatie van werk en opleiding. 2. Verminderen van verzuim en uitval van leerlingen. 3. Daling aantal jongeren dat zonder startkwalificatie voor toetreding tot de arbeidsmarkt het onderwijs verlaat. 4. Verhogen aantal jongeren dat onderwijs of opleiding op het niveau krijgt dat aansluit bij zijn/haar capaciteit. 5. Verhoging van het perspectief op arbeid voor jongeren. Optimaliseren opleidingsniveau regionaal arbeidspotentieel.
Doel (korte en lange termijn)	Lange termijn doelstelling: Sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten gericht op behalen startkwalificatie (minimaal MBO niveau 2, HAVO, VWO). Verbeteren van de match tussen opleidingsaanbod onderwijs en vraag arbeidsmarkt. Verhogen gemiddeld opleidingsniveau. Korte termijn doelstelling: Versterken van adequate zorgstructuren in en om het onderwijs in samenspraak met het onderwijsveld en de hulpverleningsorganisaties, enerzijds gericht op voorkomen van schooluitval en verzuim, anderzijds op het optimaliseren van de onderwijskansen van jongeren.
Doelgroep	In de gemeente/regio woonachtige en schoolgaande jongeren in de leeftijdscategorie van 4 tot 23 jaar.
Acties	Continuering sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten gestuurd door Stuurgroep VSV en Stuurgroep RETOUR.
Middelen	De financiering van de maatregelen ten behoeve van de sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten vindt, mede afhankelijk van de overeengekomen taak en rol, langs meerdere wegen plaats. Bureau VSV ontvangt inkomsten uit 3 bronnen, waarbij voor 2008 de volgende bedragen zijn geraamd: 1 ^e . subsidie van de landelijke overheid : € 695.773 waarvan € 381.914 uit GSB-gelden van de gemeente Heerlen; 2 ^e . bijdragen van de gemeenten: € 712.033 waarvan € 83.525 van Brunssum; 3 ^e . inkomsten uit projecten: € 331.000.
Geografisch gebied	Regio Parkstad/Nuth
Aanpalende gemeentelijke beleidsterreinen	<ul style="list-style-type: none"> • Educatie: Gemeente Heerlen (GSB) en Parkstad Limburg (Kenniss, Onderwijs en Arbeidsmarkt • Onderwijsbeleid • Sociale zaken en werkgelegenheid
Tijdpad (fasering)	Voortzetting en versterking regionaal overeengekomen aanpak VSV en RETOUR
Evaluatie	Jaarlijks via inhoudelijke rapportages van het Bureau VSV en het Samenwerkingsverband RETOUR.

Voorbeeld 3 Preventief jeugd beleid (prestatieveld 2).

Inleiding.

Op het gebied van regionale samenwerking Wmo voor prestatieveld 2 is aangegeven dat er de volgende mogelijkheden zijn:

1. Bureau jeugdzorg (BJZ)
2. Elektronisch kinddossier (EKD)
3. Integrale jeugdgezondheidszorg (iJGZ)
4. Samen starten
5. Voortijdig schoolverlaten (VSV)
6. Centra voor Jeugd en Gezin (CJG)
7. Onderwijs

VSV is hiervoor uitgewerkt. Voor BJZ zullen wij kort beschrijven, maar verder buiten beschouwing laten. BJZ is een taak en verantwoordelijkheid van de provincie. Onderwijs is ook een samenwerkingspartner, maar een te breed begrip om in dit kader uit te werken.

In het navolgende gaan wij in op samenwerking op het gebied van JGZ, waarvan samen starten, EKD en CJG onderdeel uitmaken

Jeugdgezondheidszorg (JGZ).

JGZ richt zich op jeugd in de leeftijd van 0-19 jaar. De JGZ voor 0-4 jarigen is binnen PL ondergebracht bij Meander JGZ (het voormalige consultatiebureau voor zuigelingen en peuters). De JGZ voor 4-19 jarigen ligt bij de GGD-ZL. De wettelijke basis is de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) en het (daarvan afgeleide) Besluit jeugdgezondheidszorg. De gemeente krijgt voor de JGZ 0-4 jaar middelen in de vorm van een doeluitkering (RSU-JGZ; uniform deel) en betaalt uit eigen middelen het maatwerkdeel, waarvoor vanaf 2003 middelen aan het gemeentefonds zijn toegevoegd. De JGZ 4-19 jaar wordt sinds de instandhouding van de GGD betaald door de gemeente uit de algemene middelen.

Samen Starten.

In 2006 is de zogenoemde "motie Verhagen" aangenomen, waarmee is besloten dat gemeenten voor preventief jeugd beleid € 50,00 per pasgeborene krijgen. Daarvoor is in PL het project "samen starten" in het leven geroepen. Kort samengevat komt "samen starten" erop neer dat alle kinderen regelmatig gevolgd worden om opvoedingsproblemen te signaleren. Als dergelijke problemen zich voordoen zal een aantal ketenpartners (zoals GGD, bureau Jeugdzorg, AMW, etc.) worden ingeschakeld. Een en ander uiteraard met inachtneming van de privacyregelgeving. Met deze aanpak ontstaat een snellere en eerdere signalering van opvoedingsproblemen. Wetenschappelijk is aangetoond dat vroegsignalering zijn vruchten afwerpt in het latere leven van het kind.

Elektronisch Kinddossier.

Het project "samen starten" maakt de weg vrij voor een volgende ontwikkeling: het EKD. Het EKD is een database die beheert zal worden door de uitvoerders van de JGZ (i.c. dus Meander JGZ en de GGD-ZL; onderdeel JGZ). Vanaf geboorte tot de leeftijd van 19 jaar worden alle JGZ-gegevens opgeslagen in het EKD. In dat EKD is ook te zien of kinderen zijn doorverwezen naar bijvoorbeeld jeugdzorg, kinderpsycholoog, AMW, etc. (de verwijsindex). Het is de bedoeling dat uiteindelijk diverse instanties (zoals politie, justitie, AMW, jeugdzorg, etc.) deze verwijsindex kunnen raadplegen, opdat in één oogopslag is te zien welke instantie werken met het kind.

Er bestaat nog geen wettelijke borging van het EKD, maar het Rijk heeft samen met de koepels (Actiz, GGD Nederland en VNG) afgesproken dat het EKD zal worden ingevoerd. Omdat de gemeenten de regisseur zijn van de JGZ (lees: alle middelen heeft) moeten de gemeenten ook zorgen voor de

implementatie van het EKD. Zie het maar zo: de uitvoerders van de JGZ 0-19 jaar in PL moeten een nieuw administratiesysteem invoeren en de gemeenten moeten dat betalen.

De vragen die zich hierbij voordoen zijn:

- Welke voordelen hebben gemeenten hierbij ?
- Waar betalen zij dit van ?
- Welke gegevens willen de gemeenten voor hun lokaal gezondheidsbeleid en preventief jeugdbeleid putten uit het EKD ?
- Welke rol heeft de gemeente bij de invoering ?

Genoeg stof om gezamenlijk op te trekken.

iJGZ en CJG.

Integrale Jeugdgezondheidszorg komt in eerste instantie voort uit het feit dat binnen PL twee organisaties verantwoordelijk zijn voor de JGZ (zie boven). Maar inmiddels hebben gemeenten een steeds belangrijker (regisseurs)rol voor preventief jeugdbeleid en daarmee is JGZ ook een belangrijke ingang geworden om risicojongeren op te sporen en te volgen. Het EKD is daarvoor een instrument, maar ook het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) past daarin. Het CJG is een soort loket dat als vraagbaak dient voor alle ouders en jeugdigen op het gebied van opvoeding en gezondheid van jeugd. Ook daar zal de gemeente uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor de invoering.

Conclusie.

Hoewel JGZ het startpunt is, voornamelijk vanwege het feit dat JGZ nagenoeg alle jeugdigen ziet, gaat het om preventief jeugdbeleid. Zowel voor JGZ (vanuit de WCPV) als voor het preventief jeugdbeleid (vanuit de Wmo) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de in- en uitvoering. Gelet op het grote werkgebied van de ketenpartners daarin, maar zeker ook vanwege de noodzakelijk omvang om doeltreffend te kunnen werken, is samenwerking noodzakelijk.

Voorbeeld 4 Mantelzorg (prestatieveld 4).

Onderdelen	Regionale uitwerking
Maatschappelijk effect	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mantelzorgers behouden voldoende financiële draagkracht gedurende de tijd dat zij zorg verlenen. 2. De zelfredzaamheid van mantelzorgers wordt ondersteund door een gevarieerd aanbod aan ondersteuningsmogelijkheden die gericht zijn op het bewerkstelligen van een balans tussen draaglast en draagkracht van mantelzorgers. 3. Mantelzorgers worden gefaciliteerd door een gevarieerd aanbod aan ondersteuningsmogelijkheden dat gericht is op het bevorderen van de sociaal-maatschappelijke participatie van mantelzorgers.
Doel (korte en lange termijn)	<p>Lange termijn doelstelling: zorg dragen voor infrastructuur die het mensen mogelijk maakt om zonder drempels langdurig zorg te verlenen aan een naaste.</p> <p>Korte termijn doelstelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - financiering mantelzorg rond krijgen (procesdoel) - regionaal Plan van Aanpak opstellen met betrekking tot het aanbod aan ondersteuningsmogelijkheden (maatschappelijk doel)
Doelgroep	Mantelzorgers
Acties	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtelijk overleg om de besluitvorming over financiering voor te bereiden - Besluitvorming financiering in bestuurlijke route - Regio overleg over aanbod ondersteuningsmogelijkheden, etc.
Middelen (o.a. financiën)	<p>Binnen de Wmo-uitkering zijn middelen beschikbaar voor mantelzorgondersteuning. Op basis van een objectief verdeelmodel moet najaar 2007 berekend worden welke budgetten binnen Parkstad beschikbaar zijn. Het budget 2007 was als volgt opgebouwd:</p> <p>Gemeente Budget</p> <p>Brunssum € 37.236</p> <p>Heerlen € 283.870</p> <p>Kerkrade € 54.531</p> <p>Landgraaf € 46.750</p> <p>Nuth € 90.700</p> <p>Onderbanken</p>

	<p>€ 3.242</p> <p>Simpelveld € 5.339</p> <p>Voerendaal € 4.676</p> <p>Parkstad € 526.344</p> <p>Wanneer het budget 2007 wordt overgenomen en indicatief is voor 2008 dan wordt voorgesteld om zorg te dragen voor een verdeling van maximaal € 490.700 voor centrale coördinatie vanuit het Steunpunt / OTC / Ruggesteun / Buddyzorg Limburg. Deze middelen volstaan om de begroting sluitend te kunnen vormgeven. Mogelijk kan door intensieve samenwerking worden geïnvesteerd in een professionalisering van de mantelzorgondersteuning in de regio. De overige middelen ad. € 35.644 kunnen via een verdeelsleutel worden toegekend aan de individuele Parkstadgemeenten, bijvoorbeeld op basis van het aantal inwoners per gemeente.</p>
Geografisch gebied	Regio Parkstad
Tijdpad (fasering)	Najaar 2007 helderheid over financiering Voorjaar 2008 Plan van Aanpak aanbod en toename
Evaluatie	Periodiek

Overzicht financiën steunorganisaties 2007.

Organisatie	CvtM middelen 2006	Wmo middelen 2007
Steunpunt Mantelzorg Parkstad Limburg	€ 118.000	€ 118.000
Oppas- thuishulpcentrale Oostelijk Zuid Limburg	€ 165.870	€ 165.870
Stichting Ruggesteun	€ 85.000	€ 85.000
Buddyzorg Limburg	€ 90.700	€ 90.700
Stichting Horizon Vriendendienst	Onbekend	Onbekend
Vriendendienst stichting Horizon	Onbekend	Onbekend
Praktische thuishulpcentrale Radar	Onbekend	Onbekend
Platform Mantelzorgers Limburg	Onbekend	Onbekend
Nederlandse Rode Kruis	Onbekend	Onbekend
De Zonnebloem	Onbekend	Onbekend
Totaal	€ 459.570	€ 459.570

Voorbeeld 5 Bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer (prestatieveld 5).

Inleiding.

De invulling van de verschillende prestatievelden van de Wmo is een zaak van elke individuele gemeente. Maar er zijn onderdelen van prestatievelden die beter op grotere schaal geregeld kunnen worden. Redenen daarvoor zijn dat de gemeente te weinig omvang kan genereren om het zelf te regelen, ketenpartners bovengemeentelijk opereren, gemeentelijke budgetten te klein zijn om efficiënte afspraken te maken, de centrumgemeente beschikt over de budgetten, etc. etc. Voor prestatieveld 5 zijn door de stuurgroep Wmo drie taakvelden aangegeven die zich lenen voor samenwerking c.q. waarop samenwerking noodzakelijk is, te weten:

1. regiotaxi / collectief vervoer
2. gemeenschappelijke sociale diensten (zoals BOL en KOMPAS)
3. armoedebeleid, schuldhulpverlening, voedselbank en kledingbank

Uit deze drie taakvelden wordt duidelijk dat er overlap bestaat met andere prestatievelden (zoals taakveld 1. dat deels als een Wmo-voorziening onder prestatieveld 6 kan worden gevat), dat niet alle gemeenten van i.c. de regio Parkstad Limburg hiervan gebruik zullen willen en kunnen maken (zoals de samenwerking van sociale diensten) en lokale invulling mogelijk moet zijn (zoals bijvoorbeeld dat schuldhulpverlening per gemeente verschilt).

Toelichting.

Prestatieveld 5 is het zeer brede terrein van algemene maatregelen die ten goede kunnen komen aan iedereen, zonder dat men zich daartoe specifiek tot de gemeente hoeft te wenden. Het gaat erom dat er maatregelen worden getroffen die in het voordeel zijn van mensen met beperkingen en met chronische (psychosociale) problemen. Dat mensen die niet tot deze doelgroep behoren ook baat daarbij kunnen hebben is een bijkomend voordeel.

Voor deze invalshoek van het beleid wordt ook wel de term "inclusief beleid" gebruikt. Bij het opstellen van beleid, houdt je rekening met dit prestatieveld. Het uitgangspunt is dat problemen zoveel mogelijk worden opgelost met algemene maatregelen als dat kan en dat slechts specifieke maatregelen worden genomen als dat moet.

Omschrijving.

Het gaat hier om een breed scala van mogelijke maatregelen. Grofweg kunnen vier factoren worden aangeduid die de deelname aan het maatschappelijk verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking kunnen bevorderen:

1. Toegankelijkheid woningen, woonomgeving, openbare ruimten en openbaar vervoer. Dit gaat best ver, omdat het impliceert dat in de ontwikkeling van gemeentelijk beleid integraal moet worden gewerkt/gedacht. Dus geen bestemmingsplan of bouwvergunning meer zonder dat gedacht is aan aangepaste woningen, geen wegen meer zonder goede ontsluitingen, geen parken meer zonder aandacht voor veiligheid, etc. Vergelijk het maar met de verplichting in de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV) dat de gemeente bij elk bestuursbesluit moet toetsen of ook gezondheidsaspecten zijn meegenomen.
2. Toegankelijkheid collectieve voorzieningen en activiteiten. Hier gaat het niet alleen om fysieke toegankelijkheid (dus hellingbanen, automatische deuren, etc.), maar ook om bereikbaarheid / mogelijkheid om er gebruik van te maken. Wie kan gebruik maken van voorzieningen van de Wmo, maar ook schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, etc.? Een recent voorbeeld is het volgende: Bij de vraag of iemand een vervoersvoorziening kan krijgen als Wmo-voorziening, wordt een inkomenstoets toegepast. Als het inkomen te hoog is, toetsen zij niet meer inhoudelijk en wordt een aanvraag dus afgewezen. Gevolg is dat mensen geen indicatie hebben en ook geen gebruik kunnen maken van andere voorzieningen (zoals Valys of het pasjessysteem van Regiotaxi). De vraag doet zich dan voor: Is het eerlijk / legitiem dat je mensen een indicatie (lees: voorziening) onthoudt, simpelweg omdat het inkomen te hoog is. Het inkomen doet immers niets af aan een mogelijke beperking bij de aanvrager (en dus indicatie). De hoogte van het inkomen zou hooguit kunnen betekenen dat de bijdrage hoger is, maar niet dat voorziening niet toegankelijk is.
3. Specifieke voorzieningen en activiteiten op maat. Dit is toegespitst op doelgroepen. Mensen met beperkingen bieden wij voorzieningen en activiteiten die speciaal voor hen bedoeld zijn. Maar doelgroepen zijn bijvoorbeeld te klein voor één gemeente om er iets voor te kunnen betekenen. Door samenwerking zou het wel kunnen. Denk hierbij ook aan het provinciale initiatief tot de inrichting van Centra voor gezond leven (consultatiebureau voor ouderen).
4. Individuele voorzieningen (prestatieveld 6). Verstrekking van individuele voorzieningen is een verantwoordelijkheid en taak van elke individuele gemeente. Maar inkoop kan heel wat voordeliger als je het samen doet.

De gemeente heeft een grote beleidsvrijheid betreffende de aard en de inhoud van de te nemen maatregelen.

Per samenwerkingstaakveld.

Regiotaxi / collectief vervoer.

Dit valt uiteen in twee onderdelen:

- openbaar vervoer
- geïndiceerd vervoer

Openbaar vervoer:

Openbaar vervoer is een provinciale taak, maar heeft wel direct invloed op de deelname aan het maatschappelijk verkeer. Daarmee heeft de gemeente een taak. Samenwerking kan zich met name richten op de vraag hoe voorzieningen ontsloten zijn. Brengen wij de mensen naar de voorziening, of brengen wij de voorziening naar de mensen? Vanuit dit prestatieveld is de proef met gratis openbaar vervoer voor 65-plussers heel goed te verdedigen, terwijl openbaar vervoer geen taak voor de gemeente

is. Het geeft ook meteen aan dat samenwerking op dit gebied absoluut noodzakelijk is, omdat bijvoorbeeld gratis openbaar vervoer voor één gemeente (hoe groot ook) niet realiseerbaar is.

Geïndiceerd vervoer:

Regiotaxi is niet per definitie geïndiceerd vervoer. Elke inwoner van Limburg kan gebruik maken van Regiotaxi, maar geïndiceerde mensen krijgen korting. Die indicatie wordt gesteld door de gemeente, terwijl Regiotaxi onder verantwoordelijkheid van de provincie valt. Afstemming tussen gemeenten is dan ook noodzakelijk ten einde geen rechtsongelijkheid te veroorzaken.

Gemeenschappelijke sociale diensten.

De samenwerking op dit vlak ligt niet alleen bij de samenvoeging van de uitvoeringsinstelling voor de WWB c.a., maar ook op afstemming van bijzondere bijstand. Kent elke gemeente de "extra-geldregeling" of de "CZGO-regeling (chronisch zieken, gehandicapten en ouderen)" ? Zo niet, dan komt het vreemd over bij inwoners dat de ene gemeente geld bijdraagt voor het lidmaatschap van de sportvereniging en de andere niet.

Armoedebeleid.

Ook bij armoedebeleid geldt dat afstemming met name bedoeld is om rechtsongelijkheid weg te nemen. Hier ligt een duidelijke relatie naar de sociale dienst, hoewel het armoedebeleid veel meer omvat dan verstrekking van bijzondere bijstand.

Wat schuldhulpverlening betreft is samenwerking met name ook nodig omdat er maar één instelling is die schuldhulptrajecten mag aanbieden, namelijk de Kredietbank Limburg (KBL). Betaalde schuldhulpverlening is bij wet verboden. De KBL is een monopolist met een gemeenschappelijke regeling als organisatievorm. Maar er is nog een lange weg te gaan vooraleer de KBL efficiënt werkt.

Voedselbank en kledingbank zijn particuliere initiatieven die vele bijdragen krijgen, ook van gemeenten. Maar strikt genomen ondermijnen gemeenten hun eigen beleid als zij bijdragen leveren aan dergelijke initiatieven. Hoe kunnen gemeenten dat afstemmen?

Voorbeeld 6 Maatschappelijke opvang, huiselijk geweld, vrouwenopvang, OGGZ, verslavingsbeleid (prestatievelden 7,8 en 9).

Inleiding.

Op basis van de Welzijnswet is de verantwoordelijkheid voor het beleid op de terreinen maatschappelijke opvang / vrouwenopvang (PV 7) en verslavingsbeleid (PV 9) neergelegd bij centrumgemeenten. Voor de regio bestaande uit de gemeenten in Parkstad Limburg en Nuth vervult Heerlen de functie van centrumgemeente.

Voor wat betreft de OGGZ heeft elke gemeente een eigen verantwoordelijkheid voor de invulling van de functies "vangnet" en "herstel".

De centrumgemeente Heerlen vervult - ook binnen de OGGZ - een regionale functie op de overige OGGZ-terreinen. De middelen daartoe maken onderdeel uit van de doeluitkering die de centrumgemeenten rechtstreeks van het rijk ontvangen. Deze middelen zijn echter niet toereikend. De centrumgemeente Heerlen en de regio gemeenten hebben in de afgelopen jaren uit eigen middelen, dan wel middels het Parkstad Limburg fonds, financieel bijgedragen om de maatschappelijke opvang en de ambulante verslavingszorg op voldoende niveau te brengen om de problemen waarmee onze regio kampt het hoofd te kunnen beïden. Ook op het gebied van de regionale aanpak huiselijk geweld is door verschillende gemeenten uit eigen middelen geïnvesteerd.

Omschrijving prestatievelden.

De prestatievelden 7, 8 en 9 zijn van groot belang voor de meest kwetsbare burgers. Mensen die zich op eigen kracht slechts met de grootste moeite staande kunnen houden en waarvoor "overleven" vaak belangrijker is dan participeren.

In elke gemeenschap komen mensen voor wie de dagelijkse realiteit nauwelijks of niet grijpbaar is. De maatschappelijke opvang vormt een vangnet voor deze mensen. In de maatschappelijk opvang krijgen de mensen niet alleen onderdak, maar ook begeleiding.

Welke maatschappelijk opvang voorzieningen zijn er in de regio?

Crisisopvang (RIMO).

De crisisopvang is gevestigd in het Heugderlicht te Landgraaf, met een capaciteit van 27 bedden. Tijdens het verblijf in de crisisopvang wordt crisisinterventie, zorg en psycho-sociale begeleiding geboden. Binnen de crisisopvang wordt gestreefd naar het wegnemen van de crisis en vervolgens met de cliënt gezocht naar een geschikt vervolgtraject waarin zo zelfstandig mogelijk functioneren en wonen centraal staat. Het streven is om het verblijf niet langer te laten duren dan 6 tot 8 weken.

Woon(train)voorziening Heugderlicht en de Hoeve (RIMO).

De woontrainvoorziening fungeert als voorbereiding op begeleid wonen en/of zelfstandig wonen. Deze voorziening is deels gelegen in Landgraaf en deels in Hoensbroek, met een capaciteit van 51 bedden. Middels trajectbegeleiders werken de bewoners aan het verminderen c.q. wegwerken van tekortkomingen en het aanleren van woonvaardigheden om (nagenoeg) zelfstandig te wonen. Een traject duurt zes tot negen maanden.

Sociaal pension.

Voor dak- en thuislozen van wie verwacht kan worden dat zij niet meer zelfstandig kunnen wonen exploiteert RIMO op de locatie Hoeve de Passart te Hoensbroek een sociaal pension met een capaciteit van 27 bedden. Deze opvang biedt rust en geborgenheid voor de bewoners, met daarnaast een zinvolle dagbesteding. Er is weinig verloop als gevolg van het feit dat bewoners vanwege hun beperkte restcapaciteiten vaak niet in staat zijn om zelfstandiger te gaan wonen. Toch kan in sommige gevallen doorstroom gerealiseerd worden naar een vorm van groot groepsbegeleid wonen, alwaar de begeleiding minder intensief is.

Jongerenopvang (stichting Zwerfjongeren Limburg).

Op 11 november 1994 werd Pension Mijnzicht geopend, als eerste pension voor jongeren in Limburg met een capaciteit van 30 bedden. Later werd ook in Roermond en Maastricht een voorziening voor zwerfjongeren geopend.

In Mijnzicht verblijven zowel minderjarige jongeren als meerderjarigen (t/m 23 jaar). De provincie is financiert de opvang van minderjarige jongeren, de gemeente de opvang van meerderjarige jongeren (15 bedden).

Daarnaast wordt door de stichting Zwerfjongeren Limburg begeleid wonen aangeboden aan meerderjarige jongeren die vanwege psychosociale/psychiatrische problematiek wel zelfstandig kunnen en willen wonen, maar (nog) niet zonder ondersteuning van derden kunnen. Het betreft veelal jongeren die uitgestroomd zijn uit Mijnzicht. Hiervoor zijn 32 eenheden aan de Saffierstraat te Heerlen verbouwd. Ook op andere locaties wonen jongeren die door stichting zwerfjongeren begeleid worden.

Begeleid wonen (RIMO).

Het project Begeleid wonen begeleidt mensen die middels doorstroom vanuit RIMO worden aangemeld, alsmede mensen die via externe hulpverleners rechtstreeks, zonder voortraject, worden opgenomen bij het begeleid wonen. Het begeleid wonen vindt plaatst op vele locaties in Parkstad. RIMO kent drie verschillende vormen van begeleid wonen: groot groepsbegeleid wonen (maximaal 10 personen), klein groepsbegeleid wonen (circa 3 personen) en individueel begeleid wonen. Met name het klein groepsbegeleid wonen voorziet in een grote behoefte. In totaal maken op dit moment circa 200 cliëntsystemen (individen, dan wel gezinnen) gebruik van het begeleid worden. Het zijn veelal mensen met psychosociale problemen, in combinatie met bijvoorbeeld hoge schulden of problemen in de relatie-, verslavings-, opvoedings- en woonsfeer.

Meldpunt Zeer Moeilijk Plaatsbaren ZMP (RIMO).

Woningcorporaties die geconfronteerd worden met huurders met een veelvoud van problemen die overlast veroorzaken, melden dit aan het project Zeer Moeilijk Plaatsbaren. Na deze melding inventariseert een medewerker van RIMO de problemen waarna wordt overgegaan tot begeleiding en het organiseren van hulp-, dienst- en/of zorgverlening. Op deze wijze wordt door intensieve samenwerking tussen meerdere disciplines voorkomen dat mensen dak- en thuisloos worden. Momenteel

worden zo'n 100 mensen begeleid. Financiering van het project vindt plaats op 50/50 basis, waarbij de helft door de woningcorporaties en de andere helft door de Parkstadgemeenten betaald wordt.

Dag- en nachtopvang (Leger des Heils)

Het Leger des Heils is sinds 2004 verantwoordelijk voor de exploitatie van de dag- en nachtopvang in Heerlen. De Mondriaan Zorggroep verzorgt hier de (medische) hulpverlening en is verantwoordelijk voor de gebruikersruimte.

In augustus 2007 waren er 31 zorgpashouders met een actieve zorgpas, en 24 zorgpassen in aanvraag. De houders hiervan verblijven in wisselende mate in de voorziening. Met de 35 slaapplekken, die er nu zijn, wordt deze groep voldoende bediend. Opgemerkt wordt hierbij nog dat dit aantal fluctueert, omdat mensen wisselend elders verblijven, bijvoorbeeld bij bekenden of in detentie. Het lijkt een vrij stabiele groep te zijn, die regelmatig terugkomt in de voorziening.

Zorgpension te Nuth (RIMO)

In Nuth exploiteert RIMO sinds januari 2002 in het kader van de bemoeizorg een zorgpension. Sinds april 2006 is deze voorziening voor (ex)verslaafden een RIBW-instelling en biedt een beschermde woonomgeving voor circa 30 mensen. De begeleiding is 24 uur per dag. Overdag hebben de mensen verplichte dagbesteding.

Domus I en Domus II (Leger des Heils)

Deze twee panden zijn gesitueerd in Heerlen. Ze bieden een beschermde woonomgeving en 24-uurs begeleiding voor (ex) verslaafden voor 31 mensen (peildatum augustus 2007).

Meerzorg (RIMO)

Eind 2001 heeft RIMO een verpleegunit voor dak- en thuislozen geopend in de locatie Heugderlicht te Landgraaf, met een capaciteit van 8 bedden. De meerzorg wordt volledig vergoed vanuit de AWBZ.

Dagbesteding, werkprojecten en beschut werk

De maatschappelijk opvang biedt, naast opvang, ook steeds meer vormen van dagbesteding, werkprojecten beschut werk. Deze activiteiten worden of zelf georganiseerd, of aangeboden door andere organisaties waarmee nauw samengewerkt wordt. Het scala aan activiteiten is breed: van het opruimen van zwerfvuil door verslaafde (ex) dak- en thuislozen, productiewerk, groenteams, klussteams en een tuinbouwproject tot en met het beheer van een winkel en een fitnesscentrum. Ook is er een uitgebreid cursusaanbod, toegesneden op de doelgroep.

Stedelijk kompas.

Mensen die dak- en thuisloos zijn hebben extra aandacht nodig. Het kabinet en de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag) willen de leefsituatie van deze mensen verbeteren. De vier grote steden hebben daartoe een Plan van Aanpak opgesteld, die nu worden aangeduid met de naam "Stedelijk Kompas".

Met het Stedelijk Kompas geven gemeenten, zorgkantoren, woningcorporaties en andere betrokkenen ondersteuning bij het verbeteren van de leefsituatie van dak- en thuislozen. Daardoor zal ook de overlast en criminaliteit worden verminderd.

Naast de G4 zijn ook de 39 centrumgemeenten verzocht een Stedelijk Kompas op te stellen. De gemeente Heerlen is één van deze centrumgemeenten. Het Rijk stelt de centrumgemeenten verantwoordelijk voor het tot stand komen van een Stedelijk Kompas waaraan alle betrokken gemeenten en instellingen hun medewerking verlenen. Na indiening van het Stedelijk Kompas bij het Rijk wordt bekeken welke financiële middelen voor deze plannen vrijgemaakt worden.

Het is de bedoeling dat centrumgemeenten in samenwerking met de omliggende gemeenten en uitvoerende organisaties afspraken maken om tot een Stedelijk Kompas te komen.

Vóór 1 april 2008 moet de regio Parkstad beschikken over een Stedelijk Kompas. Het behelst hier een complexe materie, in een complexe organisatiestructuur. Bij de problematiek van een Stedelijk kompas zijn veel partners betrokken. Met name zijn hier te noemen: de gemeenten, het zorgkantoor, de woningcorporaties, de zorgaanbieders (breed, dus niet alleen instellingen voor maatschappelijke opvang

en verslavingszorg, maar ook organisaties op het terrein van schuldhulpverlening etc.) en andere belanghebbenden.

Heerlen draagt als centrumgemeente een speciale verantwoordelijkheid, maar ook de andere gemeenten in het werkgebied spelen (in toenemende mate) een rol. OGGZ, MO en VZ zijn aandachtsvelden in de Wmo, waarvoor elke gemeente verantwoordelijkheid draagt. Afstemming met alle partners, zowel op inhoudelijk terrein en op geografisch terrein, is dan ook onontbeerlijk om het proces tot vaststelling van een stedelijk kompas succesvol te kunnen afronden.

Opgemerkt kan worden dat veel ontwikkelingen, die in het Kompas een plaats krijgen, al meer of minder in gang gezet zijn. Heerlen kent al een zogenaamd zorgpas-systeem, er is een in- en doorstroomoverleg operationeel, Operatie Hartslag heeft de overlast teruggebracht en de mensen van de straat gehaald, het veiligheidshuis kent een persoonsgerichte aanpak, de regie t.a.v. schuldhulpverlening krijgt gestalte. In het Kompas voor Heerlen en Parkstad zal dan ook minder aandacht nodig zijn voor het onderdeel opvang, maar de nadruk vooral liggen op preventie en nazorg, alsmede op een verdieping, verbreding, van de bestaande activiteiten.

Het ontwikkelen van dit Stedelijk Kompas vraagt om een projectmatige aanpak. Van belang is het ook om, zoals hierboven gezegd, aansluiting te zoeken bij de Wmo. Het Stedelijk Kompas gaat immers over de taakvelden 7, 8 en 9 (maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg) van de Wmo. Het kompas dient bij voorkeur als invulling van deze hoofdstukken in het beleidsplan Wmo.

Begin 2008 is er een Stedelijk Kompas voor de Regio Parkstad, goedgekeurd door de partners, ingediend bij het Ministerie van VWS. Dit Kompas moet van voldoende kwaliteit zijn om door het ministerie van VWS te worden goedgekeurd, maar ook voldoende richting geven aan het in de komende jaren in de regio te hanteren beleid op strategisch en tactisch niveau. In 2008 zal hierover besluitvorming plaatsvinden.

De landelijke ambitie met betrekking tot het Stedelijk Kompas is om:

- tussen 2008 en 2013 alle daklozen in traject te hebben;
- voor minimaal 60% van de daklozen huisvesting geregeld te hebben;
- tussen 2008 en 2010 dakloosheid als gevolg van huisuitzetting tot minder dan 30% van het niveau in 2005 terug te dringen;
- dakloosheid als gevolg van detentie of afwenteling door andere instellingen (vrijwel) uit te bannen;
- in 7 jaar overlastgevend gedrag tot maximaal 75% van het huidige niveau terug te dringen.

Enkele doelstellingen van het Stedelijk Kompas zijn:

- alle kwetsbare burgers zijn op persoonsniveau bekend bij de gemeente en krijgen onder regie van de gemeente een op de persoon gericht en integraal traject aangeboden dat gevolgd wordt in de tijd;
- er zijn voldoende voorzieningen op verschillende levensterreinen (wonen, zorg, inkomen en dagbesteding) om trajecten uit te voeren.

Kerndoelstellingen.

In Nederland gaat het in totaal om naar schatting 50.000 dak- en thuislozen en minimaal evenzoveel mensen die dat dreigen te worden. De kerndoelstellingen, die geformuleerd zijn, luiden:

- alle kwetsbare burgers zijn op persoonsniveau bekend bij de gemeente en krijgen onder regie van de gemeente een op de persoon gericht en integraal traject aangeboden dat gevolgd wordt in de tijd;
- er zijn voldoende voorzieningen op de verschillende levensterreinen (wonen, zorg, inkomen en dagbesteding) om die trajecten uit te voeren.

Financiën.

De centrumgemeente Heerlen ontvangt jaarlijks via de GSB-doeluitkering middelen, waarmee de kosten voor prestatievelden 7, 8 en 9 gedeeltelijk gedekt kunnen worden. In de loop van de jaren 90 van de

vorige eeuw hebben de gemeenten via het toenmalige Streekgewest OZL een aanzienlijke impuls gegeven aan de ontwikkeling van de maatschappelijke opvang in deze regio.

Via het Parkstad Limburg fonds en uit de algemene reserve van Parkstad dragen de gemeenten in Parkstad Limburg jaarlijks bij in de kosten van de maatschappelijke opvang (PV 7) in deze regio. Tot en met 2007 is hiermee een bedrag van € 500.000,- (€ 400.000,- uit het fonds, € 100.000,- uit de reserve) gemoeid. Besluitvorming vindt plaats via de begrotingsbehandeling Parkstad Limburg.

Met de inwerkingtreding van de Wmo zijn de AWBZ-middelen van de subsidieregeling CPGGZ verdeeld over alle gemeenten. In Parkstad betaalde het zorgkantoor tot en met 2006 uit deze regeling een subsidie aan de Mondriaan Zorggroep, ten behoeve van de functie vangnet. Het is de bedoeling dat de regiogemeenten gezamenlijk deze verantwoordelijkheid overnemen. Met Mondriaan Zorggroep vindt hierover nog overleg plaats.

Ten behoeve van de invulling van de functie OGGZ (signalering en toeleiding met name) is met ingang van 1 januari 2007 landelijk een bedrag van € 54,1 miljoen vanuit de AWBZ overgeheveld naar de doeluitkering MO/VB respectievelijk GSB.

Eveneens per 1 januari 2007 is (landelijk) een bedrag van € 6,5 miljoen naar dezelfde doeluitkering overgeheveld ten behoeve van de ondersteuning en de bevordering van de ontwikkeling van initiatieven en de samenwerking tussen lokale partijen op het gebied van de OGGZ (voormalige regeling "Initiatieven OGGZ").

Voor het kalenderjaar 2007 wordt de bestaande situatie gecontinueerd.

In 2008 wordt in overleg met de gemeenten in de regio (Parkstad Limburg en Nuth) bezien op welke wijze de samenhangende prestatievelen 7, 8 en 9 aanvullend kunnen worden gefinancierd.

Overleg en afstemming.

De complexiteit van de elkaar beïnvloedende verantwoordings- en financieringslijnen maakt het dringen wenselijk om te komen tot een goede inhoudelijke en financiële afstemming tussen enerzijds de centrumgemeente Heerlen en anderzijds de gemeenten in Parkstad Limburg en Nuth.

De jaren 2008 en 2009 worden benut om te komen tot een structuur waarbinnen de regiogemeenten samen met de centrumgemeente inhoud en vorm geven aan

- a. gemeenschappelijke beleidsdoelen en uitvoeringsprogramma's;
- b. vormen van inhoudelijke rapportage en verantwoording;
- c. financiering van de uitvoering van het beleid en de verantwoording.

Een en ander leidt tot regionale uitvoeringsprogramma's, waarin de problematiek van alle samenwerkende gemeenten op een even effectieve als efficiënte wijze wordt aangepakt.

De concrete invulling van het beleid vindt plaats via de jaarlijkse uitvoeringsplannen.

Zie afzonderlijke bijlage.

Zie afzonderlijke bijlage.

BIJLAGE D Totaaloverzicht uitvoeringskosten HbH 2007, de Wmo-uitkering 2007 en Wmo-uitkering subsidieregelingen 2007

Hieronder staat een overzicht van de middelen die de Gemeente Brunssum in het kader van de Hulp bij het Huishouden voor de uitvoering voor 2007 ontvangt en uitgeeft. Zodra meer duidelijk is verkregen over de inkomsten uit de eigen bijdragen en de uitgaven Hulp bij het Huishouden en de PGB-uitgaven (deze zijn nu slechts over een deel van 2007 bekend), kan voor 2008 tot en met 2010 een doorkijk gegeven worden. Daarnaast worden ook de Wmo-uitkering HbH 2007 alsmede overige Wmo-subsidie-uitkeringen weergegeven.

Uitvoeringskosten HbH 2007					
Budget	2007	S/I	Kosten	2007	S/I
Uitkering Rijk per jaar *	148.727	S	Ondersteuning CZ-Wmo-kantoor ***	50.325	S
Budget VTA *	4.840	S	SVB-ondersteuning PGB-klanten ***	8.614	I
Eenmalige dekking kosten CIZ uit budget HbH ** (= TEKORT)	70.140	I	Kosten CIZ **	70.140	I
			Wmo-consulent A ***	65.000	I
			Bemensing Wmo m.b.t. HbH	p.m	S
			SGBO Monitor ***	6.250	S
			Jaarlijks onderhoud software ***	2.708	S
			Wmo-activiteitenfonds ***	5.921	I
			Overige nader te bepalen kosten ***	14.750	I
Saldo baten	223.707		Saldo lasten	223.707	

S = Structureel en I = Incidenteel

* Conform septembercirculaire 2006 (niet gewijzigd bij de "mei"- circulaire 2007)

** Voor 2007 zullen de uitvoeringskosten inzake CIZ eenmalig gedekt worden uit het HbH-budget en niet ten laste van de uitvoeringskosten komen omdat het door het rijk beschikbaar gestelde budget inzake de uitvoeringskosten niet toereikend is (B&W 2006/15986).

*** Dit zijn geprognostiseerde cijfers.

Wmo-uitkering HbH 2007					
Budget	2007	S/I	Kosten	2007	S/I
Netto uitkering HbH per jaar (1)	3.752.375	S	HbH basis + plus (2)	3.657.158	S
Eigen bijdrage HbH (2)	475.000	S			
Netto PGB uitkering (1)	434.363	S	PGB's (2)	1.121.599	S
Eigen bijdrage PGB (2)	187.159	S			
			Dekking Kosten CIZ (3)	70.140	I
TEKORT	0		OVERSCHOT	0	
Netto uitkering	4.848.897		Geschatte kosten HV	4.848.897	

S= Structureel en I = Incidenteel

Toelichting :

1. De budgetten inzake HbH en PGB zijn gebaseerd op informatie zoals die vooruitlopend op het verschijnen van de definitieve zogenaamde "mei-circulaire" 2007 in medio juni via het internet zijn gepubliceerd;
2. de kosten HbH en PGB en de inkomsten inzake de eigen bijdrages zijn gebaseerd op een schatting van het Wmo-kantoor die hierbij zijn uitgegaan van de cijfers van de zorgkantoren en eigen informatie tot en april 2007;
3. voor 2007 zullen de uitvoeringskosten inzake CIZ eenmalig gedekt worden uit het HbH-budget.

Wmo-uitkering subsidieregelingen 2007			
Budget		Kosten	
Uitkering rijk t.b.v. :		Adviesraad Wmo	p.m.
DBWZ	87.016		
CVTM	37.236		
BBAG	26.591		
CP-GGZ	17.778		
		Nog te verstrekken subsidies	
		- DBWZ	p.m.
		- CVTM (door te betalen aan Stg. MEE)	37.236
		- BBAG (onderdeel oude "WVG" -gelden)	26.591
		- CP-GGZ	p.m.
Saldo baten	168.621	Saldo lasten	63.827

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er nog een zeer beperkt bedrag ter beschikking is voor nieuw beleid.

Zodoende zal het Wmo beleid voor de jaren 2008-2011 bekostigd worden door herallocatie van bestaande middelen of door nieuwe middelen uit de algemene middelen.

